

Sandvik
Årsredovisning
1995

SANDVIK AKTIEBOLAG; (publ) Årsredovisning 1995

Organisationsnummer 556000-3468

Innehåll

1995 i sammandrag	1
Sandvik idag	2
Sandvik-aktien	4
Koncernchefens kommentar	6
Förvaltningsberättelse	8
Affärsområde Sandvik Tooling	13
Sandvik Coromant	14
CTT Tools	17
Affärsområde Sandvik Rock Tools	18
Affärsområde Sandvik Hard Materials	20
Affärsområde Sandvik Steel	22
Affärsområde Sandvik Saws and Tools	26
Affärsområde Sandvik Process Systems	28
NAFTA – En viktig tillväxtmarknad	30
Koncernens resultaträkning	32
Koncernens balansräkning	33
Koncernens finansieringsanalys	34
Redovisning moderbolaget	35
Redovisningsprinciper	38
Tillämpning av US GAAP	40
Noter och kommentarer	41
Aktieinnehav	46
Personal	49
Vinstdisposition	50
Revisionsberättelse	50
Styrelse, revisorer och koncernledning	51
Koncernstab och servicebolag	53
Affärsenheter	54
Bolagsstämma. Utbetalning av utdelning	57
Nyckeltal	58

OMSLAGSBILDEN

Sandvik är världsledande tillverkare av verktyg för metallbearbetning. Bilden visar en spåna från svarvning i stål.

1995 i sammandrag

1995 blev ett nytt rekordår för koncernen.

Vinsten per aktie ökade med 53 %.

Faktureringen växte med 17 %.

Utdelningen föreslås höjd med 60 % till 6,00 SEK.

	1995	1994
Orderingång, MSEK	29 892	27 087
Fakturerad försäljning, MSEK	29 700	25 285
varav utanför Sverige, %	92	93
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader, MSEK	5 620	3 811
Avkastning på sysselsatt kapital, %	28,0	21,7
Avkastning på eget kapital efter skatt, %	21,6	16,0
Vinst per aktie, SEK	13,40	8,75
Utdelning per aktie, SEK	6,00*	3,75
Antal anställda 31/12	29 946	29 450

---

* enligt förslag

Sandvik idag

KORT OM SANDVIK

Sandvik-koncernen, med huvudkontor i Sandviken, är ett av Sveriges största exportföretag och verksam över hela världen genom 200 bolag i 60 länder. Koncernen har 30 000 anställda och en omsättning på 30 miljarder kronor. Över 90 % av försäljningen sker utanför Sverige.

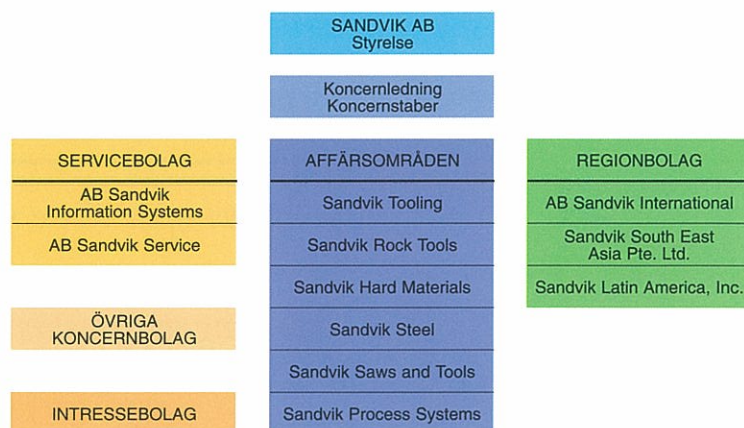
Sedan starten 1862 har Sandvik utvecklats från ett mellansvenskt stålverk till ett materialinriktat, internationellt verkstadsföretag. Två faktorer, som i hög grad bidragit till denna utveckling är en målmedveten satsning på marknadsföring i nära kontakt med kunder över hela världen och en ständig produktförnyelse med inriktning på avancerad teknologi. Årligen satsas i storleksordningen en miljard kronor av omsättningen på forskning och utveckling av nya produkter och produktionsmetoder.

Sandviks verksamhet omfattar sex separata affärsområden: Sandvik Tooling (Sandvik Coromant, CTT Tools och Sandvik Automation), Sandvik Rock Tools, Sandvik Hard Materials, Sandvik Steel, Sandvik Saws and Tools och Sandvik Process Systems. I koncernen ingår också den fristående och börsnoterade företagsgruppen Seco Tools.

Sandvik är världens största tillverkare av hårdmetallprodukter. Dessa är i huvudsak av tre slag: verktyg för skärande metallbearbetning, bergbörverkyg samt slitdelar och obearbetade hårdmetallämnen.

Sandvik är också en ledande tillverkare av rör, band, tråd och stång i rostfria och höglegerade specialstål, av snabbstålsverktyg, sågar och andra handverktyg samt transportör- och processsystem.

ORGANISATION

Basen i Sandviks organisation utgörs av sex separata affärsområden som svarar för utveckling, produktion och försäljning av koncernens produkter. Varje affärsområde har på alla stora marknader egna bolag eller divisioner i gemensamma Sandvik-bolag.

Utanför huvudmarknaderna marknadsförs Sandviks produkter av tre regionbolag som driver sin verksamhet genom lokala dotterbolag, försäljningskontor och agenter.

För gemensam service finns två bolag, vars största kunder

utgörs av de svenska Sandvik-enheterna, men som även säljer tjänster till dotterbolag utanför Sverige och till externa kunder.

Sandviks organisation innefattar dessutom ett antal intressebolag, vilkas verksamhet i allmänhet hänförs till något av affärsområdena. I gruppen övriga koncernbolag ingår bolag eller bolagsgrupper med från de sex affärsområdena skild marknadsstrategi.

Sandviks styrelse, koncernledning, koncernstabschefer och servicebolagschefer presenteras på sid. 51-53.

SANDVIK OCH MILJÖN

Frågor om yttre miljö och arbetsmiljö ingår som en integrerad del i Sandviks totala affärsverksamhet. Beslut gällande verksamhet som påverkar miljön skall vägledas av vad som är ekologiskt motiverat, tekniskt möjligt och ekonomiskt rimligt.

Vi skall ständigt sträva efter att förbättra vår påverkan på yttre miljö och arbetsmiljö. Vi siktar på att minimera förbrukningen av energi, knappa resurser och material som är skadliga för människa och miljö.

Som minimikrav gäller att vi skall bedriva vår verksamhet på sådant sätt, att den inte skadar våra anställda eller försämrar deras eller

andras hälsa. Vi skall efterleva gällande lagstiftning och ingångna avtal beträffande yttre miljö och arbetsmiljö samt följa god industriell praxis i de länder där vi bedriver verksamhet.

Vi skall påverka våra leverantörer, så att deras verksamhet gällande oss följer principer som är jämbördiga med vår egen policy i aktuella avseenden. Vi anser, att gemensamma och miljöeffektiva krav och normer bör etableras på internationell nivå och kommer att samarbeta med andra i framtagna av sådana.

Vi skall stödja våra anställda i att omsätta denna policy i handling.

Kärnområden

Basen för Sandviks verksamhet är att förse marknaden med kvalificerade produkter och tjänster inom fyra väl definierade kärnområden:

- Verktyg och verktygssystem för skärande bearbetning av metaller och kompositmaterial samt för borrhning och avverkning av berg och mineraler.
- Komponenter och material med höga krav på slitstyrka, korrosionsmotstånd, högttemperatur-egenskaper, utmattnings- och renhet.
- Handverktyg för professionella användare.
- Processystem och automatiska sorteringsystem.

Affärsidé

Sandvik skall inom sina kärnområden utveckla, tillverka och marknadsföra långt förädlade produkter av främst hårdmetall och andra hårda material samt rostfritt stål och speciallegeringar.

Verksamheten skall i första hand koncentreras till nischer där Sandvik redan är - eller har möjlighet att bli - världsledande.

Sandvik skall aktivt bidra till att kundernas produktivitet och lönsamhet förbättras. De produkter och den service vi erbjuder skall ge maximala kundvärden vad gäller prestanda, kvalitet, snabbhet, säkerhet, flexibilitet och total ekonomi. Sandvik skall vara kundens självklara förstaval.

Strategi

Sandvik skall bedriva en avancerad och bred forsknings- och utvecklingsverksamhet för att uppnå produktivitets- och kvalitetshöjande, tidsbesparande och kostnadssänkande effekter, både hos våra kunder och i den egna verksamheten inom följande fyra områden:

- Material- och skiktbeläggningsteknik
- Produkt- och applikationslösningar
- Produktions- och processteknologi
- Informations-, kommunikations- och logistiksystem

För att säkerställa bästa produktförsörjning och stöd till Sandviks kunder skall marknadsföringen ske främst genom egen personal men också i samverkan med ett antal utvalda industridistributörer. Direktkontakten med marknaden är även grundläggande för att våra FoU-insatser skall bli kund Anpassade.

Tillverkningen av Sandviks produkter skall i huvudsak ske i egna anläggningar. Detta säkerställer högsta kvalitet, tillgänglighet och kostnadseffektivitet, samt bidrar till vår strävan att skapa en god miljö.

Standardiserad tillverkningsteknologi och i vissa fall egen tillverkning av strategiskt viktig produktionsutrustning garanterar samma höga kvalitet, oberoende av var i världen tillverkningen sker.

Vi skall utnyttja de synergieffekter som finns mellan koncernens olika verksamhetsområden och marknader – i FoU, produktion, marknadsföring och administration.

Sandvik skall verka för att skapa arbetsförhållanden som stimulerar de anställda till goda arbetsinsatser, personligt ansvar och egen utveckling. Vi skall också främja jämställdhet oavsett kön, ras, hudfärg, religion, nationellt eller etniskt ursprung.

Sandvik skall i förhållande till kunder, leverantörer, anställda och övriga intressenter uppträda med hög etik och agera som god medborgare i alla länder där vi verkar.

Framtida tillväxt

Ett av koncernens viktigaste mål och grunden för de finansiella målen är en markant ökad tillväxt. Samtidigt skall det naturligtvis ske en löpande utveckling och anpassning av koncernens verksamhet till ändrade affärsmässiga förutsättningar.

Koncernens starka finansiella position ger utrymme för ökade satsningar på FoU samt investeringar i produktion och marknadsföring som ett medel att åstadkomma en ökad tillväxttakt.

Intensifierade satsningar kommer att ske på geografiska marknader där våra marknadsandelar är små och där möjligheterna att växa ter sig speciellt goda.

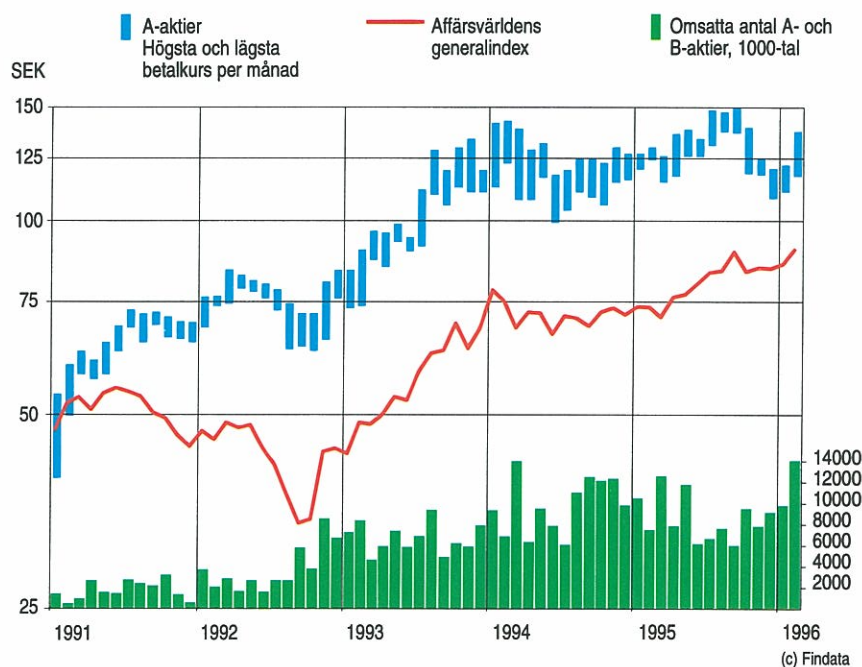
Tillväxten skall i huvudsak uppnås genom en kombination av egen expansion, företagsförvärv samt joint ventures inom våra befintliga affärsområden. Dessutom planeras, om lämpliga möjligheter uppstår, förvärv av företag med verksamhet utanför våra nuvarande områden, men inom ramen för vår affärsinriktning.

Sandviks huvudkontor och största anläggningar finns i Sandviken.

Sandvik-aktien

Kursutveckling på Stockholms Fondbörs, Sandvik A

Data per aktie, SEK	1995	1994	1993	1992	1991
Resultat ¹⁾	13,40	8,75	3,85	4,05	4,55
Eget kapital	66,40	57,50	51,60	49,50	46,40
Utdelning (1995 enligt förslag)	6,00	3,75	2,25	1,90	1,80
Direktavkastning ²⁾ , %	5,2	3,1	1,9	2,3	2,6
Utdelningsandel ³⁾ , %	45	35	58	47	40
Börskurser A, årshögsta	148	143	134	84	73
årslägsta	108	100	73	63	40
vid årets slut	116	119	116	82	68
Börskurser B, årshögsta	148	142	134	84	77
årslägsta	109	99	73	62	41
vid årets slut	116	119	115	83	69
P/E-tal ⁴⁾	8,7	13,6	30,1	20,2	14,9
Börskurs i procent av eget kapital ⁵⁾	175	207	225	166	147
Genomsnittligt antal omsatta aktier per dag på					
Stockholms Fondbörs, A	136 425	177 768	93 381	85 820	43 765
B	251 004	248 539	180 667	98 770	37 655
London Stock Exchange, A	50 774	41 878	92 229	-	-
B	178 555	164 235	208 346	178 970	99 010

Data för tidigare år har ändrats att gälla som om den split 5:1, vilken genomfördes 1993, redan hade ägt rum. De har också ändrats på grund av de definitionsändringar som genomförts 1995.

1) Årets koncernresultat per aktie

2) Utdelning dividerad med börskursen för A-aktier vid årets slut

3) Utdelning dividerad med resultat per aktie

4) Börskursen för A-aktier vid årets slut i relation till resultat per aktie

5) Börskursen för A-aktier vid årets slut i procent av redovisat eget kapital per aktie

Kompletterande definitioner, se sid. 39.

Utdelningspolitik

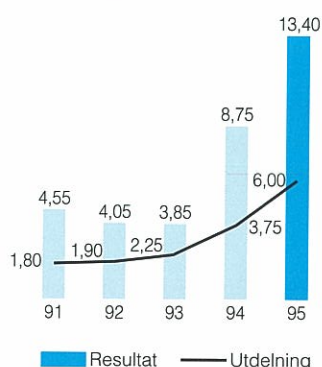
Det överordnade ekonomiska målet för Sandvik-koncernen är att skapa en attraktiv avkastning och värdetillväxt för dem som investerar i Sandvik-aktien.

Målet är att Sandvik-aktiens utdelning och värdetillväxt skall ligga över genomsnittet för vår bransch och klart över räntan på riskfria, långsiktiga finansiella placeringar samt att aktieägarna skall få en utdelning på minst 50 % av nettovinst efter skatt - allt räknat över en konjunkturcykel.

Aktieägare

Antalet aktieägare uppgår till ca 48 400. De 10 största ägarna svarar för 54 % av antalet aktier och 65 % av rösterna. Totalt beräknas börsföretag, försäkringsbolag,

Resultat och utdelning per aktie, SEK

fonder och stiftelser äga 78 % av antalet aktier.

Optioner

Från maj 1993 marknadsnoteras standardiserade optioner i Sandviks B-aktie.

Analys

Följande företag har under de senaste två åren skrivit företagsanalyser om Sandvik:

ABB Aros Fondkommission
Alfred Berg
Barclays de Zoete Wedd (UK)
Carnegie Fondkommission
Den Danske Bank (Danmark)
Den norske Bank
Enskilda Corporate
Erik Penser Fondkommission
FIBA Nordic Securities
Fischer Partners
Fondkommission
Goldman, Sachs & Co. (UK)
Gudme Raaschou (Danmark)
Hagströmer & Qviberg
Fondkommission
Handelsbanken
James Capel & Co. (UK)
Jyske Bank (Danmark)
Kleinwort Benson
Securities (UK)
Matteus Fondkommission
Merrill Lynch (UK)
Morgan Stanley (UK)
Myrberg & Wiklund
NatWest Securities (UK)
Nordiska Fondkommission
Paribas Capital Markets (UK)
Sigeco Ltd. (UK)
Skandiabanken
Smith New Court (UK)
Société Générale Equities & Derivatives (Frankrike)
Swedbank Fondkommission
UBS Global Research (UK)
E Öhman J:or Fondkommission

De största aktieägarna i Sandvik AB (december 1995)

	1 % av röstvärdet	1 % av antal aktier
Skanska AB	26,1	20,3
Sparbankernas Aktiefonder	10,4	10,1
Allmänna Pensionsfonden, Fjärde Fondstyrelsen	7,8	6,2
Handelsbankens Pensionsstiftelse	5,0	3,9
Försäkringsbolaget SPP	3,9	3,6
Skandinaviska Enskilda Bankens Aktiefonder	2,7	2,3
Folksam inklusive AMF-s	2,4	1,9
Allmänna Pensionsfonden, Femte Fondstyrelsen	2,3	1,8
Arbetsmarknadsförsäkring Pensionsförsäkrings AB (AMF-p)	2,2	1,8
Skandia	1,9	1,8
Handelsbankens Aktiefonder	1,8	1,7
Nordbankens Aktiefonder	1,5	1,2

Aktiernas fördelning i Sandvik AB (december 1995)

Ägare till antal aktier	Antal aktie-ägare	% av alla aktie-ägare	Äger tillsammans aktier	% av aktie-kapitalet	Medeltal aktier per ägare
Högst 500	34 793	71,9	6 465 497	2,3	186
501-1 000	6 351	13,1	5 249 332	1,9	827
1 001-10 000	6 425	13,3	18 198 387	6,5	2 832
10 001-100 000	645	1,3	17 741 520	6,4	27 506
Fler än 100 000	179	0,4	230 821 644	82,9	1 289 506
	48 393	100,0	278 476 380	100,0	5 754

Koncernchefens kommentar

Ökad konkurrensförmåga

1995 blev ett nytt rekordår i Sandvik-koncernens historia för såväl försäljning som resultat. Efter en mycket stark inledning mattades dock efterfrågan mot slutet av året inom flera viktiga produktområden och marknader samtidigt som den svenska kronan stärktes. För 1996 räknar vi med en betydligt lugnare tillväxt av efterfrågan men trots detta kommer resultatet för 1996 att ligga på en hög nivå.

Världskonjunkturen var mycket god under första halvåret 1995 och efterfrågan på koncernens produkter var stark. Speciellt gynnsam var situationen i Europa, Sydostasien och Indien. Från och med tredje kvartalet gick konjunkturen, framförallt i Europa, in i en lugnare fas men tillväxten fortsatte inom de viktigaste industriländerna.

Över 90 % av koncernens fakturering sker på marknader utanför Sverige medan ca 60 % av produktionen ligger i Sverige. Den svenska kronans värde minskade i början av året för att mot slutet öka kraftigt. Omräkningen av faktureringen per marknad från lokal valuta till svenska kronor gav därigenom intrycket av en lägre tillväxttakt i slutet av året än som reellt var fallet.

Viktiga satsningar

Även med en starkare svensk krona räknar vi med ett fortsatt gott resultat inte bara under 1996 utan också på längre sikt.

Orsakerna är flera. Vi ökar konkurrensförmågan kontinuerligt och genomför omfattande rationaliserings- och investeringsprogram inom alla våra verksamhetsområden och vi bygger ut försäljningsapparaten:

- Inom forsknings- och utvecklingsverksamheten har vi förstärkt de redan tidigare omfattande resurserna genom nyrekrytering av kvalificerade tekniker. Under 1994-95 har vi i Sverige anställt 120 nya högskoletekniker. Ett stort antal

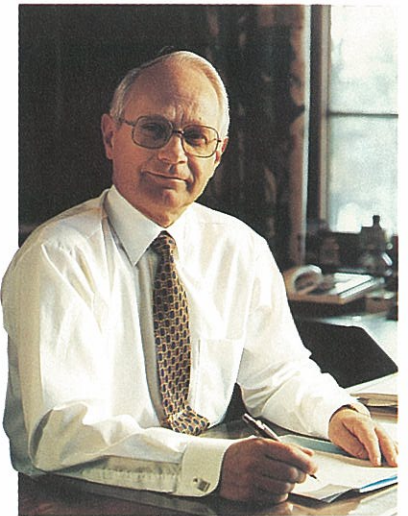
nya utvecklingsprojekt har inletts, flera av dem i samarbete med andra företag, högskolor, universitet och forskningscentra. Vissa av projekten bedöms kunna leda till framgångsrika produktintroduktioner redan under 1996.

- Vi har kraftigt stärkt vår marknadsföringsorganisation på flera framtidsmarknader. I USA har vi ökat vår försäljningsorganisation med 20 % och har målsättningen att ta ytterligare marknadsandelar. Under de två senaste åren har vi i Asien och Östeuropa öppnat ett 20-tal nya försäljningskontor.

- Samtidigt bygger vi ut tillverkningskapaciteten i ett snabbväxande Asien och i ett Östeuropa som är i stort behov av modernisering. Detta sker för att kunna ge bättre lokal service, reducera kostnaderna och öka marknadsandelarna. Med en större andel försäljning i dessa regioner minskar vi dessutom vårt beroende av konjunkturcykeln i västvärlden.

- Vi bygger generellt ut produktionsresurserna inom stål- och hårdmetallområdena. I Sandviken ökas kapaciteten för ståltillverkningen och i Gimo sker en utbyggnad av både hårdmetall- och verktygsproduktionen. Under det senaste året ökade koncernens investeringar i anläggningar med 65 % till totalt över två miljarder kronor.

- Under 1995 slutfördes många viktiga rationaliserings- och strukturprogram med bl a en ökad produktionsspecialisering. Flera affärsområden genomförde bety-

dande kvalitets- och produktivitetsförbättringar. De flesta av våra produktions- och försäljningsenheter är nu kvalitetscertifierade enligt ISO 9000. Personalmässigt ökade vi under 1995 med ca 500 personer, motsvarande knappt 2 %, medan volymökningen uppgick till drygt 10 %.

Stärkta marknadspositioner

1995 innebar högt kapacitetsutnyttjande, hög produktivitet, stärkta marknadspositioner och stora resultatförbättringar för de flesta av Sandviks affärsområden.

Sandvik Tooling uppvisade en stark faktureringsstillväxt och en fortsatt resultatökning. Den stora efterfrågan kunde tillgodoses tack vare flexibilitet i produktion och distribution. Sandvik Coromant, som är den största sektorn inom affärsområdet, fortsatte sin framgångsrika utveckling och kunde utnyttja sin starka marknadsposition på ett mycket bra sätt.

Även CTT Tools fortsatte att

förbättra resultatet och lönsamheten är nu på acceptabel nivå. Den lägre kostnadsnivån skall vid volymökning leda till en ytterligare förbättring.

Sandvik Rock Tools noterade ett oförändrat resultat. Efterfrågan på bergbörprodukter till gruvindustrin var god, medan aktiviteten inom entreprenadmarknaden var låg, särskilt i Europa.

Sandvik Hard Materials fortsatte framgångsrikt ett omfattande förändringsarbete och redovisade en god fakturerings- och resultatutveckling. Många av produkterna säljs till industrier som bedöms ha stor tillväxtpotential, t ex elektronik och mobiltelefoni.

Sandvik Steel lyckades väl utnyttja de möjligheter som den senaste konjunkturuppgången erbjuder. Under 1995 ökade faktureringen med 27 % och vinsten steg till en ny rekordnivå. Året var samtidigt turbulent, med stora förändringar i råvarupriser, valutaförhållanden och efterfrågeutveckling. Till den under året ökande faktureringen bidrog produktionen vid de nya anläggningarna i USA och Tjeckien.

Huvuddelen av *Sandvik Saws and Tools* produkter används av yrkesanvändare inom industrin. Försäljningen av t ex skiftnycklar, tänger och metallsågblad ökade kraftigt i volym. Däremot var aktiviteten fortfarande låg inom byggnadsindustrin i praktiskt taget hela världen, vilket resulterade i låga försäljningsökningar för sågar och andra byggrelaterade produkter.

Sandvik Process Systems kunde trots ökad konkurrens och försävat investeringsklimat öka marknadsandelar och försäljningsvolym även om beläggningssituationen var ojämn. Genom förvärvet i början av 1996 av det italienska företaget CML breddades sortimentet inom höghastighetssortering av

t ex postpaket, tidningar och tidskrifter.

Mål och strategi

Det övergripande ekonomiska målet för Sandvik-koncernen är att ge en god avkastning på kapitalet och därmed god värdetillväxt för våra aktieägare. Målet är att Sandvik-aktien skall ge en utdelning och värdetillväxt som sammantaget ligger över genomsnittet för vår bransch och klart över räntan på riskfria långsiktiga finansiella placeringar. Detta kan bara klaras om vi har nöjda kunder samt välutbildade och motiverade medarbetare.

Utdelningsförslaget för 1995 innebär ett lyft av utdelningen under två år från 2,25 kr per aktie (ca 600 MSEK) till 6,00 kr per aktie (1 640 MSEK). Detta reflekterar inte bara den nya högre vinstnivån utan också en ny utdelningspolitik. Med Sandviks starka kassaflöde, stora nettokassabehållning och utdelningsbara medel kommer andelen utdelning av vinsten att bli högre, minst 50 % över en konjunkturcykel. Vi bedömer att denna högre utdelningsandel kan kombineras med vår ambitiösa plan för volymexpansion inklusive företagsförvärv under de kommande åren.

Vår affärsidé och strategi redovisas under avsnittet Sandvik idag på sidan 3. Jag vill här framhålla att verksamheten i första hand är inriktad på nischer där vi är världsledande eller har möjlighet att bli det. Det är också ett gemensamt mål för affärsområdena att aktivt bidra till att förbättra våra kunders produktivitet och lönsamhet. Vi strävar efter att Sandvik skall vara kundens självklara förstaval.

Bland de viktigaste målen vill jag också nämna tillväxttakt och avkastningskrav. Som jag angav i föregående års årsredovisning har

vi fastslagit målet att uppnå en markant ökad tillväxttakt genom främst en starkt intensifierad satsning inom Sandviks nuvarande produkt- och marknadsområden. Ambitionen är att öka den genomsnittliga volymtillväxten till 6 % per år under en tioårsperiod. Detta skall samtidigt ske på ett sådant sätt att Sandviks höga avkastning inte äventyras. Koncernmålet är som tidigare en avkastning på satsat kapital på i genomsnitt minst 20 % över en konjunkturcykel.

Sandvik 1996

Världskonjunkturen förefaller ha nått sin kulmen 1995 under denna cykel. För 1996 räknar vi med en betydligt lugnare tillväxt av efterfrågan i västvärlden men fortsatt stark tillväxt i Asien. En stärkt svensk krona kommer att få en negativ inverkan på fakturering och resultat. Trots detta räknar vi med att resultatet kommer att ligga på en hög nivå genom de satsningar jag kommenterat ovan.

Vår nya strategi, som baseras på ökad tillväxt av egen kraft, fick en flygande start under det gångna året. Vi har, för att tala bilspråk, lagt in en högre växel. Under 1996 gäller det att vara aktiv på gaspedalen för att bygga ut positionerna både inom våra gamla marknader och de nya tillväxtmarknaderna i utvecklingsländerna och i Östeuropa. Samtidigt måste vi trampa på bromsen där kostnadsutvecklingen så kräver.

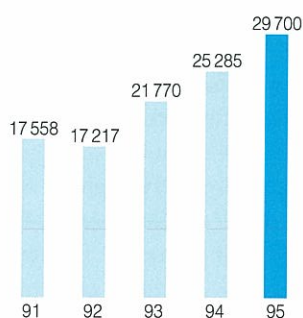
Sandviken i mars 1996

Clas Åke Hedström
Verkställande direktör
och koncernchef

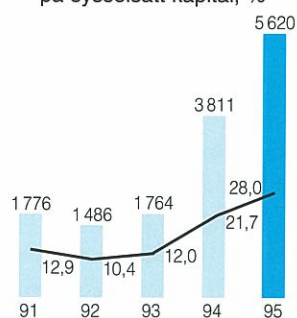
Förvaltningsberättelse

Koncernöversikt

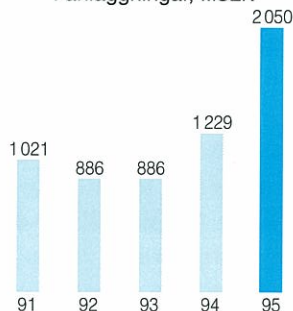
Fakturerad försäljning, MSEK

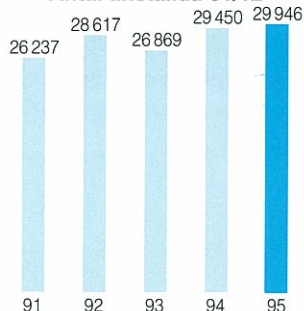
Resultat efter finansiella poster, MSEK
Avkastning på sysselsatt kapital, %

Investeringar i anläggningar, MSEK

Antal anställda 31/12

Sandvik-koncernen	1995	1994	Förändring %
Orderingång, MSEK	29 892	27 087	+10
Fakturerad försäljning, MSEK	29 700	25 285	+17
Resultat efter finansiella poster, MSEK	5 620	3 811	+47

Sandvik-koncernens fakturerade försäljning under 1995 uppgick till 29 700 MSEK (25 285), en ökning med 17 %, vilket följde på en ökning av 16 % 1994. Av faktureringen hänför sig 92 % (93) till marknader utanför Sverige. Orderingångstakten steg under året och den totala orderingången slutade på 29 892 MSEK (27 087), vilket var 10 % högre än föregående år.

Sandvik-koncernens resultat efter finansiella intäkter och kostnader ökade med 47 % till 5 620 MSEK (3 811). Orsaken var främst ett mycket högt kapacitetsutnyttjande och hög produktivitet. Avkastningen på sysselsatt kapital blev 28,0 % (21,7). Vinst per aktie blev 13,40 SEK (8,75).

Styrelsen föreslår en utdelning av 6,00 SEK (3,75) per aktie, dvs 45 % av vinsten per aktie och en ökning med 60 %.

Strukturella förändringar

Under året förvärvade Sandvik Coromant ytterligare aktier i det ryska hårdmetallbolaget MKTS och andelen var vid slutet av året 98 %.

Sandvik Coromant ökade sitt aktieinnehav i det polska samriskbolaget Sandvik Baildonit S.A. från 16 % till 37 % och har en option att förvärva aktiemajoriteten.

Sandvik Coromant förvärvade resterande 50 % i det tidigare samriskföretaget Integrated Supply Inc. i USA.

Sandvik Rock Tools förvärvade 20 % av aktierna i Oy Winrock Technology Ltd., Tammerfors, Finland, för utveckling och produktion av en ny typ av sänkborrhämmare.

Sandvik Steel förvärvade försäljningsbolaget Ovako Acciai S.p.A. i Milano, Italien, i syfte att

komplettera sortimentet av tillköpta produkter på den italienska marknaden.

Sandvik Saws and Tools medverkade i bildande av ett bolag, Uirlis Torc Teoranta Ltd., Galway, Irland, för utveckling och produktion av elektroniska vridmomentnycklar. Sandvik äger 49 % av aktierna och har rätt att inom tre år förvärva ytterligare 11 %.

Bland händelser som inträffat efter verksamhetsårets utgång kan följande nämnas:

I februari 1996 övertog Sandvik Steel verksamheten för elektrolytpolerering av elektronrör från Avesta Calamo AB i Molkom, Sverige. Verksamheten har 65 anställda och omsätter ca 65 MSEK.

I februari 1996 förvärvades CML Handling Technology S.p.A. (CML), Lonate Pozzolo, Italien. Bolaget tillverkar utrustning för materialhantering och system för höghastighetsortering av gods. Det har en årsomsättning av ca 300 MSEK och har ca 200 anställda. CML kommer att utgöra en självständig enhet inom affärsområdet Sandvik Process Systems, som redan tidigare marknadsfört CMLs sorteringssystem på ett flertal marknader.

Sandvik Rock Tools har inträtt som delägare med andelen 30 % i det svenska företaget G-Drill för att tillsammans med LKAB utveckla, producera och sälja vattendrivna hammare för sänkbörning.

Marknadsläge och försäljning

År 1995 inleddes med en stark högkonjunktur. Orderingången under första halvåret ökade med 21 % från samma period föregående år. Under hösten mattades konjunkturen och orderingången

under andra halvåret blev densamma 1995 som 1994.

Konjunkturmönstret var särskilt tydligt i Europa, där bland annat Tyskland visade en kraftig uppgång i början av året vilken sedan avtog.

Konjunkturen i Östeuropa var relativt bra utom i Ryssland. I USA var efterfrågan fortsatt god även om tillväxttakten avtog. Marknadsläget i Argentina, Brasilien och Mexico var däremot svagt, särskilt under hösten.

Indien och länderna i Sydostasien hade en mycket god konjunktur men även här inträffade en avmattning i slutet av året. En svag förbättring av konjunkturen kunde märkas i Japan.

Fakturering per marknadsområde

Till den kraftiga ökningen i Sverige bidrog en mycket stark stålkonjunktur med bland annat stora leveranser till andra stålverk.

Ökningen inom EU blev hög för framförallt Sandvik Tooling, Sandvik Steel och Sandvik Hard Materials.

Faktureringen på övriga Europa växte starkt i bl a Polen, Tjeckien, Slovakien och Ungern. Till ökningen bidrog de nyligen förvärvade tillverkningsenheterna i Ryssland och Tjeckien.

Ökningen i NAFTA-området var 13 % vid oförändrad dollarkurs. USA visade bästa volymökningen, medan faktureringsvolymen i Mexico föll. Främst Sandvik Coromant, Sandvik Steel och Sandvik Process Systems ökade kraftigt i NAFTA-området.

Tillväxten i Sydamerika blev låg, huvudsakligen beroende på åstämningar i Argentina och Brasilien.

Sandvik fortsatte under 1995 att återta marknadsandelar och öka faktureringen i Sydafrika.

Indien, Korea och Sydostasien-regionen visade en tillväxt på över 35 %. Utvecklingen i Japan och Australien var tillfredsställande men gav betydligt lägre ökningstal.

Fakturering per marknadsområde	1995		1994		Förändring	
	MSEK	Andel %	MSEK	Andel %	%	*
Sverige	2 370	8	1 807	7	+31	(+31)
EU (exkl. Sverige)	13 755	46	11 506	46	+20	(+19)
Övriga Europa	1 419	5	981	4	+45	(+35)
Europa totalt	17 544	59	14 294	57	+23	(+22)
NAFTA-området	5 626	19	5 361	21	+5	(+5)
Sydamerika	1 422	5	1 359	5	+5	(+3)
Afrika, Mellanöstern	763	3	641	3	+19	(+19)
Asien, Australien	4 345	14	3 630	14	+20	(+20)
Koncernen totalt	29 700	100	25 285	100	+17	(+16)

* Siffrorna inom parentes avser förändringen exklusive företagsförvärv o dyl.

Fakturering för de 10 största marknaderna, MSEK	1995		1994		Förändring	
	MSEK	Andel %	MSEK	Andel %	%	*
USA	4 863		4 567		+6	
Tyskland	4 016		3 453		+16	
Frankrike	2 533		2 096		+21	
Sverige	2 370		1 807		+31	
Italien	2 193		1 658		+32	
Storbritannien	1 893		1 576		+20	
Japan	1 510		1 307		+16	
Brasilien	831		752		+10	
Australien	817		748		+9	
Canada	620		587		+6	

Fakturering per affärsområde

Inom Sandvik Tooling ökade volymen starkt för såväl Sandvik Coromant som CTT Tools. Båda ökade sina marknadsandelar.

Sandvik Rock Tools märkte av en fortsatt låg efterfrågan från entreprenadindustrin, medan däremot efterfrågan från gruvnäringen var bättre.

För Sandvik Hard Materials

kom ökningen framförallt från tillväxten av leveranser av hårdmetallämnen till främst elektronikindustrin.

Inom stålområdet nåddes kulmen på en stark högkonjunktur under första halvåret. Sandvik Steels fakturering, som hade ökat 20 % under 1994, växte med ytterligare 27 % under 1995. Orderin-gången planade däremot ut under andra halvåret.

Fakturering per affärsområde	1995		1994		Förändring	
	MSEK	Andel %	MSEK	Andel %	%	*
Sandvik Tooling	9 576	32	8 178	32	+17	(+17)
Sandvik Rock Tools	2 015	7	1 955	8	+3	(+2)
Sandvik Hard Materials	1 224	4	1 029	4	+19	(+19)
Sandvik Steel	9 807	33	7 752	31	+27	(+27)
Sandvik Saws and Tools	2 674	9	2 583	10	+4	(+4)
Sandvik Process Systems	1 810	6	1 603	6	+13	(+13)
Seco Tools	2 555	9	2 159	9	+18	(+17)
Koncerngemensamt	39	/	26	/	/	/
Koncernen totalt	29 700	100	25 285	100	+17	(+16)

* Siffrorna inom parentes avser förändringen exklusive företagsförvärv o dyl.

I förhållande till flertalet övriga affärsområden blev Sandvik Saws and Tools faktureringsökning låg. På vissa marknader som Italien, Östeuropa och Sydostasien var tillväxten emellertid kraftig. Försäljningen till industrin ökade med ca 9 %, medan den föll till järnhandeln och byggbranschen.

Sandvik Process Systems hade god ordergång på främst sorteringsystem och fakturerade i fjärde kvartalet ut stora order, bl a i USA och Japan.

Seco Tools är ett börsnoterat företag och ger ut en egen årsredovisning i vilken faktureringsutvecklingen kommenteras.

Resultat och avkastning

Resultatet före avskrivningar uppgick till 6 265 MSEK eller 21,1 % av faktureringen. I detta ingår även andelar i intressebolag. Motsvarande siffra föregående år var 4 550 MSEK eller 18,0 %. Ökningen av marginalen berodde såväl på högre priser och högre volymer som höjd produktivitet. I årets resultat ingår 67 MSEK som en engångspost på grund av att Sandvik Steel återfick deponerade medel från myndigheterna i USA gällande ett dumpingsmål från 1988/89. Andelar i resultat i intresseföretag var 196 MSEK (119), vilka huvudsakligen kom från Fagersta Stainless AB, Avesta Sandvik Tube AB, Tamrock Oy och Eurotungstène Poudre S.A.

Resultat och avkastning	1995	1994
Rörelseresultat före avskrivningar, MSEK	6 265	4 550
D:o i procent av fakturering	21,1	18,0
Rörelseresultat efter avskrivningar, MSEK	5 194	3 547
D:o i procent av fakturering	17,5	14,0
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader, MSEK	5 620	3 811
D:o i procent av fakturering	18,9	15,1
Avkastning på sysselsatt kapital, %	28,0	21,7
Avkastning på eget kapital efter skatt, %	21,6	16,0
Vinst per aktie, SEK	13,40	8,75

Se definitioner sid. 39.

Avsättningen av resultatandelar till de anställda i Sverige gjordes med 150 MSEK (132).

Resultatet efter finansiella intäkter och kostnader var 5 620 MSEK (3 811).

Skattekostnaden blev totalt 1 691 MSEK (1 256) eller 30 % (33) av resultatet före skatt. Årets koncernresultat efter skatt och minoritetsandelar uppgick till 3 727 MSEK (2 436).

Vinsten per aktie blev 13,40 SEK mot 8,75 SEK föregående år, en ökning med 53 %. Sandvik har från och med 1995 övergått till att beräkna vinst per aktie baserat på årets koncernresultat, efter redovisad skatt i stället för beräknad full skatt.

Avkastningen på sysselsatt kapital ökade till 28,0 % från 21,7 % föregående år.

Avkastningen på eget kapital efter skatt uppgick till 21,6 % (16,0). Avkastningen beräknas som årets koncernresultat i procent av genomsnittligt redovisat eget kapital.

Resultat efter avskrivningar per affärsområde

Inom Sandvik Tooling ökade Sandvik Coromants resultat ytterligare tack vare hög volymökning och hög produktivitet. Högkonjunkturen kunde till fullo utnyttjas. Även CTT Tools uppnådde 1995 ett gott resultat efter flera år av låg volym och stora omstruktureringar.

Trots hård konkurrens, prispress och försämrad valutasituation

kunde Sandvik Rock Tools bibehålla sitt resultat, främst genom hög produktivitet.

Sandvik Hard Materials gjorde goda vinster och drog nytta av tidigare års omstruktureringar liksom av den starka tillväxten på vissa marknadssegment.

Inom stålbranschen rådde en mycket god konjunktur och Sandvik Steel kunde utnyttja samtliga anläggningar helt. Den höga volymen, möjligheten att kompensera för ökade legeringspriser samt en bra produktivitet var de främsta anledningarna till det höga resultatet. Dessutom bidrog, som ovan nämnts, en post av engångskaraktär.

Att Sandvik Saws and Tools resultat ej förbättrades berodde i huvudsak på låg volymökning och på förluster i Argentina, där affärsområdet har relativt stor tillverkning och försäljning. En mycket kraftig åtstramning i landet minskade försäljningsmöjligheterna starkt. Flera enheter inom affärsområdet kunde dock visa förbättrat resultat efter de omstruktureringar som genomförts.

Sandvik Process Systems resultat försämrades bland annat av ett ojämnt kapacitetsutnyttjande.

Genom sitt majoritetsinnehav i Seco Tools AB konsoliderar Sandvik detta bolag som också är börsnoterat. För kommentarer om resultatet hänvisas till bolagets årsredovisning.

Koncerngemensamma aktiviteter avser finans-, försäkrings- och serviceverksamhet samt gemensam förvaltning.

Utvecklingen per kvartal

Utvecklingen per kvartal var följande, där resultatet redovisas efter finansiella intäkter och kostnader och vinstmarginalen är resultatet i procent av faktureringen:

Utvecklingen per kvartal	Fakturering MSEK	Resultat MSEK	Vinstmarginal %
1994 1:a kvartalet	5 788	626	11
2:a kvartalet	6 210	852	14
3:e kvartalet	6 095	986	16
4:e kvartalet	7 192	1 347	19
1995 1:a kvartalet	7 496	1 427	19
2:a kvartalet	7 738	1 564	20
3:e kvartalet	6 769	1 315	19
4:e kvartalet	7 697	1 314	17

Resultat efter avskrivningar per affärsområde	Resultat 1995		Resultat 1994	
	MSEK	% av fakt.	MSEK	% av fakt.
Sandvik Tooling	2 436	25	1 509	18
Sandvik Rock Tools	219	11	219	11
Sandvik Hard Materials	185	15	135	13
Sandvik Steel	1 623	17	1 014	13
Sandvik Saws and Tools	184	7	185	7
Sandvik Process Systems	101	6	156	10
Seco Tools	542	21	401	19
Koncerngemensamt	-96	/	-72	/
Koncernen totalt	5 194	17	3 547	14

Råvaror

Priserna för Sandviks viktigaste råvaror visade, även om de fluktuerade kraftigt under året, i stort sett en sjunkande trend. Inom hårdmetallområdet låg priset på volfram i början av året kvar på den mycket höga nivå som det nått året innan. Det sjönk dock till årets slut med ca 10 %. Priset för kobolt ökade däremot. För stålindustrin startade

året med ett högt nickelpris samt en akut brist på den viktiga legeringsmetallen molybden. Den fortsatta prisutvecklingen med återgång till normal nivå i slutet av året framgår av diagram under Sandvik Steels avsnitt.

Finansiell ställning

Nettofinansieringen från rörelsen uppgick till 2 172 MSEK (2 727).

Kassaflödet blev 164 MSEK (1 215). Likvida medel uppgick vid årets slut till 6 893 MSEK (6 591). Nettot av likvida medel med avdrag för lån ökade med 676 MSEK.

Sandvik tillämpar generellt en försiktig placeringspolitik och investerar den centralt förvaltade kassan på den svenska penningmarknaden, framförallt i stats-skuldsväxlar, statsobligationer och andra räntebärande instrument garanterade av staten. Den genomsnittliga återstående löptiden uppgick vid slutet av året till 280 dagar.

Genom att sälja valuta på termin hade Sandvik vid årets slut säkrat värdet i svenska kronor av sin export från Sverige för 8 månader framåt. Detta flöde utgör den största transaktionsexponeringen i företaget. De kursnivåer som på detta sätt säkrats är högre än motsvarande nivåer vid årsskiftet för så gott som samtliga valutor.

Företagets nettoflöden 1995 av utländska valutor till Sverige var uttryckt i MSEK:

DEM och därmed nära relaterade valutor	1 700
USD och CAD	1 250
ITL	1 050
FRF	900
GBP	700
JPY	500
Övriga valutor	1 200
Totalt	7 300

Sandvik tillämpar även kurs-säkring av nettoinvesteringar i alla större dotterbolag.

Varulager

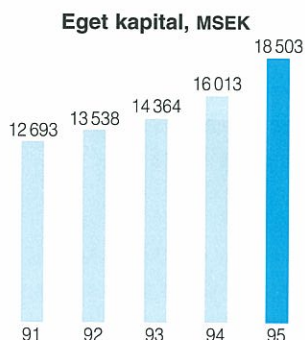
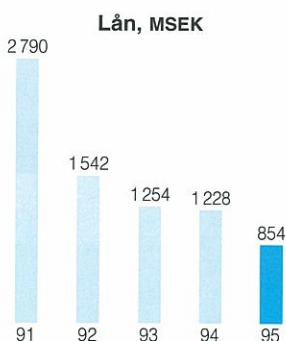
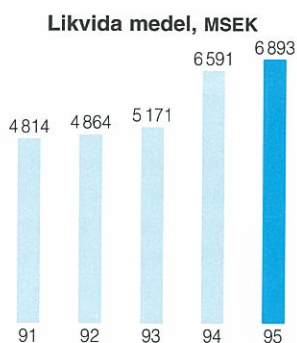
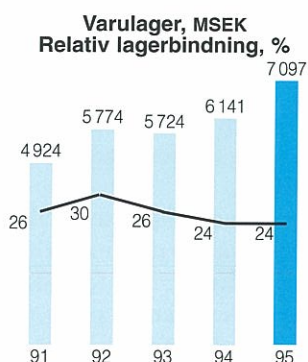
Lagervärdet var 7 097 MSEK (6 141) vid slutet av året. Den relativa lagerbindningen fortsatte att ligga på en låg nivå, 24 % (24), av faktureringen.

Kundfordringar

Kundfordringarna var vid årets slut 5 867 MSEK (5 456). Relativt faktureringen under sista kvartalet i årstakt sjönk de till 19 % (21).

Finansiell ställning	1995	1994
Kassaflöde, MSEK	164	1 215
Likvida medel och kortfristiga placeringar 31/12, MSEK	6 893	6 591
Lån 31/12, MSEK	854	1 228
Finansnetto, MSEK	426	264
Soliditet, %	64	59
Skuldsättningsgrad, ggr	0,1	0,2
Eget kapital, MSEK	18 503	16 013
Eget kapital per aktie, SEK	66,40	57,50

För definitioner se sid. 39.

Eget kapital

Eget kapital uppgick vid årets slut till 18 503 MSEK (16 013) eller utslaget per aktie 66,40 SEK (57,50). Soliditeten var 64 % (59).

Investeringar

Investeringar	1995	1994
Investeringar i anläggningar, MSEK	2 050	1 229
D:o i procent av fakturering	6,9	4,9

Investeringar i anläggningar ökade med 67 % till 2 050 MSEK. I Sverige uppgick de till 1 081 MSEK (550).

De största enskilda investeringsprojekten gällde Sandvik Coromants utbyggnad av verktygsproduktionen i Sverige, UK och USA samt Sandvik Steels kapacitetsökningar i tillverkningen av ämnen och sömlösa rör i Sverige.

Sandvik Steel i Sandviken erhöll under året tillstånd från miljömyndigheterna att successivt öka produktionen från 200 000 ton till 280 000 ton per år.

Köpeskillingen för tidigare beskrivna företagsförvärv under året utgjorde totalt 42 MSEK (346).

Forskning, utveckling och kvalitetssäkring

Koncernens kostnader 1995 för forskning, utveckling och kvalitetssäkring uppgick till 1 089 MSEK (980), vilket innebar en ökning med 11 % från 1994. Exempel på produktutveckling som givit nya affärsmöjligheter under året är framtagning av diamantskiktbelagda hårdmetallskär för bearbetning av lättmetallegeringar, utveckling av borrar i hårdmetall som tidigare endast tillverkats i snabbstål, introduktion av ett nytt koncept inom bergborring vid lösa jordlager, insatser inom högtemperaturmaterial och för duplexa stål inom petrokemisk industri liksom sömlösa rör i titan för kemisk industri, utveckling av extremt finkorniga hårdmetallsorter, framtagning av

ergonomiska handtag för filar och tänger samt förbättringar avseende pastilliseringsanläggningar i kemiindustrin.

Personal

Personal	1995	1994
Antal anställda 31/12*	29 946	29 450
Medelantal anställda		
Kvinnor	5 781	5 304
Män	24 081	22 277
Totalt	29 862	27 581

* Deltidsanställda har omräknats till motsvarande antal heltidsanställda.

Antalet anställda vid slutet av året var 29 946 (29 450). För jämförbara verksamheter ökade antalet anställda med 452 personer (1994 en ökning med 892 personer), dvs med knappt 2 % från 1994.

Koncernens antal anställda i Sverige den 31/12 1995 uppgick till 10 372 personer (9 915).

Uppgifter om personalkostnader samt medelantalet anställda i Sverige och utomlands återfinns på sid. 49.

Resultatandelar

Sandvik har sedan 1986 en plan för resultatandelar till de anställda vid moderbolaget och helägda dotterbolag i Sverige. Enligt reglerna krävs en minsta avkastning för att en avsättning av vinsten skall göras. Avsättningen är samtidigt maximerad till 150 MSEK. Sandvik-koncernens avkastning 1995 innebar att maximigränsen nåddes och att 150 MSEK avsattes.

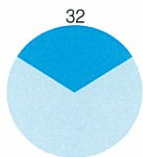
Moderbolaget inklusive kommissionärsbolag

Moderbolagets fakturering ökade med 19 % till 12 609 MSEK (10 607). Resultatet efter avskrivningar blev 2 052 MSEK (1 904). Investeringar i anläggningar uppgick till 710 MSEK (438).

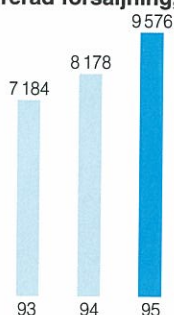
Antalet anställda i moderbolaget och kommissionärsbolagen uppgick den 31/12 1995 till 8 579 personer (8 219).

Affärsområde Sandvik Tooling

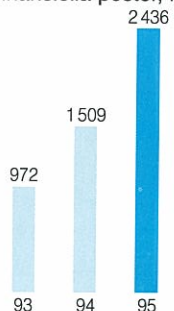
Andel av total fakturering, %

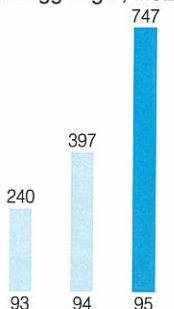
Fakturerad försäljning, MSEK

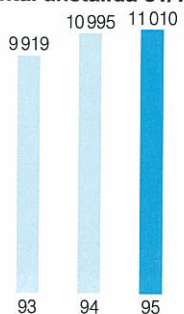
Resultat
före finansiella poster, MSEK

Investeringar
i anläggningar, MSEK

Antal anställda 31/12

I affärsområdet Sandvik Tooling organiseras koncernens verksamhet för skärande bearbetning.

Affärssektorer inom området är Sandvik Coromant, CTT Tools och Sandvik Automation.

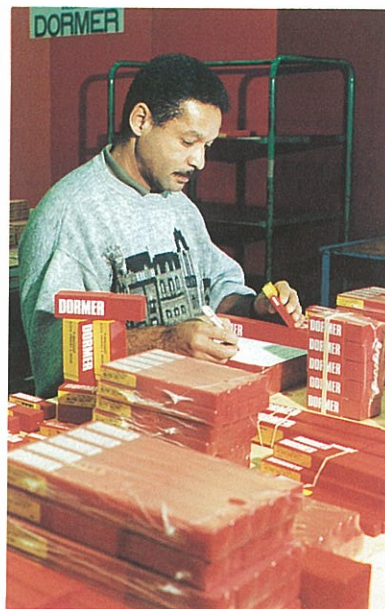
Marknaden för skärande verktyg inom metallbearbetning utvecklas i stort sett på samma sätt som konjunkturen inom den internationella verkstadsindustrin.

1995 har följaktligen varit ett år med mycket god efterfrågan för Sandvik Tooling. Verkstadsindustrins ökade investeringar i nya maskiner har varit gynnsam för försäljningen av verktygssystem. Det stora antalet nya produkter har verksamt bidragit till att stärka marknadspositionerna. Den högre efterfrågan har kunnat tillgodoses helt, bl a som en följd av den stora flexibiliteten i produktion och distribution.

Under sista kvartalet avtog dock tillväxttakten, främst i Nordamerika och Japan. I Europa fortsatte den exportinriktade industrin på hög nivå, vilket till stor del kompenserade en svagare efterfrågan på hemmamarknaderna. Ökningen var fortfarande hög i Sydostasien. Här fortsatte Sandvik Tooling under året sina stora satsningar. Marknadsföringen förstärktes avsevärt, både genom personella resurser och en mer vältäckande organisation för försäljning.

Sandvik Automation, som flyttade sitt huvudkontor till

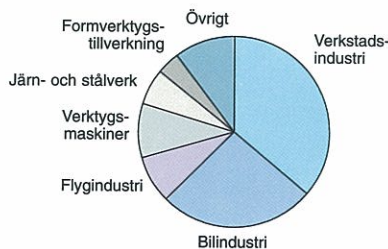
Sandviken i slutet av 1994, inledde under året en förstärkning av sin produktutveckling och sin internationella försäljningsorganisation.

Sandvik Coromants centrallager i Holland används nu även av CTT Tools.

Den kraftiga efterfrågeökningen, i kombination med en mycket gynnsam produktivitetsutveckling, har medfört en betydande resultatförbättring under 1995. Avkastningen på sysselsatt kapital översteg med god marginal koncernens minimikrav på 20 %.

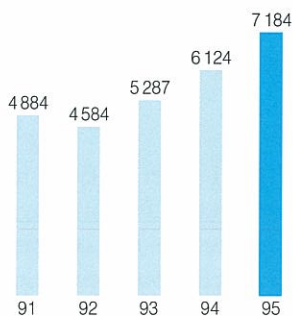
Sandvik Toolings ledningsgrupp består av Clas Åke Hedström, Leif Sunnermalm, Lars Pettersson och Holger Wiklund.

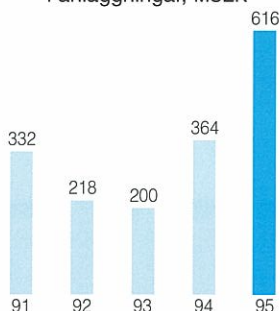
Världsmarknaden för skärande verktyg uppgår till 70 miljarder kronor per år.

Sandvik Coromant

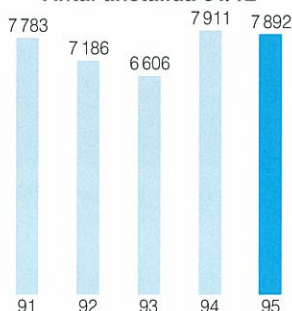
Fakturerad försäljning, MSEK

Investeringar i anläggningar, MSEK

Antal anställda 31/12

Sandvik Coromant är det internationellt ledande företaget inom området hårdmetallverktyg och verktygssystem för skärande bearbetning.

Inom detta verksamhetsområde finns ett tiotal större konkurrerande företag, som tillsammans har drygt hälften av världsmarknaden. För den återstående delen svarar ett stort antal lokala eller mycket specialiserade företag.

På den nordamerikanska marknaden är Kennametal och Valenite de största konkurrenterna. Under de senaste åren har de breddat sin verksamhet i Europa genom företagsförvärv.

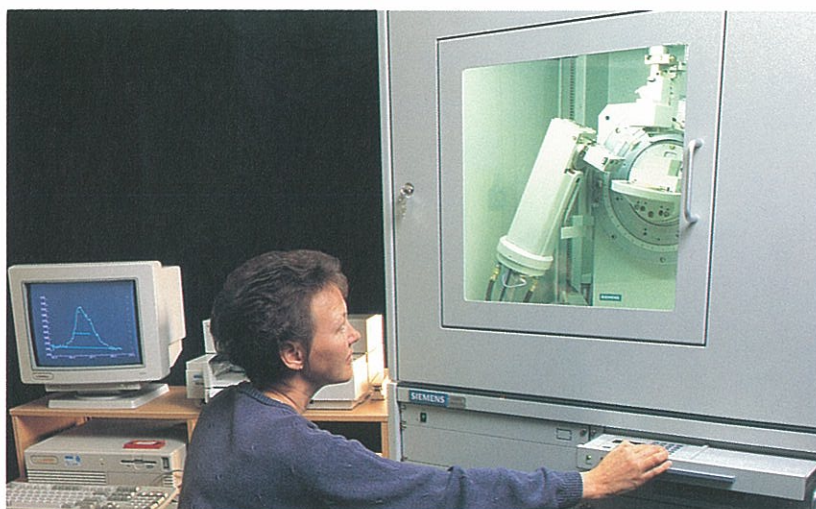
Sandvik Coromant är ledande på de europeiska marknaderna. I Asien är japanska Mitsubishi, Sumitomo och Toshiba de största leverantörerna. Sandvik Coromant är det mest etablerade icke-japanska företaget på Asienmarknaderna.

Den mycket starka ökningen av efterfrågan som inleddes under 1994 fortsatte fram till halvårsskiftet 1995. Efterfrågan stabiliserades därefter på en hög nivå. Försäljningsökningen under året blev 17 % (16).

Sandvik Coromants ledningsgrupp uppifrån: Lars Pettersson (VD), Mats Carlerös (vVD), Anders Thelin (vVD), Holger Wiklund och Anders Karlsson.

Utvecklingen var speciellt gynnsam i bl a Italien och Indien. I Italien gynnade valutasituationen exportindustrin och Sandvik Coromant kunde framgångsrikt utnyttja sin starka marknadsposition. I Indien växte marknaden starkt. Även i Tyskland, England och på de nordiska marknaderna uppnåddes betydande försäljningsframgångar. Efterfrågan i USA var fortsatt stark. En glädjande återhämtning konstaterades på den japanska marknaden.

Under 1995 gjordes omfattande investeringar i utrustning för FoU. Bl a i en ny röntgendiffraktometer i Stockholm.

Omfattande investeringar

Under året påbörjades ett antal stora investeringar. I Sandvik Coromants huvudanläggning i Gimo startades en utbyggnad av både hårdmetall- och verktygsproduktion för ökad kapacitet och större flexibilitet. Beslut togs om investering i en ny anläggning för hårdmetallpulver i Gimo som komplement till de befintliga fabriker i Stockholm och i England.

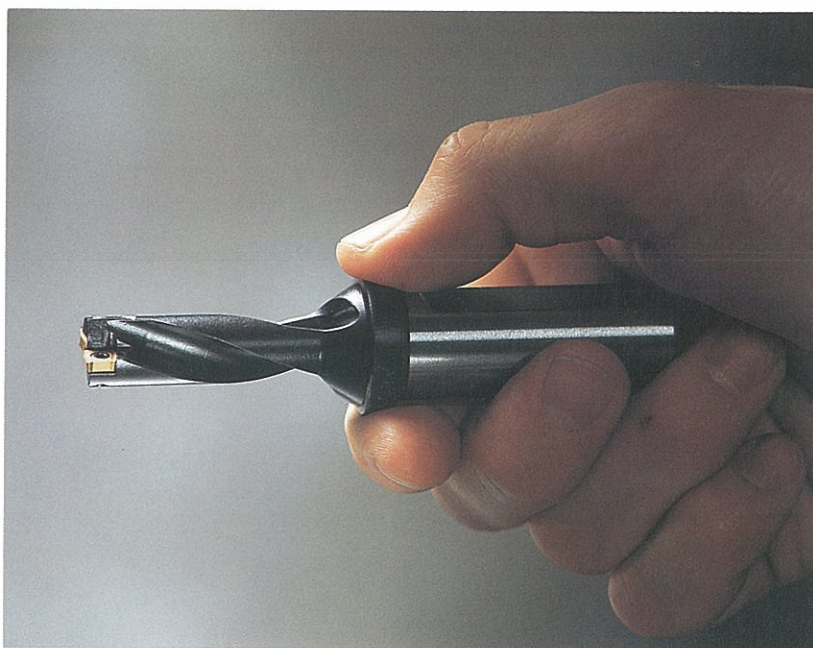
I den amerikanska huvudanläggningen i Fair Lawn, New Jersey, inleddes en modernisering och utbyggnad för att öka den lokala försörjningen av standard-skär inom NAFTA-området. Specialskärstillverkningen i Featherstone i England moderniserades och kapaciteten utökades.

I MKTS anläggning i Moskva produceras hårdmetallskär för den ryska marknaden.

De beslutade och igångsatta investeringarna är betydelsefulla både för kapacitet, konkurrensförmåga och kvalitet. Genom uppdelningen mellan Sverige och ett antal utlandsbolag balanseras behoven av lokal försörjning, riskspridning och rationell produktion.

I Sandviks ryska hårdmetallföretag MKTS, som förvärvades under 1994, initierades ett omfattande åtgärdsprogram för att ge anläggningen mer rationella och ändamålsenliga produktionsresurser.

Under 1995 har Sandvik Coromant utvecklat världens minsta borrhåll med vändskär i hårdmetall.

Stora marknadssatsningar

Under de senaste åren har det skett en betydande "outsourcing" inom delar av verkstadsindustrin. Mindre och medelstora verkstadsföretag har genom specialisering och med modern teknologi visat sig vara mycket konkurrenskraftiga underleverantörer till branschens stora företag.

För detta kundsegment inledde Sandvik Coromant under året en storsatsning på samtliga marknader vilken syftar till att förenkla valet av Coromantverktyg. Aktiviteten, som går under namnet CoroKey™, innehåller en produktkatalog med ett koncentrerat produktprogram, förpackningar med nödvändiga skärdata tryckta på etiketten och direktmärkning av hårdmetallskären för att underlätta identifikation och en optimal användning. Satsningen har blivit mycket väl mottagen av våra återförsäljare och kunder över hela världen.

I Sydostasien inleddes en omfattande förstärkning och utbyggnad av försäljningsorganisationen. De stora investeringar

som bl a europeiska och amerikanska biltillverkare genomför i Kina sker i stor utsträckning med etablerad teknik av samma typ som redan finns i arbete i företagens hemmaanläggningar. Sandvik Coromant finns idag på plats i Kina med lokal tillverkning av verktyg för att kunna ge kunderna den service de kräver.

En stor del av Sandvik Coromants försäljarkår över hela världen är sedan en tid tillbaka utrustad med bärbara datorer. Genom anslutning till Sandviks internationella datanät och ett antal dataprogram som anpassats

Sandvik Coromant har som första företag i världen introducerat diamantskiktbelagda hårdmetallskär i industriell skala.

till säljarnas behov har betydande förbättringar i kommunikation och kundservice uppnåtts.

Effektivare distribution

En av Sandvik Coromants viktigaste konkurrensfördelar är ett mycket välutvecklat distributionssystem. Hörnstenarna i systemet är fyra strategiskt lokaliserade lager, som styrs centralt med hjälp av egenutvecklade data-system.

Mellan de två europeiska centrallagren i Gimo, Sverige, och Schiedam, Holland, har en rollförändring slutförts som ger ännu snabbare och säkrare produktförsörjning till kunderna i Kontinentaleuropa och England.

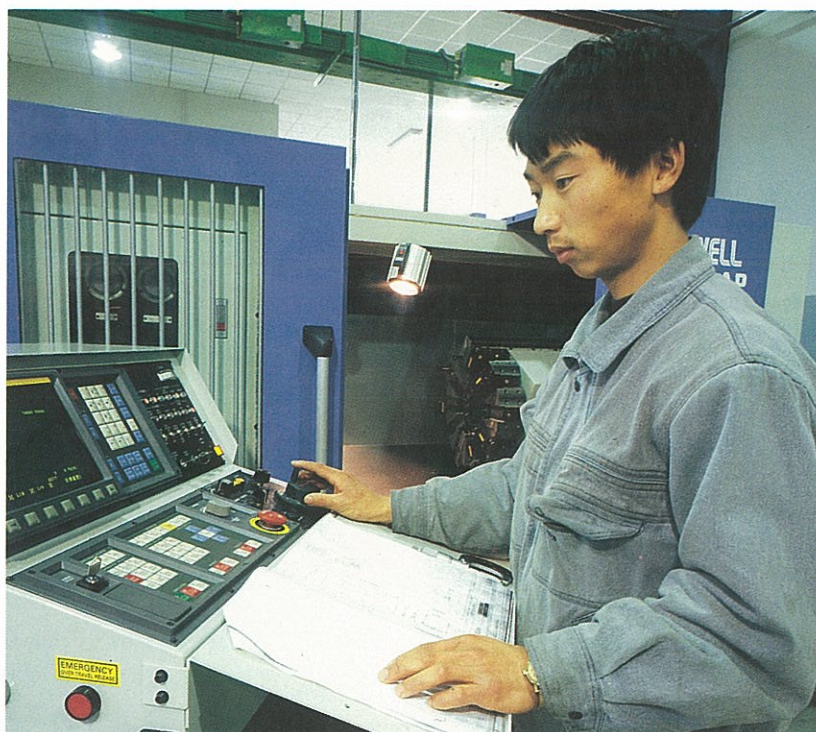

Från centrallagret i Holland distribueras verktyg till Mellan- och Sydeuropa.

Även centrallagren i Kentucky, USA, och Kobe, Japan, har utvecklats för att kunna ge leverans "över natt" till regionala kunder som så önskar.

Nya produkter

Den stora satsningen på produktutveckling resulterar i en konstant ström av nya produkter. Bl a har vi introducerat ett stan-

Vår fabrik i Kina tillverkar specialverktyg för den snabbt växande kinesiska marknaden.

dardprogram av diamantskiktbelagda hårdmetallskär för bearbetning av aluminium och lättmetallegeringar.

Inom området borrar av korta hål har Sandvik Coromant skördat stora marknadsframgångar under de senaste åren. Under 1995 togs ytterligare ett viktigt steg genom utvecklingen av världens minsta borrar med vändskär. Den ger mycket stora produktivitetstvinster för våra kunder och innebär i stort sett en fördubbling av potentialen för vändskärsborrar.

En väsentlig del i framgången med att ta fram de nya produkterna ligger i utvecklingen av egna avancerade administrativa system och ett konstant arbete med att korta genomloppstiderna i alla faser av utvecklingsarbetet.

Det gynnsamma investeringsklimatet inom verkstadsindustrin har inneburit det definitiva genombrottet för det modulära verktygssystemet Coromant Capto.

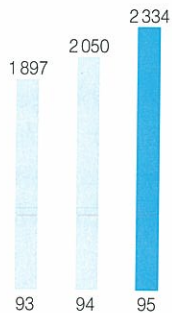
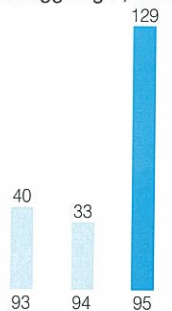
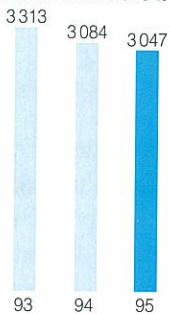
Merparten av Sandvik Coromants forskning och utveckling sker i Sverige. Under året har stora investeringar gjorts i ny utrustning. Ett 20-tal kvalificerade högskoleutbildade tekniker rekryterades under året för forskning, produktutveckling och produktionsteknisk utveckling.

Utsikter inför 1996

Sandvik Coromant ser positivt på affärsläget även för 1996 men förutser en utplanande volymutveckling under året.

I Gimo pågår en omfattande utbyggnad av anläggningarna.

Fakturerad försäljning, MSEK**Investeringar i anläggningar, MSEK****Antal anställda 31/12**

Anders Ilstam,
VD för CTT Tools.

CTT Tools är världens största tillverkare av skärande verktyg i snabbstål och en av de ledande på solida hårdmetallverktyg.

Gruppen har 13 produktionsenheter och 12 försäljningsbolag. Under året har ett delägt försäljningsbolag startats i Japan. Vidare har ett separat bolag grundats för marknadsföring av våra produkter i Asien.

Världsmarknaden för snabbstålsverktyg är nästan lika stor som marknaden för hårdmetallverktyg. CTT Tools har ca 10 % av världsmarknaden med tyngdpunkt i Europa och Sydamerika och med en ökande andel i Nordamerika.

Produktprogrammet omfattar bl a borrar, gängverktyg, fräsar och brotschar i snabbstål. Ett komplett program av roterande verktyg i solid hårdmetall har utvecklats, vilket ger CTT-gruppen ökad slagkraft.

CTT Tools olika varumärken, som Titex, Dormer, Prototyp, Union Butterfield och Master, presenterade under året flera produktnyheter och stärkte sina ställningar på alla marknader.

Utvecklingen av informationsteknik, elektroniska katalo-

Hårdmetallämnen slipas till en unik skärgeometri i CNC-styrda fleraxliga maskiner.

ger och andra hjälpmedel gör det enklare för kunden att kommunicera med respektive tillverkare. Dormer har etablerat ett centrallager för Europa i Holland i samarbete med Sandvik Coromant.

En ny avancerad borrar - PFX - togs fram av Dormer. Titex och Prototyp utvecklade ett antal nya hårdmetallverktyg samt verktyg för bearbetning utan kylmedel.

Produktionsapparaten effektiviserades genom ett stort investeringsprogram i CNC-slipmaskiner och annan utrustning som inneburit sänkta kostnader och stora produktivitetsförbättringar.

Det omfattande program för rationalisering och strukturering som startades för flera år sedan avslutades under året. CTT Tools står nu rustat för den ökade efterfrågan som noterades under 1995 och som beräknas fortsätta under 1996. Den lägre kostnadsnivån och ökade volymen gav under året gruppen en acceptabel lönsamhet, som väntas kunna förbättras ytterligare under 1996.

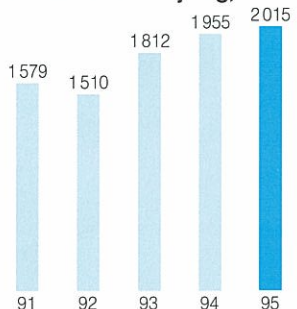
Ytbehandling (TiN-coating) av Titex-borrar i Frankfurt.

Affärsområde Sandvik Rock Tools

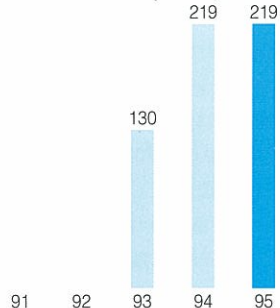
Andel av total fakturering, %

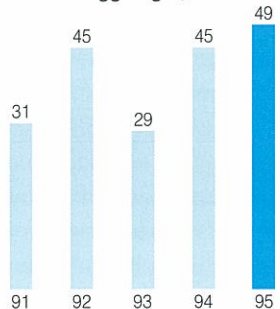
Fakturerad försäljning, MSEK

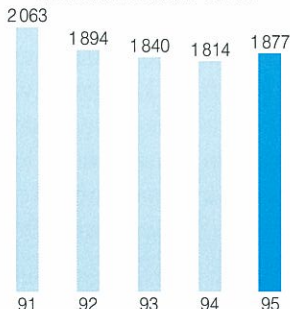
Resultat före finansiella poster, MSEK

Investeringar i anläggningar, MSEK

Antal anställda 31/12

Sandvik Rock Tools är en av världens ledande leverantörer av hårdmetallförsedda bergbörverktyg för gruvdrift, anläggningsarbeten och brunnsbörning.

Produktsortimentet omfattar verktyg och verktygssystem för bearbetning av alla förekommande typer av berg och för alla vanliga bearbetningsmetoder. Verksamheten är uppdelad på fyra produktdivisioner specialiserade på olika metoder för bergbearbetning.

Världsmarknaden för bergbörprodukter fördelas ungefär lika mellan gruvindustri och anläggningsverksamhet. Inom gruvindustrin är efterfrågan på bergbörverktyg direkt relaterad till efterfrågan på mineraler, medan den inom anläggningsindustrin styrs främst av antalet byggnads-, väg- och vattenkraftprojekt.

Den största marknadspotentialen utgörs av produkter för topphammarbörning och Division Topphammarprodukter är också den största divisionen inom Sandvik Rock Tools. Inom detta marknadssegment dominerar tre företag, Sandvik Rock Tools, svenska Uniroc och sydafrikanska Boart, som tillsammans har mer än två tredjedelar av marknaden. För den återstående delen svarar ett tiotal lokala företag och företag, som tillverkar begränsade delar av produktsortimentet.

Stora tillverkare inom området mineralbrytningsverktyg är förutom Division Mineralverktyg inom Sandvik Rock Tools, amerikanska Kennametal och American Mine Tool. Inom sänkbörning konkurrerar vår Division Sänkbörprodukter med Ingersoll Rand (USA), Atlas Copco och ett stort antal lokala leverantörer. För Division Roterande Produkter är några amerikanska tillverkare de största konkurrenterna.

Sandvik Rock Tools har en viktig fördel framför sina konkurrenter genom att vi inom

Ledningsgrupp: Bakre raden fr v Olle Bengtsson, Ingvar Svärth, Ezio Fogliata, Anders Persson och Lars Liljebblad. Främre raden Sigvard Björk, Lars-Anders Nordqvist (VD) och Olof Lundblad.

Sandvik-koncernen har en omfattande forskning, utveckling och produktion av såväl hårdmetall som specialstål, de material som huvudparten av alla bergbearbetningsverktyg tillverkas av. Detta ger oss speciellt goda möjligheter att förse våra kunder med produkter med hög och jämn kvalitet och med bästa prestanda.

Marknads- och affärsläge

Efterfrågan på bergbörprodukter var god under 1995. För vissa produkter översteg efterfrågan tillgången. Gruvmarknaden utvecklades positivt, speciellt i Australien och Sydamerika. Efterfrågan inom entreprenadmarknaden varierade. Aktiviteten var fortfarande lägre än förväntat i Europa men fortsatte att öka i Asien.

Våra utrustningar för vattenbörning används framgångsrikt över hela världen.

Affärsläget för Sandvik Rock Tools stabiliserades. Avkastningen på sysselsatt kapital översteg koncernens minimikrav på 20 %.

Investeringar och utveckling

Under året byggde vi ut vår organisation för att uppnå en bättre marknadstäckning framför allt i Asien, Östeuropa och Latinamerika. Vi genomförde också omfattande satsningar för effektivisering och kvalitetssäkring av våra globala produktionsresurser. Dessutom fattades beslut om betydande investeringar i nya produktionsmetoder vid våra anläggningar i Sverige.

Ett ambitiöst produktutvecklingsprogram inleddes. Flera projekt drivs i samarbete med den delägda finländska bormaskintillverkaren Tamrock. Några av de nya projekten kommer att resultera i marknadsintroduktioner redan under 1996.

Sandvik Rock Tools engagerar sig starkt i utvecklingen av nya borrhings- och bergavverkningsmetoder. Som exempel kan nämnas:

- Vid sänkbörning har hittills drivmediet varit tryckluft med dess starka begränsning i energiöverföring. Om luften ersätts av hydraulvätska kan effektiviteten

höjas avsevärt. Genom delägarskap i två utvecklingsbolag, G-Drill AB tillsammans med LKAB, som omfattar vattendrivna hammare, och det finska företaget Oy Winrock Technology Ltd., som arbetar med vegetabiliska oljor som hydraulvätska, kan vi aktivt medverka till en nydaning inom sänkbörningen.

- Under många år har vår TUBEX-metod varit framgångsrik för att överbrygga problem med börning genom lösa sand- eller jordlager. Ett kompletterande koncept, Centrex, har introducerats.

- Möjligheten att mekaniskt avverka även hårdare berg utan sprängning blir allt mer efterfrågad. Hårdmaterialet i verktyget blir här en avgörande faktor. För att utveckla ett helt nytt koncept har Sandvik Rock Tools träffat

Tekniskt samarbete har inletts med Voest-Alpine en ledande tillverkare av maskiner för bergavverkning.

avtal om ett omfattande utvecklingsprogram med österrikiska Voest-Alpine Bergtechnik Ges.m.b.H.

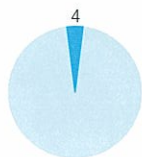
- Inom området Roterande Börning har Sandvik Rock Tools nått en ledande position för verktyg till stigortsbörning. Med ett nyutvecklat verktygskoncept kan metoden även användas för schaktsänkning. I Sydafrika har ett projekt startat för sänkning av ett schakt med 7 m diameter ned till 800 m djup.

Utsikter inför 1996

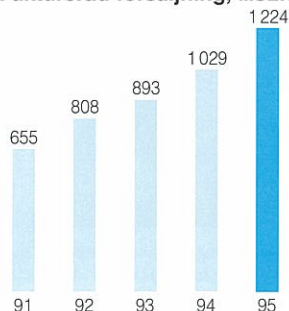
Vi räknar med en god efterfrågan på våra produkter. En starkt svensk valuta försvårar dock en resultatförbättring. Nya produktionsmetoder och ytterligare rationaliseringar kommer att resultera i produktivitetsförbättringar som förutses möjliggöra ett fortsatt gott resultat.

Affärsområde Sandvik Hard Materials

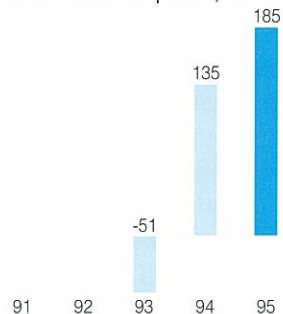
Andel av total fakturering, %

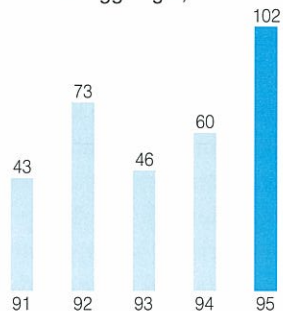
Fakturerad försäljning, MSEK

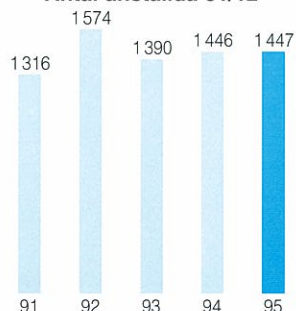
Resultat före finansiella poster, MSEK

Investeringar i anläggningar, MSEK

Antal anställda 31/12

Sandvik Hard Materials är verksamt inom hela hårdmaterialområdet från hårdmetall till diamant, inklusive specialkeramer för biotekniska ändamål. Affärsområdet tillverkar och marknadsför hårdmetallämnen i stora volymer till verktygstillverkare, kundspecifika slitdetaljer till verkstadsindustrin samt valsar i hårdmetall till järn- och stålindustrin.

Sandvik Hard Materials är sedan några år det största företaget i sin bransch i världen, och dessutom det enda företaget med fullständig global täckning. Konkurrenterna är i huvudsak företag som är verksamma på en stor hemmamarknad, t ex USA eller Japan, eller företag som är verksamma inom en begränsad produktionsområde. Det finns endast få stora företag i branschen. Huvuddelen av konkurrenterna är mindre lokala företag.

Branschen omstrukturerades i hög grad under den senaste lågkonjunkturen. Därefter har de redan stora företagen vuxit sig starkare på den expanderande marknaden.

Sandvik Hard Materials har genomgått stora förändringar under de senaste åren som en följd av företagsförvärv och omstruktureringar. Under 1995 har en specialisering genomförts vid produktionsenheterna i Europa.

Hårdmetallämnen för borrar och pinnfräsar möter en allt starkare efterfrågan.

Ledningsgrupp: Fr v Björn Uhrenius, Lars Wahlqvist (VD), Roland Setterberg och Krister Berinder.

Produktionen omfattar nu tolv enheter över hela världen. Produkterna marknadsförs i mer än 25 länder via egna säljenheter. Forsknings- och utvecklingsverksamhet finns på flera platser inom våra respektive huvudmarknadsområden. Den nu uppnådda företagsstrukturen bedöms utgöra en god grund för vår framtida utveckling.

Marknads- och affärsläge

Under 1995 utvecklades industrikonjunkturen bättre än vad som förutsågs i början av året. Den uppgång av efterfrågan på våra produkter, som började i mitten av 1994, fortsatte starkt under hela 1995. Försäljningsökningen var hög och blev 19 %.

Vår huvudmarknad Europa hade en mycket bra tillväxt under året. Det gällde särskilt Tyskland, Italien, Benelux och Östeuropa. Utanför Europa var tillväxten särskilt stor i USA, Japan, Indien och Taiwan. Resultatutvecklingen var god och avkastningen på sys-

selsatt kapital översteg koncernens minimikrav på 20 %.

Produkter och utveckling

Prioriterade produkter är runda homogena stavar i hårdmetall. Andra produktområden där vi förväntar oss god tillväxt är ämnen för metallformningsändamål, som dragskivor för tråddragning och kallslagningsverktyg, tätningsskivor och bussningar till pumpindustrin, detaljer i hårdmetall till bil- och flygindustrin samt homogena hårdmetallvalsar och CIC-valsar för stålindustrin.

Hårdmetallstavarna används bl a som utgångsämnen vid tillverkning av spiralborrar och pinnfräsar för industriändamål. Dessa produkter tillverkas traditionellt i snabbstål men här pågår en övergång till hårdmetall, vilket gör att denna marknad bedöms ha långsiktig stark tillväxt. För att lyckas inom detta område satsar Sandvik Hard Materials betydande resurser för utveckling av såväl material som av process- och produktionsteknik.

Andra köpare av homogena hårdmetallstavar finns inom elektronikindustrin, där dessa produkter utgör utgångsmaterial för kretskortsborrar. Tillväxten i denna industri är hög, speciellt

Tätningsskivor för t ex dränkbara vattenpumpar tillverkas vid Sandvik Hard Materials fabrik i Danmark.

inom mobiltelefonområdet där efterfrågan ökar mycket kraftigt. Här har vi utvecklat nya, extremt finkorniga hårdmetallsorter, som vunnit stor framgång.

Investeringar

Investeringarna under 1995 var i stort sett dubbelt så stora som tidigare under 1990-talet. Det var främst tillverkningsenheterna i

England och Danmark som byggdes ut kraftigt. Tillgänglig produktionskapacitet var under 1995 inte tillräcklig för att möta efterfrågan.

Utsikter inför 1996

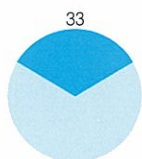
Vi räknar med att affärsläget utvecklas positivt under 1996, om än i något lugnare takt än under 1995. Försäljningen av våra prioriterade produkter förväntas bli hög. Vi fortsätter att bygga ut tillverkningskapaciteten för att möta efterfrågan. Resultatet förutses ligga kvar på en god nivå. Den stärkta kronkursen bedöms ej få någon stor inverkan på resultatet eftersom mer än 90 % av produktionen ligger utanför Sverige.

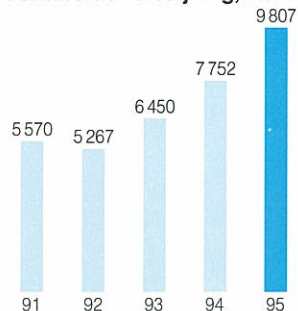
Hårdmetallkärnor för dragskivor som används inom stålindustrin för kalldragning av tråd.

Affärsområde Sandvik Steel

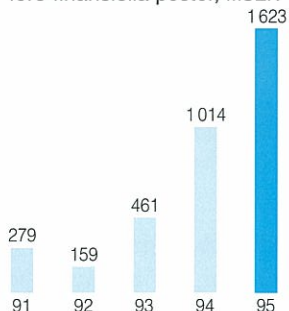
Andel av total fakturering, %

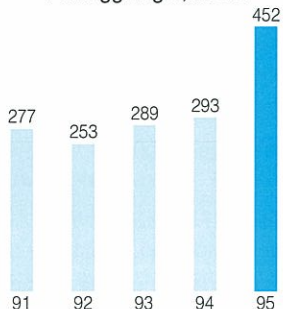
Fakturerad försäljning, MSEK

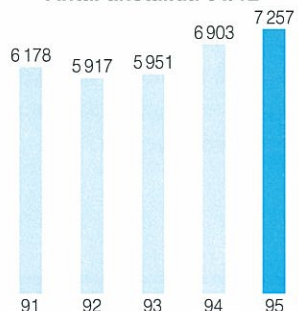
Resultat före finansiella poster, MSEK

Investeringar i anläggningar, MSEK

Antal anställda 31/12

Sandvik Steel tillverkar rör, band, tråd och stång för användare med höga krav på ekonomi och säkerhet. Verksamheten är inriktad på produktnischer, där vi har en ledande ställning på världsmarknaden. Produkterna tillverkas i rostfria och höglegerade stål samt i titan-, nickel- och zirkoniumlegeringar. Förädlingen är i genomsnitt hög i förhållande till råvaruinnehållet.

Ledningsgrupp: Fr v Lennart Ek, Per Ericson, Åke Axelson, Uno Blom, Gunnar Björklund (VD), Kenneth Josefsson, Gunnar Grünbaum (vVD) och Jan-Eric Johansson.

Konkurrenssituationen varierar för de olika produktområdena. För området sömlösa rör är de största konkurrenterna det japanska, integrerade stålföretaget Sumitomo Metals och det europeiska rörföretaget DMV (Dalmine-Mannesmann-Vallourec).

Inom tråd- och stångområdet finns konkurrenter som har hela tillverkningskedjan t ex Ugine, men också många mindre fristående dragerier. För band är Hitachi Metals, Daido och Böhler-Uddeholm viktiga konkurrenter, men också flera fristående kallvalsverk. Konkurrenterna täcker var för sig endast från 5 % till maximalt 25 % av Sandviks produktprogram.

År 1995 blev ett rekordår för Sandvik Steel. Faktureringen ökade med 27 % till 9 807 MSEK. Vinsten före finansiella kostnader uppgick till 1 623 MSEK och avkastningen på sys-

selsatt kapital översteg med god marginal koncernens minimikrav på 20 %.

Året blev samtidigt turbulent med stora förändringar i råvarupriser, valutaförhållanden och efterfrågeutveckling. Ordergången steg redan i slutet av 1994 och kulminerade på en mycket hög nivå under första kvartalet 1995 (diagram 1). Efterfrågan översteg i betydande grad kapaciteten, vilket medförde förlängda leveranstider och ökande orderstockar. Mot slutet av året sjönk ordergången till en lägre nivå under inverkan av en begynnande lageravveckling hos distributörer och kunder. Priserna på legeringsmetaller uppvisade stora variationer under året (diagram 2).

Faktureringen ökade successivt under året (diagram 3). Till detta bidrog bland annat den under året ökande produktionen från de nya anläggningarna för

ORDERINGÅNG

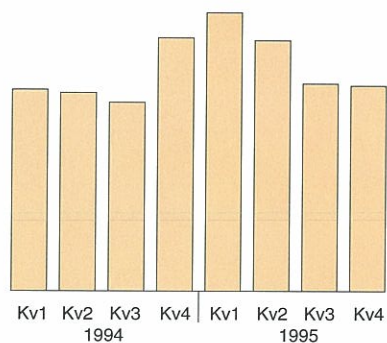

Diagram 1

PRISUTVECKLING

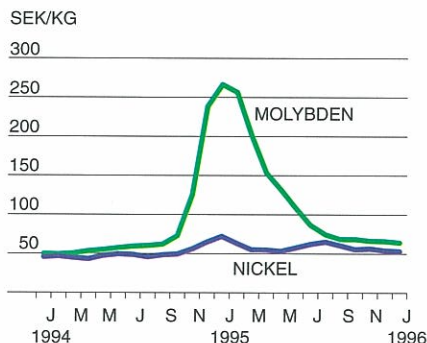

Diagram 2

FAKTURERING

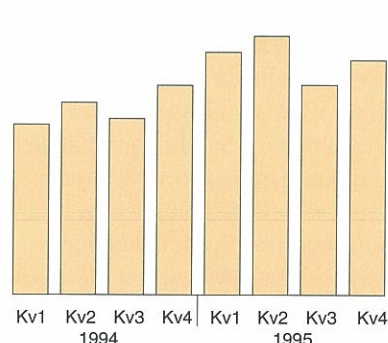

Diagram 3

extruderade rör vid Pexco i USA och för kallbearbetade rör i Chomutov, Tjeckien.

Utfallet för ordergång och fakturering i svenska kronor påverkades förutom av volym och legeringspriser också av valutautvecklingen. Det ekonomiska resultatet påverkades gynnsamt av ett mycket högt kapacitetsutnyttjande samt av de prisökningar som den höga efterfrågan möjliggjorde. Under första halvåret förbättrades resultatet med 67 MSEK genom en tullrestitution i USA sedan ett dumpingmål från 1987 mot Sandvik lagts ned. Den svaga svenska kronan påverkade resultatet positivt under hela året genom att valutasäkringar kunde göras till fördelaktiga kurser under första halvåret.

Marknaderna

Försäljningen mätt i volym steg på alla marknader. På den europeiska marknaden ökade Sverige, England och Italien mer än genomsnittet. I Nordamerika ökade framförallt försäljningen av sömlösa rör som tillverkas i Arnprior, Canada och Scranton, USA. I Sydostasien steg försäljningen mer än genomsnittet för alla produktområden. Den brasilianska marknaden försvagades kraftigt under andra halvåret 1995.

Under senare delen av året

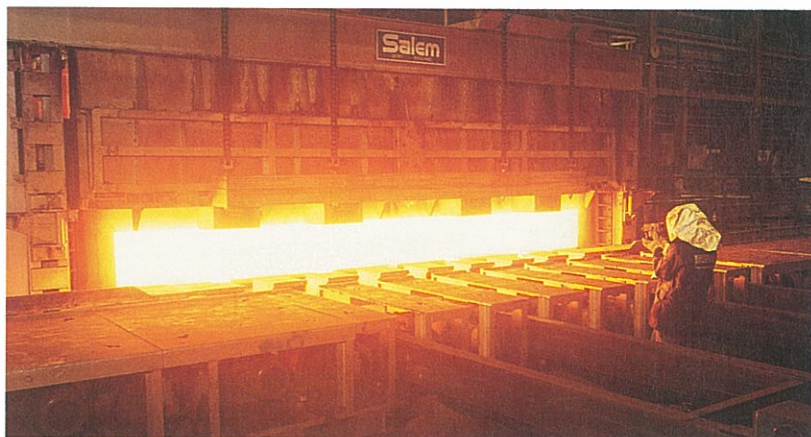
förbättrades ordergången från Sandvik International som marknadsför Sandviks produkter i bl a Östeuropa, Ryssland och Kina. Ett flertal långsiktiga avtal tecknades under året för leveranser av zirkonium- och titanrör, som säkrar större leveransvolym under de närmaste åren. Särskilt flygindustrin väntas få en god tillväxt under andra hälften av 90-talet.

Investeringar och förvärv

Investeringarna ökade 1995 till 463 MSEK från den nivå på ca 300 MSEK per år som upprätthållits under lågkonjunkturen 1991-1993. Ett antal större investeringsbeslut togs också under året, vilka gör att kapacitetsbegränsningarna successivt kan elimineras samtidigt som produktionskostnaderna sänks.

Inom Ämnesdivisionen erhöles under året tillstånd från miljömyndigheterna att successivt öka produktionen från 200 000 ton/år till 280 000 ton/år. Beslut fattades om installation under 1996 av ett nytt rökgasfilter för Stålverket. En ny ämnesvärmningsugn togs i drift i slutet av året och vi beslutade att utöka kapaciteten för rörämnen och grovt stångstål genom installation av en ny skalsvarv.

Inom Rördivisionen togs beslut om utökning av kapaciteten i Sandviken för extruderade rör genom modernisering av extrusionspressar och färdigställningsutrustning. Produktionen vid Pexco i USA fördubblades genom utökad skiftgång och förbättrad produktivitet. Produktionen av rostfria kallbearbetade rör i Chomutov ökade med 75 %

En ny ugn för värmning av ämnen i götvalsverket i Sandviken ökar kapaciteten samtidigt som den ger ett bättre energitnyttjande.

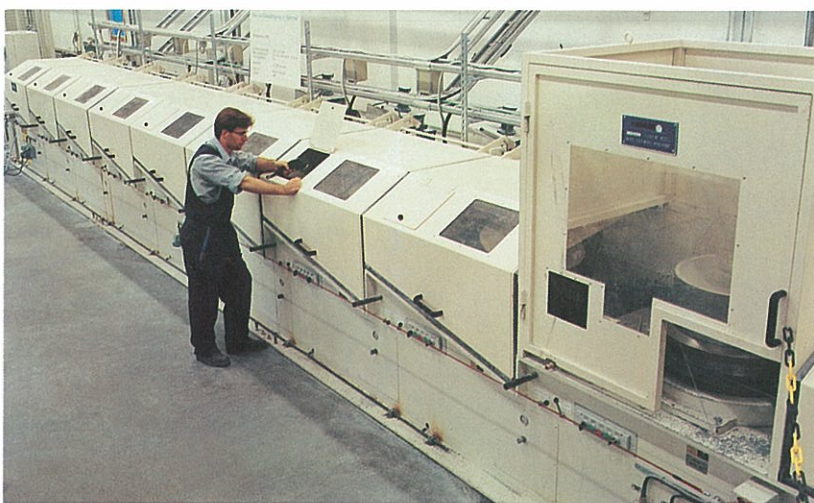
genom förbättrad produktivitet och en rad investeringar.

Marknaden för instrumentrör förväntas ha en fortsatt mycket stark tillväxt. Tillverkningskapaciteten i Sandviken utökades genom installation av ett nytt stegvalsverk samtidigt som beslut togs om ytterligare ökning av kapaciteten för instrumentrör och sk elektronrör i Arnprior i Canada.

I januari 1996 träffades en principöverenskommelse om att Sandvik Steel övertar Avesta Calamos verksamhet för elektrolytpolering av elektronrör från Avesta Sheffield. Huvudleverantör av utgångsmaterialet till denna vidareförädlingsenhet har varit Sandviks anläggning i Arnprior. Verksamheten har ca 60 anställda och omsätter 65 MSEK.

Under året togs ett nytt kallvalsverk för band i full drift, varigenom ett antal äldre valsverk kunde tas ur produktion. Beslut fattades om att investera i ännu ett kallvalsverk för tunna band på Banddivisionen. Verket kommer att tas i drift i början av 1997.

Inom Tråddivisionen utökades produktionen av fjädertråd i USA, Spanien och Sverige samtidigt som tillverkningen av svets-tråd ökade påtagligt i Sandviken.

I anläggningarna för trådproduktion i Sandviken, Spanien och USA har man ökat kapaciteten och flexibiliteten genom installation av dragbänkar som utnyttjar den nyaste tekniken.

Nya klockugnar fördubblar kapaciteten för glödning av stålband som används för tillverkning av t ex rakblad och knivar.

Beslut fattades om att bygga ut kapaciteten för nickelbelagd fjädertråd vid Gusab Stainless i Sverige.

Inom produktområde Specialmetaller gjordes kompletterande investeringar, framförallt för utökning av kapaciteten för titanrör avsedda för kemiindustrin och flygindustrin.

Produktutveckling

Flera produktutvecklingsprojekt med syfte att möta ökade krav på prestanda inom kemi- och kraftindustrin pågår och beräknas kunna lanseras i en nära framtid. Det internationella forsknings-

samarbetet inom de europeiska organisationerna Brite Euram och ECSC får ökad betydelse. Forskarna vid vårt FoU-Centrum deltar också som internationella experter för EU-kommissionen inom intressanta specialområden.

Ett internationellt pris för bästa vetenskapliga artikel i Scripta Metallurgica et Materialia tilldelades under året tre yngre forskare vid Sandvik Steel. Artikeln handlade om utvecklandet av en ny stålsort för kirurgiska applikationer.

I Sverige medverkade Sandvik i bildandet av ett nationellt kompetenscentrum för högtemperaturkorrosion, ett mycket viktigt framtida område för flera av våra produkter. Sandvik Steel kommer som ett led i sin kompetensutveckling att systematiskt stödja doktorandutbildningen på ett par högskolor genom särskilda forskarstipendier.

Samarbetet mellan Sandvik Coromant och Sandvik Steel när det gäller material- och verktygsutveckling för skärande bearbetning av rostfritt stål fördjupades ytterligare och ledde till avsevärda framgångar för bägge affärsområdena.

Delägda bolag

Sandviks delägda bolag, Fagersta Stainless (50 %) och Avesta Sandvik Tube (25 %) hade under året en mycket positiv utveckling.

Faktureringen för Fagersta Stainless ökade med 53 % till 1 668 MSEK och resultatet till 172 MSEK (109). Kapaciteten utnyttjades till nära 100 % såväl i trådvalsverket som i drageriet. En successiv utbyggnad av kapaciteten pågår, främst vad avser färdigställningsområdet (glödning och betning). I drageriet utökas kapaciteten genom nya maskininstallationer.

Inom Avesta Sandvik Tube steg faktureringen med 35 % till

Våra stålforskare Ping Liu, Anna Hultin-Stigenberg och Jan-Olof Nilsson författade "Årets artikel 1994".

1 658 MSEK och resultatet ökade till 178 MSEK (97). Mot slutet av året minskade ordergång och orderstock samtidigt som konkurrensen intensifierades på marknaden.

Sandviks andel i de bägge företagens resultat ingår i koncernens resultat med ett belopp om 123 MSEK. Sandviks försäljning av de två företagens produktion uppgår till ca 650 MSEK.

Ständiga kvalitetsförbättringar

Det systematiska kvalitetsförbättringsarbetet intensifierades genom omfattande utbildnings- och projektinsatser. Bland annat har summan av de interna och externa felkostnaderna kunnat minskas såväl i Sverige som vid

dotterbolagen. Alla produktionsenheter och de flesta av Sandvik Steels säljbolag har nu ISO 9000 certifikat.

Utsikter för 1996

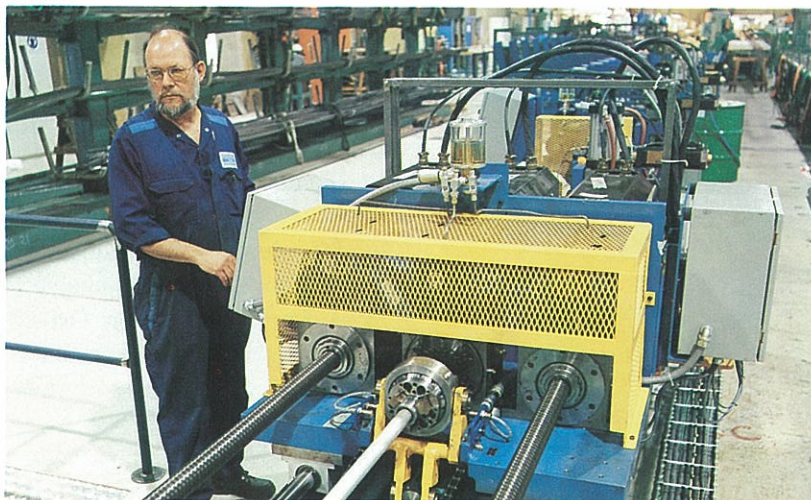
Sandvik Steel lyckades väl ta vara på de möjligheter som konjunkturuppgången 1994 och 1995 erbjöd. Affärsvolymen ökade med ca 20 % på två år för hela affärsområdet och med högre procenttal för våra produktdivisioner med de högsta förädlingsgraderna, dvs Rör, Band och Tråd. I flera avseenden har vi lyckats förbättra våra positioner på marknaden. De senaste årens goda resultat har också gjort det möjligt att förnya produktionsutrustningen, att bygga ut kapaciteten och att bredda och fördjupa kompetensen på materialområdet.

Den uppbromsning av efterfrågan som vi sett mot slutet av 1995 måste ses som en naturlig rekyl efter den snabba uppgången under 1994-1995. Den bakomliggande positiva utvecklingen för både rostfria stål och andra högprestationsmaterial har ej brutits. Ökande miljökrav och optimering av livscykelkostnaderna för industriella processer såväl som kapitalvaror leder till krav på mer skräddarsydda materialval.

Sydostasien är en snabbt växande marknad för Sandvik Steel. Bilden är från en av våra kunder, en rörgrossist i miljonstaden Kaohsiung på Taiwan.

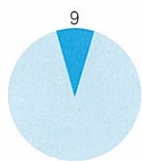
Sandvik Steels resultat mätt i svenska kronor kommer att påverkas negativt under senare delen av 1996 av en starkt svensk krona. Effekten minskas dock av den ökade produktionen vid utlandsbolagen. Genom en kronförstärkning bör å andra sidan farhågorna för inflationsutvecklingen i Sverige minska. Vi ser fortsatt positivt på möjligheterna att vidareutveckla Sandvik Steels verksamhet med en god lönsamhet och självfinansiering.

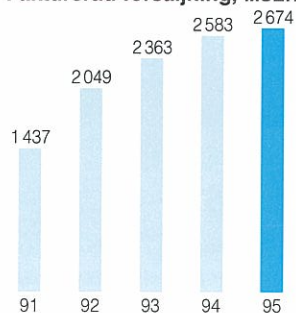
Ett nytt stegvalsverk från Sandvik Special Metals (av den typ som fick Haglundmedaljen 1990) ökar kapaciteten med 70% i Rörverk 87 i Sandviken.

Affärsområde Sandvik Saws and Tools

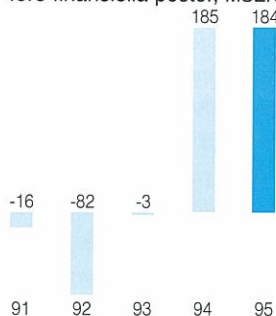
Andel av total fakturering, %

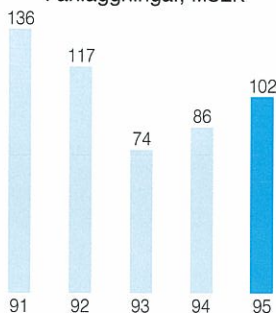
Fakturerad försäljning, MSEK

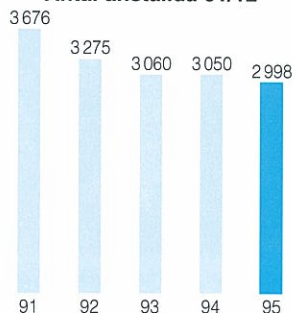
Resultat före finansiella poster, MSEK

Investeringar i anläggningar, MSEK

Antal anställda 31/12

Sandvik Saws and Tools är en av världens största tillverkare av handsågar och sågblad och har även ett brett sortiment av andra verktyg för industri, hantverk, metallkapning, skogsbruk och trädgårdsskötsel. Förutom sågprodukter finns bl a skiftnycklar, fasta nycklar, tänger, filar, beskärningsverktyg samt svärd och kedjor för skogsprocessorer och motorsågar. Större delen av produkterna går till yrkesanvändare.

Verktögsmarknaden, som uppgår till totalt cirka 100 miljarder kronor, har olika struktur i olika delar av världen. I Nordamerika har fem stora företag tillsammans mer än 50 % av marknaden. I Europa svarar Sandvik Saws and Tools och två andra verktygsföretag tillsammans för cirka 15 % av marknaden. Över 500 små och 40 medelstora företag täcker resten av den europeiska verktygsmarknaden.

Under 1995 fortsatte rationaliseringen av verktygsindustrin, speciellt beträffande distributionen av verktyg. Trenden mot färre och större industridistributörer kvarstod genom företagsköp i distributörsledet. Denna utveckling är gynnsam för Sandvik Saws and Tools eftersom våra produktprogram, datasystem och transportsystem har utvecklats för att betjäna stora, datoriserade, rationella och helst internationellt förgrenade industridistributörer.

Ökad försäljning

Försäljningen ökade under året med 4 %. Variationerna var stora beträffande såväl marknader som produktområden. Försäljningen ökade åter starkt i Italien, Östeuropa, Japan och Sydostasien. Tillväxt uppnåddes även i Norden, Spanien och Nya Zeeland. Övriga marknader noterade nivåer jämförbara med föregående år. Det stora undantaget var Argentina, där en mycket

Ledningsgrupp: Fr v Anders Ågren, Per Ove Ehrling och Göran Gezelius (VD).

kraftig konjunkturnedgång påverkade försäljningsvolymen negativt.

En allmän trend under året var ökad försäljning av produkter för industrikonsumtion. Skiftnycklar, tänger, fasta nycklar och metallsågblad uppnådde alla tvåsiffriga procenttal i volymökning. Även bandsågblad i bimetall och filar visade tillväxt. Produkter för skogsbruk och trädgårdsskötsel ökade också i jämförelse med föregående år, speciellt produkter till skogsprocessorer och vinodling. Detta var resultatet av bl a koncentrerade marknadsföringsinsatser för dessa växande professionella sektorer. Däremot var kapacitetsutnyttjandet inom byggnadsindustrin fortsatt lågt på praktiskt taget alla marknader, vilket resulterade i låga försäljningsökningar för byggrelaterade produkter, t ex handsågar.

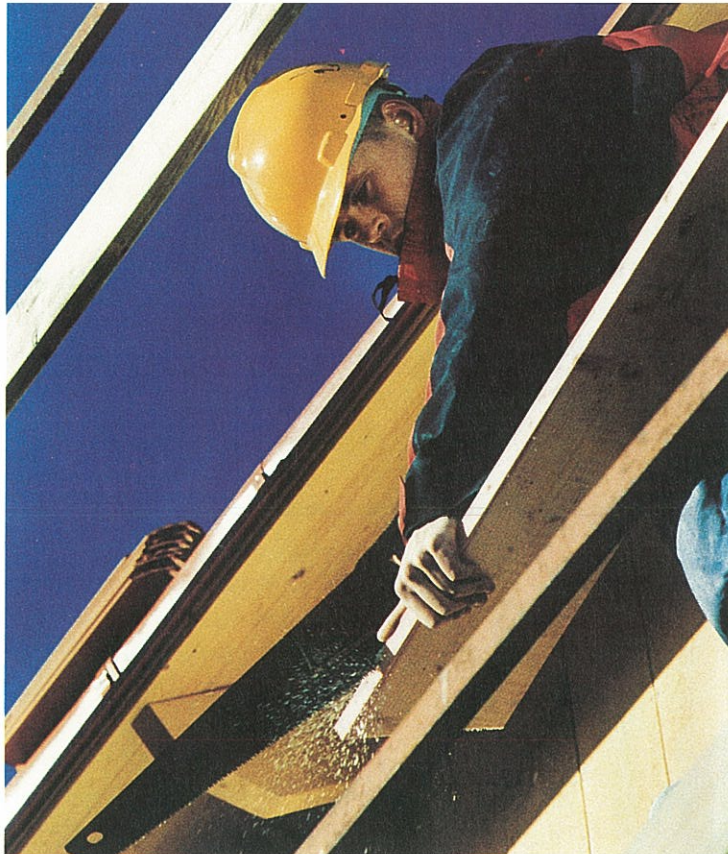
Oförändrat resultat

Resultatet uppgick till 184 MSEK, dvs samma som 1994. Ökade volymer och lägre pro-

duktionskostnader för bandsågblad av bimetall och mekaniska verktyg inverkade positivt. Resultatet påverkades negativt av låg volym i försäljning och produktion vid verksamheten i Argentina samt kostnader för kapacitetsneddragningar där. Avkastningen på sysselsatt kapital uppgick till 11 %.

Arbetet med ISO 9000-certifiering fortsatte. Fjorton av våra sexton produktionsenheter liksom våra distributionscentra är nu ISO-certifierade. De återstående enheterna kommer att klara kraven under 1996. Samtliga västeuropeiska säljenheter certifierades under året liksom säljenheterna i USA, Canada, Colombia, Peru och Australien. Att uppnå certifiering enligt ISO 9000 är en integrerad del av vårt kvalitetssystem och en nyckelkomponent i strategin att leverera felfria, högkvalitativa produkter och tjänster.

Leveranssäkerheten fortsatte att ligga på en hög nivå. Flera marknader i Östeuropa införlivades under året i vårt distributionssystem, varigenom kunder i Ungern, Polen och Tjeckien för första gången fick direkt tillgång till vårt totala sortiment på över 7 000 produkter. Åtgärdena stöddes genom distribution av fullsortimentskataloger på de lokala språken.

Sandviks belagda handsågar med den patenterade XT-tandningen finns nu för många användningsområden.

Nya Ergo-produkter

Genom nära kontakt med slutkunder kunde det etablerade sortimentet av ergonomiska handverktyg utökas. Handverktyg har vanligen en traditionell utformning, som är svår att ändra, men ökade behov av att reducera arbetsrelaterade skador kräver nya lösningar. Vissa filar för industriellt bruk levererades tidigare normalt utan handtag. Ett nytt ergonomiskt handtag för dessa filtyper har skapat ett brett intresse hos användarna. Sortimentet av tänger utökades med en rad produkter i Ergo-utförande. Även ett nytt ergonomiskt utformat spärrnyckelhandtag för hylsor introducerades. I nära samarbete med användare inom den krävande amerikanska elektronikindustrin har vi utvecklat ett helt nytt sortiment av elektroniktänger.

Det framgångsrika sortimentet av belagda handsågar med patenterad XT-tandning har breddats och täcker nu alla professionella användningsområden. Fortsatt nära samarbete med yrkesanvändare kommer att leda till intro-

duktion av flera ergonomiska och andra prestationshöjande verktyg i framtiden.

Utsikter inför 1996

Vi räknar med att den allmänna marknadsutvecklingen kommer att ge en något lägre tillväxttakt under 1996 än under 1995. Tillväxten bör dock förbli fortsatt hög i Sydostasien och i vissa länder i Östeuropa.

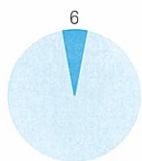
Volymutvecklingen förväntas allmänt ligga kvar på 1995 års nivå. Den starkare svenska kronan påverkar affärsområdets resultat negativt liksom kostnader för fortsatt omstrukturering, men detta bör kompenseras av förväntade förbättringar på vissa marknader och produktområden.

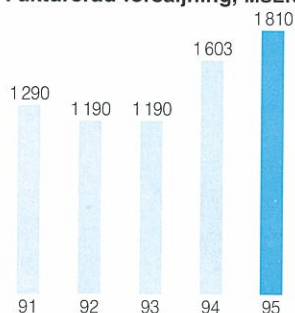
Ett nytt ergonomiskt utformat spärrnyckelhandtag för hylsor introducerades under 1995.

Affärsområde Sandvik Process Systems

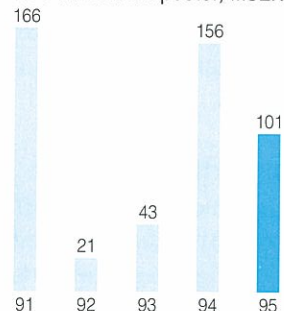
Andel av total fakturering, %

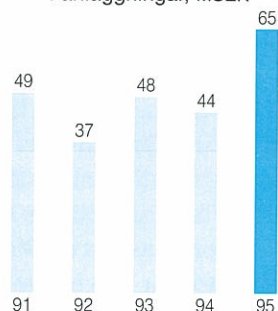
Fakturerad försäljning, MSEK

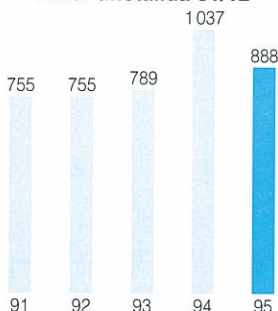
Resultat före finansiella poster, MSEK

Investeringar i anläggningar, MSEK

Antal anställda 31/12

Sandvik Process Systems producerar och marknadsför kompletta enheter för automatisk paketsortering samt processanläggningar för kemi- och livsmedelsindustri. Anläggningarna baseras oftast på transportband av stål, vilka också säljs separat.

Vi har en globalt ledande ställning inom våra produktområden. De flesta konkurrenter som tillverkar stålband är inte så stora som vi och arbetar dessutom inom avgränsade produktsegment eller geografiska områden. Beträffande anläggningar konkurrerar vi främst med processer som bygger på andra metoder och andra material.

Affärsläget under det gångna året var mycket varierande. Efter en lovande start försvagades investeringsklimatet kring mitten av året. Trots ökat konkurrenstryck kunde vi behålla våra marknadsandelar och delvis öka dem. Vi försvarade vår dominerande position på området stålbandsbaserade processer.

Kina, Sydostasien och Korea uppvisade en hög tillväxttakt. Den positiva trenden i Nordamerika fortsatte. Europa föll tillbaka till en låg investeringsnivå under andra halvåret och Japan förblev svagt.

Försäljningsvolymerna ökade. Avkastningen på sysselsatt kapital blev lägre än föregående år, 15 %.

Stålband

Som en konsekvens av mera aggressiva marknadsföringsåtgärder kunde försäljningsvolymen hållas på en hög nivå och marknadsandelen ökas.

Programmen för kvalitetsförbättring fortsatte under året. Trots att trycket på konkurrenskraftiga leveranstider var mycket högt, nåddes en markant produktivitetsförbättring. Efter genomförandet av planerade investeringar kunde vi åter öka marknadsföringsaktiviteterna för såväl band för pressning av dekorationslaminat som polerade stålband. Marknaden för dubbelbandpressar var i snabb tillväxt och vi kunde öka vår andel.

Sorteringssystem

Marknadsandelarna för system för automatisk paketsortering kunde försvaras väl med en kraftig försäljningsökning i Nordamerika. Investeringsbenägenheten och efterfrågan på sorteringsanläggningar var fortsatt låg i Europa och Japan. Resultatutvecklingen var lägre än volymtillväxten, trots ansträngningar att öka marginalerna genom bland annat ökad standardisering.

Under året levererades vår hittills största order vilken gäller världens största paketsorteringsanläggning, UPS "supernav" i Chicago. Anläggningen, som började tas i bruk under 1995, skall vid fullt kapacitetsutnyttjande kunna sortera 180 000 paket i timmen.

Det övergripande målet för våra forsknings- och utvecklings-

Ledningsgrupp: Fr v Rolf Hemlin, Roberto Cosentino, Håkan Olofsson (VD) och Giancarlo Tazzioli.

Annas Pepparkakor producerar 1 600 ton kakor årligen på ändlösa stålband från Sandvik Process Systems.

projekt är att kontinuerligt förbättra kostnadseffektiviteten hos de stålbandbaserade sorteringsystemen. Viktiga landvinningar har gjorts på detta område. Ett exempel var att medarbetare inom denna verksamhet 1995 erhöll koncernens utmärkelse "Wilhelm Haglund medaljen till årets produktutvecklare".

I början av 1996 förvärvades CML Handling Technology S.p.A., en ledande italiensk tillverkare av utrustning för materialhantering och system för höghastighetssortering av gods. Genom förvärvet av CML, som vi haft ett mångårigt och givande samarbete med, breddar vi både marknad och kunskaper inom sorteringsverksamheten.

Processanläggningar, kemi

Kemiindustrin bibehöll tidigare investeringsmönster. I Europa, Nordamerika och Japan byggdes i huvudsak anläggningar för specialprodukter, medan Indien, Kina, Korea och Sydostasien främst investerade för att kunna tillverka produkter i stora volymer.

Baserat på en god orderstock förbättrades såväl försäljning som resultat avsevärt under året. Marknadsandelarna ökade. För att ytterligare förstärka vår position etablerade vi ett nytt produktionscenter i Korea för leveranser

till främst Kina och Sydostasien.

Vårt patenterade Rotoform-system för kemiindustrin är nu väl etablerat i hela världen. Vid slutet av 1995 har vi levererat över 700 enheter.

Försäljningen ökade kraftigt av Rotoform 3000®, en vidareutveckling av vårt ursprungliga droppformningskoncept med högre prestanda. Under året erhöles också den första ordern för Rotoform Plus®, den senaste konstruktionen inom Rotoform-familjen, som har speciellt hög kapacitet för krävande applikationer.

Processanläggningar, livsmedel

I Östeuropa och Kina hade många kunder inom livsmedelsindustrin svårt att finna finansiering för sina investeringsprojekt

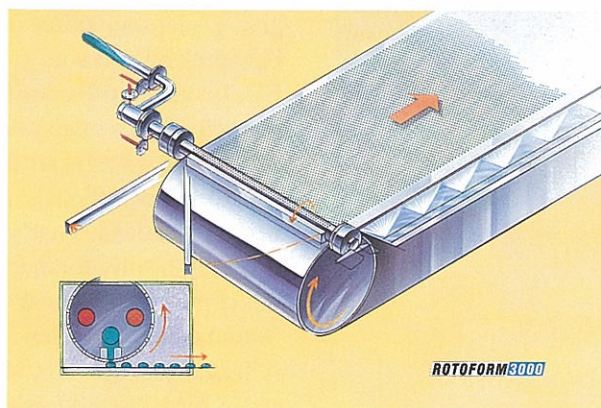
under det gångna året. Även andra marknader förhöll sig tveksamma till investeringar. Försäljning såväl som resultat stannade därför på låg nivå.

Marknadsintroduktionen av en ny ångkokare slutfördes och Sandvik accepterades som en viktig leverantör på detta område. En ny typ av torkare inom livsmedelsområdet utvecklades och försäljningen inleddes. Våra processanläggningar för tobaksfolier tilldrog sig stort intresse.

Genom kundernas omfattande utnyttjande av vårt testcenter för livsmedel i Milano, kunde en rad intressanta utvecklingsprojekt med positiva framtidsutsikter inledas.

Utsikter inför 1996

Efter en viss förbättring av investeringsklimatet under de senaste två åren förutses en försämring 1996. Den försvagade efterfrågan kommer att mötas med fortsatta rationaliseringar för att höja resultatnivån.

Rotoform 3000® är en vidareutveckling av Sandvik Process Systems framgångsrika droppformningskoncept som används inom kemiindustrin.

NAFTA

En viktig tillväxtmarknad

USA, Canada och Mexico utgör sedan 1994 det Nordamerikanska Frihandelsområdet NAFTA. Detta är av tradition ett betydelsefullt område för Sandvik. 1995 svarade denna marknad för ca 20 % av koncernens totala omsättning, men har en mycket större potential eftersom vår marknadsandel där är lägre än genomsnittet. Marknadens storlek och NAFTA-avtalet ger sammantaget koncernen mycket bra möjligheter till en kraftig tillväxt.

Sandvik välpositionerat

Idag finns samtliga Sandviks sex affärsområden representerade i marknadsområdet med ca 4 000 anställda, 27 produktionsanläggningar och en total omsättning på 5 600 MSEK.

Koncernen har varit verksam på denna kontinent sedan mer än 100 år. Produkter av Sandvik-stål visades redan på världsutställningen i Philadelphia 1876. Sandvik bildade sitt första amerikanska dotterbolag i New York 1919 och i Canada 1928. I Mexico hade Sandvik en agent så tidigt som 1905. Det nuvarande mexikanska dotterbolaget tillkom 1962.

I början var verksamheten enbart inriktad på stål- och stål-baserade produkter. Under 1950-talet inleddes marknadsföringen av hårdmetallverktyg i USA. Omkring 60 % av de Sandvik-produkter som säljs i

Sandvik Steel har en betydande tillverkning av rostfria rör i USA.

NAFTA-överenskommelsen innehåller ett flertal avtal mellan regeringarna i USA, Canada och Mexico. En huvudpunkt är att tullar och andra handelshinder successivt skall tas bort till år 2008. NAFTA-länderna utgör en väldig frihandelsmarknad med en sammanlagd BNP på idag över 7 000 000 MUSD och en befolkning på 370 miljoner invånare på en yta som är nästan tio gånger så stor som EU.

USA och Canada har i högre grad gemensam kultur och enhetligt språk än vad som gäller inom EU. Liknande tillverkningsmetoder och samma måttssystem ger också positiva effekter för marknadsföring och försäljning. Tillverkningsindustrin har genomgått en tydlig positiv förändring, vilket ökat konkurrenskraften i förhållande till världen i övrigt. Affärsutbytet har ökat väsentligt sedan NAFTAs bildande 1994. Text har Canadas handel med USA ökat med 50 %.

Det amerikanska dotterbolaget Sandvik Inc. har sitt huvudkontor i Fair Lawn, New Jersey.

I Houston, Texas, finns Sandvik Rock Tools huvudanläggning i USA.

Sandvik de México tillverkar hårdmetallprodukter för hela NAFTA-området.

Automatiska paketsorteringsystem är en kraftigt växande marknad i USA för Sandvik Process Systems.

Nordamerika är tillverkade där, vilket med NAFTA-avtalet ger stora kostnadsfördelar beträffande tullar och logistik.

I Canada har efterfrågan på Sandviks produkter ökat till följd av NAFTA-samarbetets positiva inverkan på affärsverksamhet och investeringar. I Mexico har detta särskilt gynnat mindre affärsenheter, t ex Sandvik Saws and Tools och CTT Tools. Den snabbväxande gruvindustrin - Mexico är världens ledande producent av silver - ger också Sandvik Rock Tools bra expansionsmöjligheter.

Alla Sandvik-enheter i Nordamerika har de sista åren påtagligt kunnat höja sin leveransservice till kunderna främst genom förenklade importrutiner och förbättrade leveranstider till följd av central lagerhållning. På informationsteknikens område sker ett omfattande samarbete mellan de nordamerikanska dotterbolagen. Sandvik investerar för ca 150 MSEK per år i Nordamerika med goda resultat:

- PEXCO, ett samriskföretag mellan Sandvik Steel (70 %) och Sumitomo Metals (30 %), etablerades i Scranton, Pennsylvania, år 1993 och använder modernaste

teknik från världens två ledande rörtillverkare.

- Sandvik Coromant ökar 1996 sin kapacitet för skärtillverkning med 50 % i Fair Lawn, New Jersey.
- Sandvik Rock Tools producerar genom sin Mineral Tools-division ett harts som används för förstärkning av tak i gruvor, en produkt som varit mycket framgångsrik på den nordamerikanska marknaden.
- Sandvik Process Systems har en mycket stor kompetens och visar en stark tillväxt när det gäller konstruktion och installation av sorteringsystem för de största pakethanteringsföretagen i USA.
- Sandvik Coromant i Canada ökar sin marknadsandel och har

Det kanadensiska skogsbruket mekaniseras i snabb takt. Sandvik Saws and Tools är marknadsledande när det gäller den skärande utrustningen.

fördubblat sin försäljningsvolym sedan 1990.

- Sandvik Steel i Canada har ökat sin export av klena rostfria rör till USA med nära 400 % sedan början av 1990-talet. Samtidigt har en import av färdiga produkter från Sandvik Steel i USA inletts.
- Sandvik de México tillverkar vändskär och bergborrprodukter inte bara för den egna marknaden utan också för NAFTA och övriga delar av världen.

Fortsatt kraftig expansion

Sandvik är geografiskt väl representerat inom samtliga delar av

Inom Sandvik Coromant ökas kapaciteten för skärtillverkningen med 50% i USA.

Nordamerika. Våra omfattande erfarenheter av affärsverksamhet i denna del av världen, investeringarna inom produktion, distribution, marknadsföring och försäljning samt ökad kostnadseffektivitet stärker förutsättningarna för en fortsatt kraftig tillväxt. NAFTA-samarbetet är i det sammanhanget en dynamisk faktor.

Koncernens övergripande mål för Nordamerika under den kommande femårsperioden är att väsentligt öka marknadsandelen och tillgodogöra sig fördelarna av de nya kombinerade marknaderna.

Koncernens resultaträkning

Belopp i MSEK		1995	1994
Fakturerad försäljning	Not 2	29 700	25 285
Tillverknings-, försäljnings- och administrationskostnader	Not 3	-23 481	-20 722
Resultatandelar i intresseföretag	Not 7	196	119
Resultatandel till anställda		-150	-132
Rörelseresultat före avskrivningar	Not 8	6 265	4 550
Avskrivningar enligt plan	Not 4	-1 071	-1 003
Rörelseresultat efter avskrivningar		5 194	3 547
Utdelning på aktier		1	3
Ränteintäkter	Not 5	691	554
Räntekostnader	Not 5	-266	-287
Kursdifferenser på lån	Not 6	-	-6
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader		5 620	3 811
Skatter	Not 21	-1 691	-1 256
Resultat efter skatter		3 929	2 555
Minoritetsandel	Not 7	-202	-119
Årets koncernresultat		3 727	2 436

Koncernens balansräkning

Belopp i MSEK		1995	1994
TILLGÅNGAR			
Omsättningstillgångar			
Likvida medel och kortfristiga placeringar	Not 9	6 893	6 591
Kundväxlar		736	726
Kundfordringar		5 131	4 730
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		249	296
Övriga kortfristiga fordringar		1 206	889
Varulager		7 097	6 141
		<u>21 312</u>	<u>19 373</u>
Anläggningstillgångar			
Aktier och andelar	Not 10	53	63
Kapitalandelar i intresseföretag		825	709
Långfristiga fordringar	Not 11	186	492
Goodwill och andra immateriella tillgångar	Not 12	278	334
Pågående anläggningsarbeten		465	258
Maskiner och inventarier	Not 13	4 771	4 348
Fastigheter	Not 13	2 672	2 791
		<u>9 250</u>	<u>8 995</u>
Summa tillgångar		30 562	28 368
Ställda panter	Not 14	466	686
SKULDER OCH EGET KAPITAL			
Kortfristiga skulder			
Växelskulder		174	177
Leverantörskulder		1 936	1 697
Skatteskulder	Not 21	908	1 411
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		2 171	2 357
Kortfristiga lån	Not 16	699	993
Övriga kortfristiga skulder	Not 15	1 019	904
		<u>6 907</u>	<u>7 539</u>
Långfristiga skulder			
Långfristiga lån	Not 16	155	235
Avsatt till pensioner	Not 17	1 899	1 819
Latent skatteskuld	Not 20	2 025	1 738
Övriga långfristiga skulder		163	182
		<u>4 242</u>	<u>3 974</u>
Konverteringslån		-	16
Minoritetsandel i eget kapital		910	826
Eget kapital	Not 22		
Bundet eget kapital:			
Aktiekapital	Not 23	1 392	1 392
Bundna reserver		6 281	5 469
		<u>7 673</u>	<u>6 861</u>
Fritt eget kapital:			
Fria reserver		7 215	6 726
Årets omräkningsdifferens		-112	-10
Årets koncernresultat		3 727	2 436
		<u>10 830</u>	<u>9 152</u>
Summa eget kapital		18 503	16 013
Summa skulder och eget kapital		30 562	28 368
Ansvarsförbindelser	Not 24	292	334

Koncernens finansieringsanalys

Belopp i MSEK	1995	1994
Internt tillförda medel		
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader	5 620	3 811
Återläggning av icke utdelade resultatandelar i intresseföretag	-176	-112
Återläggning av avskrivningar	1 071	1 003
Återläggning av realisationsresultat på avyttrade aktier och anläggningar	10	-47
Upplupna skatter	-1 287	-1 406
Utdelningar	-1 083	-650
Summa internt tillförda medel	4 155	2 599
Förändring av rörelsekapital		
Förändring av lager	-936	-332
Förändring av kortfristiga fordringar	-648	-1 068
Förändring av räntefria rörelseskulder	-399	1 528
Summa rörelsekapitalförändring	-1 983	128
Nettofinansiering från rörelsen	2 172	2 727
Nettoinvesteringar		
Förvärv av företag och aktier	-60	-353
Avgår förvärvade likvida medel	8	9
Investeringar i anläggningar	-2 050	-1 229
Försäljning av företag och aktier	1	21
Lösen av mellanhavanden med sålda företag	15	-65
Försäljning av anläggningar	78	105
Nettoinvesteringar	-2 008	-1 512
Kassaflöde	164	1 215
Externt tillförda/ansvända medel		
Lån:		
Förändring av kortfristiga lån	-296	56
Förändring av långfristiga lån	-80	-115
Förändring av konvertibelt lån	-16	-9
Summa lån	-392	-68
Övrig finansiering netto:		
Förändring av långfristiga fordringar	306	48
Förändring av pensionsskuld	77	64
Förändring av övriga långfristiga skulder	-26	-9
Förändring av minoritetsintresse i eget kapital	16	136
Summa övrig finansiering netto	373	239
Netto externt tillförda/ansvända medel	-19	171
Omräkningsdifferenser inklusive effekt av kurssäkring av koncernens nettoinvesteringar i utländska dotterbolag	157	34
Förändring av likvida medel och kortfristiga placeringar	302	1 420

Moderbolagets resultaträkning (Not 1)

Belopp i MSEK		1995	1994
Fakturerad försäljning	Not 2	12 609	10 607
Tillverknings-, försäljnings- och administrationskostnader	Not 3	-10 096	-8 253
Resultatandel till anställda		-139	-132
Rörelseresultat före avskrivningar	Not 8	2 374	2 222
Avskrivningar enligt plan	Not 4	-322	-318
Rörelseresultat efter avskrivningar		2 052	1 904
Finansiella poster:			
Utdelning på aktier, dotterföretag		180	73
Utdelning på aktier, andra företag		5	4
Räntor från dotterföretag		84	33
Övriga ränteintäkter	Not 5	132	119
Räntor till dotterföretag		-162	-108
Övriga räntekostnader	Not 5	-84	-74
Kursdifferenser på lån	Not 6	-	-25
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader		2 207	1 926
Bokslutsdispositioner:			
Skillnad mellan bokföringsmässiga och planenliga avskrivningar	Not 18	-48	28
Förändring av skatteutjämningsreserv K	Not 19	53	1 870
Förändring av periodiseringsfond	Not 19	-425	-890
Övriga bokslutsdispositioner	Not 19	4	-22
Koncernbidrag		-110	115
Resultat före skatter		1 681	3 027
Skatter	Not 21	-427	-805
Årets nettoresultat		1 254	2 222

Moderbolagets balansräkning (Not 1)

Belopp i MSEK		1995	1994
TILLGÅNGAR			
Omsättningstillgångar			
Likvida medel och kortfristiga placeringar	Not 9	1 145	1 977
Fordringar på dotterföretag		2 236	2 100
Kundfordringar		782	678
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		105	161
Övriga kortfristiga fordringar		304	173
Varulager		2 534	2 127
		<u>7 106</u>	<u>7 216</u>
Anläggningstillgångar			
Aktier och andelar i dotterföretag	Not 10	5 792	5 731
Aktier och andelar i andra företag	Not 10	437	421
Fordringar på dotterföretag		274	229
Övriga långfristiga fordringar	Not 11	72	20
Pågående anläggningsarbeten		216	104
Maskiner och inventarier	Not 13	1 973	1 762
Fastigheter	Not 13	299	294
		<u>9 063</u>	<u>8 561</u>
Summa tillgångar		16 169	15 777
Ställda panter	Not 14	101	111
SKULDER OCH EGET KAPITAL			
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		775	629
Skatteskulder	Not 21	350	964
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		749	631
Kortfristiga lån	Not 16	149	112
Övriga kortfristiga skulder till dotterföretag		1 268	1 362
Övriga kortfristiga skulder	Not 15	270	135
		<u>3 561</u>	<u>3 833</u>
Långfristiga skulder			
Långfristiga lån	Not 16	3	5
Avsatt till pensioner	Not 17	854	842
Latent skatteskuld	Not 20	0	0
Övriga långfristiga skulder		9	-
		<u>866</u>	<u>847</u>
Obeskattade reserver			
Akkumulerade avskrivningar utöver plan	Not 18	1 149	1 101
Skatteutjämningsreserv K	Not 19	267	320
Periodiseringsfond	Not 19	1 315	890
Övriga obeskattade reserver	Not 19	26	30
		<u>2 757</u>	<u>2 341</u>
Eget kapital			
Not 22			
Bundet eget kapital:			
Aktiekapital	Not 23	1 392	1 392
Reservfond		291	291
		<u>1 683</u>	<u>1 683</u>
Fritt eget kapital:			
Balanserade vinstmedel		6 048	4 851
Årets nettoresultat		1 254	2 222
		<u>7 302</u>	<u>7 073</u>
Summa eget kapital		8 985	8 756
Summa skulder och eget kapital		16 169	15 777
Ansvarsförbindelser	Not 24	630	495

Moderbolagets finansieringsanalys

Belopp i MSEK	1995	1994
Internt tillförda medel		
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader	2 207	1 926
Återläggning av avskrivningar	322	318
Återläggning av realisationsresultat på avyttrade aktier och anläggningar	23	-134
Upplupna skatter	-427	-818
Utdelningar	-1 025	-615
Koncernbidrag	-110	115
Summa internt tillförda medel	990	792
Förändring av rörelsekapital		
Förändring av lager	-407	-221
Förändring av kortfristiga fordringar	-315	-903
Förändring av räntefria rörelseskulder	-309	1 117
Summa rörelsekapitalförändring	-1 031	-7
Nettofinansiering från rörelsen	-41	785
Nettoinvesteringar		
Förvärv av företag och aktier	-33	-44
Investeringar i anläggningar	-710	-438
Förändring av moderbolagets långfristiga engagemang i dotterföretag	-107	-85
Försäljning av företag	1	147
Försäljning av anläggningar	54	14
Nettoinvesteringar	-795	-406
Kassaflöde	-836	379
Externt tillförda/använda medel		
Lån:		
Förändring av kortfristiga lån	37	106
Förändring av långfristiga lån	-2	-2
Summa lån	35	104
Övrig finansiering netto:		
Förändring av långfristiga fordringar	-52	-5
Förändring av pensionsskuld	12	55
Förändring av långfristiga skulder	9	-
Summa övrig finansiering netto	-31	50
Netto externt tillförda/använda medel	4	154
Förändring av likvida medel och kortfristiga placeringar	-832	533

Redovisningsprinciper

Samma principer har gällt under 1995 som under 1994. Däremot har vissa nyckeltal ändrats vilket anges i avsnittet definitioner.

Koncernredovisning

Koncernredovisningen omfattar moderbolaget, samtliga dotterbolag samt intressebolag. Med dotterbolag avses de bolag där moderbolaget direkt eller indirekt har mer än hälften av rösterna. Med intressebolag avses aktieinnehav i företag med anknytning till koncernens rörelse där moderbolaget direkt eller indirekt har ett långsiktigt innehav som motsvarar minst 20 % och högst 50 % av röstvärdet.

Koncernredovisningen utarbetas enligt de principer som anges i Redovisningsrådets rekommendation.

Samtliga förvärv av bolag har redovisats enligt förvärvsmetoden. Goodwill fastställs i lokal valuta i förvärv efter 1991. Koncernmässig goodwill avskrivs normalt linjärt över högst 10 år, dock kan vid väsentliga strategiska förvärv i enskilda fall upp till 20 års avskrivningstid beslutas. Om goodwill bedöms ha varaktigt minskat i värde görs extra nedskrivning. Negativ goodwill redovisas som långfristig skuld och upplöses enligt en i varje specifikt fall upprättad plan. Interna transaktioner har eliminerats. Av internvinst som uppkommer vid transaktion med företag i vilket minoritetsandel föreligger har den på koncernen belöpande andelen eliminerats.

Avyttrade bolag ingår i koncernens redovisning t o m tidpunkten för avyttringen. Bolag som förvärvas under löpande år ingår i koncernens redovisning fr o m förvärvstidpunkten.

Koncernens balans- och resultaträkning presenteras utan obe-

skattade reserver och bokslutsdispositioner. Obeskattade reserver redovisade i de enskilda koncernbolagen har uppdelats så att den latent skatten redovisas bland långfristiga skulder medan resterande del ingår i koncernens egna kapital. Den latent skatten har beräknats individuellt för varje bolag, i regel med den för nästa räkenskapsår gällande skattesatsen. Den skatt som är hänförlig till årets förändring av obeskattade reserver i de enskilda koncernbolagen ingår i koncernens skattekostnad i beräknade framtida skatter, medan resterande del ingår i koncernens nettovinst. Ändras skattesatsen redovisas förändringen av skattekulden över årets skattekostnad.

Vid klassificeringen av koncernens egna kapital som bundet respektive fritt följs den metodik som anvisas i Redovisningsrådets rekommendation, dock att även nettoeffekten av förekommande utdelningsskatter beaktas.

Intresseföretagen redovisas enligt kapitalandelsmetoden. Sandviks 70 % andel av ett amerikanskt samriskföretag (Pexco) redovisas enligt klyvningsmetoden.

Utländska valutor

Vid upprättandet av koncernbokslutet omräknas utländska dotterbolags redovisningar i enlighet med Föreningen Auktoriserade Revisorer FARs förslag till rekommendation.

För flertalet utländska dotterbolag är den lokala valutan funktionell valuta och omräkning sker därvid enligt dagskursmetoden. De förändringar av koncernens eget kapital som uppstår genom variationer i balansdagskurserna jämfört med kurserna vid föregående årsskifte påverkar direkt eget kapital. Boksluten för dotter-

bolag som är verksamma i länder med hög inflation omräknas i ett första steg till US-dollar enligt den monetära/icke monetära metoden. De omräkningsdifferenser som härvid uppstår påverkar årets resultat. I ett andra steg omräknas bolagens balans- och resultaträkningar i US-dollar till svenska kronor enligt dagskursmetoden.

Fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs, såväl i de enskilda koncernbolagen som i koncernens bokslut. I de fall terminskontrakt ingåtts används dock terminskursen vid värderingen av underliggande fordran eller skuld.

Valutakursdifferenser på lån och andra finansiella instrument i utländsk valuta, vilka valuta-säkrar nettotillgångar i utländska dotterbolag och intressebolag, redovisas efter beaktande av skatteeffekter direkt till eget kapital till den del de motsvarar under året dit förd omräkningsdifferens (enligt dagskursmetoden) för dotter- respektive intressebolaget.

Utestående terminskontrakt avseende försäljning av valuta värderas ej om valutaflöden till följd av varutransaktioner med stor säkerhet kommer att täcka terminskontrakten.

Kortfristiga placeringar

Obligationer och andra kortfristiga placeringar värderas till det lägsta av anskaffnings- och marknadsvärdet på balansdagen. Vid värderingen tillämpas denna princip på portföljen som helhet, vilket innebär att orealiserade förluster har avräknats mot orealiserade vinster. Överskjutande förlust reducerar ränteintäkterna medan vinst ej redovisas.

Varulager

Varulager är värderat enligt lägsta värdets princip, dvs till det lägsta av anskaffningskostnad enligt FIFO-principen eller verkligt värde, för halvfabrikat och råmaterial återanskaffningsvärde.

Avskrivningar på materiella anläggningstillgångar

Planenliga avskrivningar i industrirörelsen baseras på anläggningarnas anskaffningsvärden och beräknade ekonomiska livslängder. Maskiner och inventarier skrivs i allmänhet av linjärt på 5-10 år, byggnader på 10-50 år och markanläggningar på 20 år. För datautrustning tillämpas en degressiv avskrivning över 3-5 år. Skillnaden mellan planenliga och skattemässigt gjorda avskrivningar redovisas i de enskilda bolagen som ackumulerade överavskrivningar bland obeskattade reserver.

Intäktsredovisning och vinstavräkning

Försäljningsintäkter redovisas vid leverans och motsvarar försälj-

ningsbelopp efter avdrag för mervärdesskatt, rabatter och returer. Intäkter från långfristiga anläggningkontrakt redovisas normalt när slutfakturering sker.

Beräknade kostnader för produktgarantier belastar rörelsens kostnader i samband med att produkterna säljs.

Kostnader för forskning och utveckling

Kostnader för forskning och utveckling belastar rörelsens kostnader när de uppstår.

Skatter

Årets skattekostnad inkluderar upplupna (betalda) skatter, framtida (latenta) skatter samt andelen av intressebolags skatter. I upplupna skatter ingår även betalda utländska kupongskatter för aktieutdelning. I latenta skatter ingår de skatteeffekter som enligt Redovisningsrådets rekommendation skall beaktas i koncernredovisningen. Häri ingår således latent skatt i de enskilda koncernbolagens obeskattade reserver,

latent skatt vid olika värdering på koncern- och bolagsnivå inklusive internvinster, samt i förvärvsanalyser beaktade skatteeffekter inklusive sådana hänförliga till förvärvade förlustavdrag. Sandvik redovisar som latent skatt även den skatt som är hänförlig till nettoförluster i delägda kommanditbolag.

Finansieringsanalys

I finansieringsanalysen redovisas förvärv och avyttring av bolag med köpeskillingens belopp. De tillgångar och skulder som de förvärvade och avyttrade bolagen hade vid förvärvet respektive avyttringen ingår ej i finansieringsanalysens redovisning av rörelsekapitalförändring, nettoinvesteringar och externt använda/tillförda medel. I finansieringsanalysen anges beloppen generellt exklusive realiserade kursdifferenser. Beräknade framtida skatter och förändring av latent skattekuld ingår ej.

DEFINITIONER

Resultat per aktie

Årets koncernresultat dividerat med genomsnittligt antal utestående aktier under året.

Soliditet

Eget kapital och minoritetsintressen i relation till totalt kapital.

Skuldsättningsgrad

Räntebärande kort- och långfristiga skulder (inklusive pensions-skuld) dividerat med summan av eget kapital och minoritetsintresse.

Kapitalomsättnings-hastighet

Fakturering dividerad med genomsnittligt totalt kapital.

Avkastning på eget kapital

Årets koncernresultat i procent av genomsnittligt redovisat eget kapital under året.

Avkastning på sysselsatt kapital

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader med tillägg för räntekostnader och kursdifferenser på lån i procent av genomsnittligt totalt kapital med avdrag för icke räntebärande skulder.

Ändrade definitioner

Definitionerna ovan har ändrats från 1994 vad avser vinst per aktie och avkastning på eget kapital. Båda baseras nu på årets

koncernresultat, dvs efter redovisad skatt och minoritetsintresse. Tidigare baserades de på resultatet efter finansiella intäkter och kostnader med avdrag för beräknad full skatt och minoritetsintresse. Dessutom beräknas avkastningen nu på genomsnittligt redovisat eget kapital. Tidigare gjordes avdrag för förelagen utdelning.

Tillämpning av US GAAP

(Amerikanska redovisningsprinciper)

Sandvik-koncernens bokslut har upprättats enligt ovan angivna svenska redovisningsprinciper, vilka skiljer sig från amerikanska redovisningsprinciper i följande, för Sandvik-koncernen, väsentliga avseenden.

Latenta skatter

Sandvik redovisar latenta skatter i den utsträckning Redovisningsrådets koncernredovisningsrekommendation kodifierat, vilket framför allt innebär beaktande av latent skatteskuld i obeskattade reserver men endast i mindre utsträckning latenta skattefordringar utöver sådana som avser eliminerad internvinst och andra värderingsskillnader på koncernnivå. Effekten av skattemässiga förlustavdrag redovisas huvudsakligen som minskad skattekostnad när dessa utnyttjas. Enligt US GAAP beaktas alla latenta skatter som avser temporära skillnader mellan bokfört värde och skattemässigt värde av tillgångar och skulder samt skattemässiga förlustavdrag. En prövning av sannolikheten för utnyttjande av latenta skattefordringar görs dock. Sammantaget redovisas värdet av vissa förlustavdrag tidigare enligt amerikanska principer än enligt svenska principer.

Dessutom ger övriga skillnader mellan svenska och amerikanska redovisningsprinciper upphov till skatteeffekter.

Företagsförvärv

Svenska principer för värdering av likvid i form av egna aktier i samband med företagsförvärv är inte lika detaljerade som motsvarande amerikanska principer. Detta har medfört ett något högre anskaffningsvärde av förvärvet av CTT-gruppen vid tillämpning av US GAAP.

Uppskrivning av tillgångar

Vissa anläggningstillgångar har uppskrivits till belopp som överskrider anskaffningskostnaden, vilket medges enligt svenska redovisningsprinciper. Sådana uppskrivningar tillåts inte av US GAAP.

Aktivering av räntekostnader

I enlighet med svenska redovisningsprinciper har inte som tillgång upptagits de räntekostnader som uppstått vid finansieringen av uppförandet av nya fastigheter, maskiner och inventarier. Sådana räntekostnader skall enligt amerikanska principer aktiveras och planmässigt skrivas av över tillgångens livslängd.

Valutakursdifferenser

Vid tillämpning av svenska redovisningsprinciper redovisas vanligen orealiserade valutakursdifferenser på terminskontrakt som skyddar förväntade framtida transaktioner när den underliggande transaktionen inträffar.

Amerikanska principer tillåter sådan redovisning endast för specifikt identifierade framtida flöden, i annat fall skall ifrågavarande terminskontrakt marknadsvärderas per balansdagen och orealiserade resultat ingå i det redovisade resultatet.

En ytterligare skillnad finns i behandlingen av valutakursdifferenser avseende säkring av nettoinvesteringar i hög-inflationsländer.

Pensioner

Skillnader mellan svensk och amerikansk praxis för redovisning av pensionskostnader föreligger främst i valet av diskonteringsränta samt i det förhål-

landet att amerikansk kapitalvärdeberäkning, till skillnad från svensk, utgår från beräknad lön vid pensionerings-tillfället. Denna skillnad har dock ej kvantifierats och ingår ej i efterföljande avstämning.

Övrigt

Andra områden där tillämpning av US GAAP för Sandvik-koncernen medför icke oväsentliga skillnader avser främst generella reserveringar.

Tillämpning av FAS 115 medför även justering för värdering och rapportering av investeringar i värdepapper, vilka enligt svenska principer redovisas enligt lägsta värdets princip. Orealiserade värdeförändringar på placeringarna, efter beaktande av latent skatt, förs således enligt US GAAP direkt till eget kapital i enlighet med de regler som gäller för placeringar klassificerade som tillgängliga för försäljning.

Tillämpning av amerikanska redovisningsprinciper innebär följande approximativa ändringar av Sandvik-koncernens redovisade nettovinst, vinst per aktie och eget kapital:

Belopp i MSEK där ej annat anges	1995	1994
Årets vinst enligt koncernresultaträkningen	3 727	2 436
Ökning/minskning för		
Latent skatt	-359	485
Företagsförvärv	-4	-4
Uppskrivningar	21	5
Aktivering av räntekostnader	9	1
Valutakursdifferenser	218	10
Övriga justeringar	69	6
Skatteeffekt av US GAAP-justeringar	-36	-3
Beräknad nettovinst enligt US GAAP	3 645	2 936
Beräknad vinst per aktie enligt US GAAP, SEK	13,10	10,50
Eget kapital enligt koncernbalansräkningen	18 503	16 013
Ökning/minskning för		
Latent skatt	400	759
Företagsförvärv	69	73
Uppskrivningar	-293	-324
Aktivering av räntekostnader	134	125
Valutakursdifferenser	230	27
Orealiserade resultat på placeringar	86	2
Övriga justeringar	181	112
Skatteeffekt av US GAAP-justeringar	-71	-36
Beräknat eget kapital enligt US GAAP	19 239	16 751
Beräknat eget kapital per aktie enligt US GAAP, SEK	69,10	60,10

Noter och kommentarer

Koncernens och moderbolagets bokslut
(Belopp i tabellerna redovisas i MSEK, där ej annat anges)

Not 1. Kommissionärsbolagsförhållanden, moderbolaget

Verksamheten i Sverige bedrivs till stor del genom kommissionärsbolag. Nedan angivna bolag har under 1995 drivit rörelse under egna namn, men uteslutande för moderbolagets räkning. Moderbolaget redovisar, med undantag för vissa fastigheter, samtliga tillgångar och skulder jämte intäkter och kostnader, som uppstår i kommissionärsrörelsen, i sitt bokslut.

Bolag vilka under 1995 bedrivit rörelse i kommission för moderbolagets räkning: Guldsmedshytte Bruks AB, AB Sandvik Automation, Sandvik Automation Norden AB,

Sandvik Bahco Norden AB, AB Sandvik Belts, AB Sandvik Coromant, Sandvik Coromant Norden AB, AB Sandvik Hand Tools, AB Sandvik Hard Materials, Sandvik Hard Materials Norden AB, AB Sandvik Information Systems, AB Sandvik International, AB Sandvik Metal Saws, AB Sandvik Rock Tools, Sandvik Rock Tools Svenska Försäljnings AB, AB Sandvik Saws and Tools, AB Sandvik Service, AB Sandvik Steel, Sandvik Stål Försäljnings AB, Sandvik Windsor AB, AB Sandvik Västberga Service, AB Swedish Metal Saws.

Not 2. Fakturerad försäljning och moderbolagets inköp

I beloppen för fakturerad försäljning ingår övriga rörelseintäkter enligt följande:

	Koncernen		Moderbolaget	
	1995	1994	1995	1994
Övriga rörelseintäkter	39	15	266	244

Av moderbolagets fakturerade försäljning utgjorde 8 284 MSEK (7 230), dvs 66 % (68) försäljning till koncernföretag.

Exportandelen utgjorde 82 % (85). Av moderbolagets varuinköp kom 851 MSEK (644) eller 17 % (14) från koncernföretag.

Not 3. Forskning, utveckling och kvalitetssäkring

	Koncernen		Moderbolaget	
	1995	1994	1995	1994
Kostnader för forskning och utveckling	769	684	451	419
kvalitetssäkring	320	296	121	109
Totalt	1 089	980	572	528

Samtliga utgifter för forsknings- och utvecklingsarbete samt kvalitetssäkring redovisas som kostnader när de uppkommer.

Not 4. Avskrivningar

Koncernen	Goodwill och andra immateriella tillgångar		Maskiner och inventarier		Industri- och bostadsbyggnader		Markanläggningar		Totalt	
	1995	1994	1995	1994	1995	1994	1995	1994	1995	1994
Avskrivningar enligt plan	-37	-36	-913	-839	-118	-125	-3	-3	-1 071	-1 003

Moderbolaget	Maskiner och inventarier		Industri- och bostadsbyggnader		Markanläggningar		Totalt	
	1995	1994	1995	1994	1995	1994	1995	1994
Avskrivningar enligt plan	-308	-300	-13	-18	-1	-	-322	-318
Skilnad mellan bokföringsmässiga och planliga avskrivningar	-46	15	-2	13	-	-	-48	28
Bokföringsmässiga avskrivningar	-354	-285	-15	-5	-1	-	-370	-290

Not 5. Ränteintäkter och räntekostnader

	Koncernen		Moderbolaget	
	1995	1994	1995	1994
Ränteintäkter				
brutto på placeringar	579	473	132	119
Övriga ränteintäkter	112	81	-	-
Ränteintäkter	691	554	132	119
Räntekostnader				
på pensionsskuld	-112	-114	-50	-60
Övriga räntekostnader brutto	-154	-173	-34	-14
Räntekostnader	-266	-287	-84	-74

Övriga ränteintäkter avser periodiserad terminspremie för terminskontrakt som tjänar som kurssäkring för koncernens nettotillgångar i utländska bolag.

Not 6. Kursdifferenser på lån

Här redovisas kursdifferenser på långfristiga fordringar och skulder samt på moderbolagets kortfristiga låneskulder.

	Koncernen		Moderbolaget	
	1995	1994	1995	1994
Orealiserade kursdifferenser på lån	-	-2	-	-2
Kursdifferenser på lån som realiserats i samband med amorteringar	-	-4	-	-23
Totalt	-	-6	-	-25

Not 7. Minoritetsandelar. Resultatandelar i intresseföretag

Väsentliga minoritetsintressen föreligger i följande bolag: Acesita Sandvik Tubos Inox S.A. (minoritet 50 %), Bodås Svamp AB (37 %), Cermep S.A. (49 %), MKTS (2 %), MKTS Joint Venture (2 %), Qingdao Sandvik Die Cutting Systems Co. Ltd. (40 %), RGB Stainless Ltd. (45 %), Sandvik Asia Ltd. (45 %), Sandvik-Villares Wire Indústria e Comércio Ltda (50 %) och Seco Tools AB (39 %).

Följande bolag räknas som intresseföretag i koncernen: Avesta Sandvik Tube AB (andel 25 %), Balzers Sandvik Coating AB (49 %), Devillé S.A. (35 %), Dormer Japan Ltd. (50 %), Eurotungstène Poudre S.A. (49 %), Fagersta-Seco AB (31 %), Fagersta Stainless AB (50 %), Procera-Sandvik AB (50 %), QR Uthyrnings AB (49 %), Sandvik Baidonit S.A. (37 %), Tamrock Oy (25 %), Uirlis Torc Teoranta Ltd. (49 %) och Oy Winrock Technology Ltd. (20 %).

Koncernens 70-procentiga andel av Pennsylvania Extruded Tube Company (Pexco) redovisas enligt klyvningsmetoden.

Not 8. Rörelseresultat före avskrivningar

I rörelseresultat före avskrivningar ingår följande poster av engångskaraktär.

	Koncernen		Moderbolaget	
	1995	1994	1995	1994
Intäkter				
Restitution av deponerade medel gällande ett dumpingmål	67	-	-	-
Realisationsvinst vid försäljning av aktier och företag	13	43	-	141
Totalt	80	43	-	141
Kostnader				
Nedskrivning av aktier och andelar	-	-5	-	-7
Aktieägartillskott till dotterbolag	-	-	-33	-74
Kostnader för jordbävning i Kobe, Japan	-2	-	-	-
Totalt	-2	-5	-33	-81

Not 9. Likvida medel och kortfristiga placeringar

	Koncernen		Moderbolaget	
	1995	1994	1995	1994
Kassa och bank	1 489	1 370	17	34
Kortfristiga placeringar	3 676	4 283	768	1 731
Marknadsnoterade aktier, se sid. 47	203	-	203	-
Obligationer med längre löptid än ett år	1 525	938	157	212
Totalt	6 893	6 591	1 145	1 977

Not 10. Aktier och andelar

Koncernens resp. moderbolagets innehav av aktier och andelar vid utgången av 1995 framgår av specifikation på sid. 46.

Not 11. Övriga långfristiga fordringar

	Koncernen		Moderbolaget	
	1995	1994	1995	1994
Förskott till leverantörer	30	-	30	-
Övriga fordringar	156	492	42	20
Totalt	186	492	72	20

Not 12. Goodwill och andra immateriella tillgångar

	Koncernen	
	1995	1994
Patent och andra immateriella tillgångar	19	7
Goodwill	259	327
Totalt	278	334

Not 13. Anläggningar

Maskiner och inventarier, byggnader, mark och markanläggningar samt jordbruks- och skogsfastigheter redovisas till nettovärde efter avskrivningar enligt plan och med tillägg för oavskrivet belopp av ackumulerade uppskrivningar. Ackumulerade avskrivningar härutöver redovisas av de enskilda bolagen bland obeskattade reserver under rubriken Ackumulerade avskrivningar utöver plan.

	Maskiner och inventarier		Industri- och bostadsbyggnader		Jordbruks- och skogsfastigheter		Mark och markanläggningar	
	1995	1994	1995	1994	1995	1994	1995	1994
Koncernen								
Anskaffningsvärde ¹⁾	12 521	12 214	3 579	3 628	1	1	520	547
Ackumulerade avskrivningar enligt plan	-7 754	-7 871	-1 683	-1 669	-	-	-34	-35
Planenliga restvärden	4 767	4 343	1 896	1 959	1	1	486	512
Oavskrivet belopp av ackumulerade uppskrivningar	4	5	149	176	10	10	130	133
Restvärden	4 771	4 348	2 045	2 135	11	11	616	645
Taxeringsvärden ²⁾	-	-	1 056	1 039	34	34	165	129
Moderbolaget								
Anskaffningsvärde	5 045	4 766	431	416	1	1	26	26
Ackumulerade avskrivningar enligt plan	-3 072	-3 004	-203	-193	-	-	-6	-6
Planenliga restvärden	1 973	1 762	228	223	1	1	20	20
Oavskrivet belopp av ackumulerade uppskrivningar	-	-	-	-	10	10	40	40
Restvärden	1 973	1 762	228	223	11	11	60	60
Ackumulerade avskrivningar utöver plan	-1 135	-1 089	-8	-6	-	-	-6	-6
Bokförda värden	838	673	220	217	11	11	54	54
Taxeringsvärden	-	-	278	282	34	34	37	38

¹⁾ Anskaffningsvärdet för tillgångar i förvärvade bolag är baserat på bolagens ursprungliga förvärv, oavsett om tillgångarna anskaffats före eller efter den tidpunkt då koncernstillhörighet uppstod.

²⁾ Uppgifterna avser den svenska koncern delen. Bokförda värdet av fastigheter i utländska dotterföretag uppgick till 1 610 MSEK (1 678).

Not 14. Ställda panter

	Koncernen		Moderbolaget	
	1995	1994	1995	1994
Fastighetsinteckningar	243	304	11	11
Företagsinteckningar	133	292	-	10
Obligationer och andra kortfristiga placeringar	90	90	90	90
Totalt	466	686	101	111
varav för dotterföretag			90	90

Not 15.

Övriga kortfristiga skulder

	Koncernen		Moderbolaget	
	1995	1994	1995	1994
Förskott från kunder	103	87	17	2
Övriga kortfristiga skulder	916	817	253	133
Totalt	1 019	904	270	135

Not 16. Koncernexterna lån

	Koncernen		Moderbolaget	
	1995	1994	1995	1994
Kortfristiga lån				
Amortering inom ett år av långfristiga lån	44	74	1	2
Övriga kortfristiga lån	654	919	148	110
Summa kortfristiga lån	699	993	149	112
Långfristiga lån				
Förlagslån	-	1	-	-
Övriga lån	155	234	3	5
Summa långfristiga lån	155	235	3	5
Samtliga lån	854	1 228	152	117

Not 17. Avsatt till pensioner

	Koncernen		Moderbolaget	
	1995	1994	1995	1994
Avsatt till PRI-pensioner	972	904	803	785
Avsatt till övriga pensioner	927	915	51	57
Totalt	1 899	1 819	854	842

Not 18. Moderbolagets ackumulerade avskrivningar utöver plan

	Maskiner och inventarier	Industri- och bostadsbyggnader	Markanläggningar	Totalt
Redovisat vid slutet av 1994	1 089	6	6	1 101
Skillnad mellan årets bokföringsmässiga och planenliga avskrivningar	46	2	-	48
Redovisat vid slutet av 1995	1 135	8	6	1 149

Not 19. Moderbolagets övriga obeskattade reserver

	Skatteutjämningsreserv K	Periodiseringsfond	Övriga obeskattade reserver
Redovisat vid slutet av 1994	320	890	30
Årets förändring	-53	425	-4
Redovisat vid slutet av 1995	267	1 315	26

Not 20. Latent skatteskuld

	Koncernen		Moderbolaget	
	1995	1994	1995	1994
Latent skatteskuld i obeskattade reserver i koncernens bolag	1 771	1 538	-	-
Reserv för framtida skatt p g a underskott i delägda kommanditbolag m m	323	331	-	-
Vid förvärv beaktade latent skatteskulder och skattefordringar i obeskattade reserver och koncernmässiga över- och undervärden, förlustavdrag m m, netto	181	147	-	-
Latent skattefordran i internvinstreserver och andra justeringar	-250	-278	0	0
Totalt	2 025	1 738	0	0

Not 21. Skatter

	Koncernen		Moderbolaget	
	1995	1994	1995	1994
Upplupna skatter	-1 287	-1 406	-427	-818
Beräknade framtida skatter				
Beräknad framtida skatt hänförlig till förändringar i obeskattade reserver i koncernens bolag	-264	91	-	-
Förändring p g a andel av resultatet i delägda kommanditbolag och avyttring av delägda kommanditbolag	8	54	-	30
Skatt hänförlig till förändringar av förvärvade obeskattade reserver och koncernmässiga över- och undervärden samt till utnyttjade förlustavdrag, netto	-33	-47	-	-
Skatt hänförlig till förändringar i internvinstreserver och andra justeringar	-26	81	-	-17
Summa beräknade framtida skatter	-315	179	-	13
Andel i intresseföretags skatter	-89	-29	-	-
Totalt	-1 691	-1 256	-427	-805

Pågående skatteprocesser

Sandvik har i såväl moderbolaget som i svenska dotterbolag ett antal processer med skattemyndigheterna. Om samtliga mål skulle förloras skulle de tillkommande skattekostnaderna uppgå till ca 500 MSEK utöver vad som reserverats i boksluten. Sandvik bedömer dock inte detta som troligt och anser att de gjorda reserveringarna är tillräckliga. Denna bedömning grundar sig bl a på utlåtanden från extern skatteexpertis och på att flera av målen vunnits i länsrätt eller kammarrätt, även om de sedan överklagats av skattemyndigheterna till högre instans.

Not 22. Förändring av eget kapital

Koncernen

	Aktie- kapital	Bundna reserver	Fria reserver	Omräk- nings- differens	Koncern- resultat	Totalt
Redovisat vid slutet av 1994	1 392	5 469	6 726	-10	2 436	16 013
Förändring p g a						
ändrade omräkningskurser 1995	-	-	-100	-	-	-100
Överföring av 1994 års resultat och omräkningsdifferens	-	-	2 426	10	-2 436	-
Omföring av andelar i intresseföretags vinster	-	87	-87	-	-	-
Övriga förskjutningar mellan fritt och bundet eget kapital	-	725	-725	-	-	-
Utdelning	-	-	-1 025	-	-	-1 025
Årets koncernresultat 1995	-	-	-	-112	3 727	3 615
Redovisat vid slutet av 1995	1 392	6 281	7 215	-112	3 727	18 503

Av dotterbolagens styrelser föreslagna avsättningar till bundna reserver minskar koncernens fria egna kapital med 30 MSEK.

Moderbolaget

	Aktie- kapital	Reserv- fond	Balanserade vinstmedel	Netto- resultat	Totalt
Redovisat vid slutet av 1994	1 392	291	4 851	2 222	8 756
Överföring av 1994 års resultat	-	-	2 222	-2 222	-
Utdelning	-	-	-1 025	-	-1 025
Årets nettoresultat 1995	-	-	-	1 254	1 254
Redovisat vid slutet av 1995	1 392	291	6 048	1 254	8 985

Not 23. Aktiekapital

Antal aktier

	1995	1994
A-aktier	209 225 815	209 225 815
B-aktier	64 038 065	64 038 065
C-aktier	5 212 500	5 212 500
Totalt antal aktier à nominellt 5 SEK	278 476 380	278 476 380

A-aktier medför 1 röst per aktie medan B-aktier och C-aktier medför 1/10 röst per aktie. Varje aktie har samma rätt till andel i bolagets tillgångar och vinst med undantag för att C-aktierna ej är berättigade till utdelning. C-aktierna omvandlas automatiskt till B-aktier den 1 september 1996.

Sandvik-aktien är noterad på Stockholms och Londons fondbörs. Aktier kan även handlas i USA via s k ADR (American Depositary Receipts).

Antalet aktier berättigade till utdelning för år 1995 utgör 273 263 880 st.

Not 24. Ansvarsförbindelser

	Koncernen		Moderbolaget	
	1995	1994	1995	1994
Diskonterade växlar	82	76	-	-
Pensionsförpliktelser utöver de som redovisats under pensionsskuld (kapitaliserat värde)	1	1	-	1
Övriga borgens- och ansvarsförbindelser	209	257	630	494
Totalt	292	334	630	495
varav för dotterföretag			482	337

Aktieinnehav

Sandvik ABs innehav av aktier och andelar i dotterföretag

Enligt balansräkning 31/12 1995		Antal aktier	Procentuellt innehav	Nominellt värde lokal valuta enhet 1000	Bokfört värde kSEK
SVERIGE	Dormer Tools AB	80 000	100	8 000	35 000
	Edmeston AB	40 000	100	4 000	3 000
	Elasis Svenska AB	50 000	100	50	2 346
	Fragoso AB	500	100	50	0
	Guldsmedshytte Bruks AB ¹⁾	500	100	50	0
	Gusab Holding AB	1 831 319	100	45 783	53 474
	Gusab Stainless AB	200 000	100	34 019	34 019
	AB Sandvik Automation ¹⁾	500	100	50	0
	Sandvik Automation Norden AB ¹⁾	500	100	50	50
	AB Sandvik Bahco	200 000	100	20 000	35 000
	Sandvik Bahco Norden AB ¹⁾	500	100	50	0
	AB Sandvik Belts ¹⁾	500	100	50	50
	AB Sandvik Service ¹⁾	500	100	50	0
	Sandvik Communication AB	500	100	50	485
	AB Sandvik Coromant ¹⁾	500	100	50	0
	Sandvik Coromant Norden AB ¹⁾	500	100	50	50
	AB Sandvik Falken	500	100	50	50
	AB Sandvik Hand Tools ¹⁾	500	100	50	0
	AB Sandvik Hard Materials ¹⁾	500	100	50	0
	Sandvik Hard Materials Norden AB ¹⁾	500	100	50	0
	AB Sandvik Information Systems ¹⁾	500	100	50	0
	AB Sandvik International ¹⁾	500	100	50	0
	Sandvik Invest AB	1 772 068	100	44 302	181 654
	AB Sandvik Luftfartsintressenter	500	100	50	50
	AB Sandvik Metal Saws ¹⁾	500	100	50	0
	AB Sandvik Powders	30 000	100	3 000	7 000
	Sandvik PT AB	2 500	100	250	250
	AB Sandvik Rock Tools ¹⁾	500	100	50	0
	Sandvik Rock Tools Svenska Försäljnings AB ¹⁾	500	100	50	0
	AB Sandvik Saws and Tools ¹⁾	500	100	50	0
	AB Sandvik Steel ¹⁾	500	100	50	0
	AB Sandvik Steel Investment	500	100	50	50
	Sandvik Stål Försäljnings AB ¹⁾	500	100	50	0
	AB Sandvik Teknik	30 000	100	3 000	10 000
	AB Sandvik Tranan	500	100	50	50
	Sandvik Windsor AB ¹⁾	50 000	100	5 000	8 900
	AB Sandvik Västberga Service ¹⁾	500	100	50	50
	Sandvik Örebro AB	50 000	100	5 000	5 000
	AB Sandvik Örnen	500	100	50	50
	Sandvikens Brukspersonals Byggnadsförening upa	-	100	2 941	0
	Steebide International AB	15 000	100	1 500	1 000
	AB Swedish Metal Saws ¹⁾	500	100	50	50
	Trellbo AB	500	100	50	0
	Vilande bolag, helägda ²⁾	-	-	28 250	18 988
ARGENTINA	Sandvik Bahco Argentina S.A.	3 515 000	100	3 515	68 934
BRASILIEN	Dormer Tools S.A.	2 137 623 140	100	31 567	237 098
	Sandvik do Brasil S.A.	1 894 797 192	100	24 474	46 072
BULGARIEN	Sandvik-Bulgaria	-	100	34	112
COLOMBIA	Sandvik Colombia S.A.	129 007	94 ³⁾	129 007	0
FINLAND	Oy Bahco Työkalut	60	100	600	2 380
INDIEN	Sandvik Asia Ltd.	1 013 760	55	101 376	5 500
JAPAN	Sandvik K.K.	2 600 000	100	2 600 000	180 000
KENYA	Sandvik Kenya Ltd.	35 000	96	700	0
KINA	Sandvik China Ltd.	-	100	36 801	42 008
KOREA	Sandvik Korea Ltd.	752 730	100	7 527 300	46 856
MAROCKO	Sandvik Maroc S.A.	940	94	94	0
MEXICO	Sandvik Mexicana S.A. de C.V.	406 642 870	90 ³⁾	40 664	80 000
NEDERLÄNDERNA	Sandvik Finance B.V.	18 406	100	18 406	4 589 969
	Sandvik Benelux B.V.	20 000	100	10 000	27 496
	Cutting Tool Technology B.V.	150 000	100	150 000	16 197
PERU	Barrenas Sandvik Andina S.A.	482 608	100	483	59
	Sandvik del Perú S.A.	671 025	100	671	1 425
POLEN	Sandvik Polska Sp.z o.o.	211	100	21	57
PORTUGAL	Sandvik Obergue-Limas e Mecânica, Lda	-	100	829 980	20 000
	Sandvik Portuguesa Lda	-	100	199 600	8 300
SCHWEIZ	Sanfinanz AG	1 000	100	200	735
SLOVAKIEN	Sandvik Slovakia s.r.o.	-	100	100	23
SPANIEN	Minas y Metalurgia Española S.A.	59 999	50 ³⁾	59 999	3 700
STORBRIANNIEN	Madison Tools Ltd.	274 999	100	275	6 000
THAILAND	Sandvik Thailand Ltd.	744	99	504	0
TJECKIEN	Sandvik Czechoslovakia s.r.o.	-	100	2 000	0

Sandvik ABs innehav av aktier och andelar i dotterföretag

Enligt balansräkning 31/12 1995		Antal aktier	Procentuellt innehav	Nominellt värde lokal valuta enhet 1000	Bokfört värde kSEK
TURKIET	Sandvik Ticaret A.S.	-	100	24 969 000	0
TYSKLAND	Sandvik GmbH	-	0,9 ³⁾	400	1 486
	Sandvik Holding GmbH	-	1 ³⁾	370	366
UNGERN	Sandvik KFT	-	100	5 000	468
VENEZUELA	Sandvik Venezuela C.A.	277 865	100	277 865	7 265
ZAMBIA	Sandvik (Zambia) Ltd.	5 000 000	100	10 000	0
ZIMBABWE	Sandvik (Pvt) Ltd.	233 678	100	467	3 269
					5 792 391

1) Kommissionärsbolag

2) Specifikation över vilande bolag kan erhållas från Sandviks huvudkontor i Sandviken

3) Resterande aktier innehas av andra företag inom koncernen

Förändring av bokfört värde av aktier och andelar i dotterföretag, kSEK

Redovisat vid slutet av 1994	5 730 694	Vissa upp- och nedskrivningar har företagits inom posten aktier och andelar i dotterföretag.
Förvärv	17 097	
Nyemissioner	61 508	
Avyttringar, justeringar	-16 908	
Redovisat vid slutet av 1995	5 792 391	

Sandvik ABs innehav av aktier och andelar i andra företag

Enligt balansräkning 31/12 1995		Antal aktier	Procentuellt innehav	Nominellt värde lokal valuta enhet 1000	Bokfört värde kSEK
INTRESSEFÖRETAG					
SVERIGE	Balzers Sandvik Coating AB	28 420	49	2 842	3 416
	Procera-Sandvik AB	5 000	50	500	600
	QR Uthyrnings AB	4 700	90,4	470	470
FINLAND	Tamrock Oy	922 500	25	92 250	382 435
	Oy Winrock Technology Ltd.	20	20	25	2 200
FRANKRIKE	Devillé S.A.	13 990	35	1 204	7 216
	Eurotungstène Poudre S.A.	112 353	49	11 235	7 737
IRLAND	Uirlis Torc Teoranta Ltd.	8 830	49	9	2 942
POLEN	Sandvik Baildonit S.A.	42 587	37	4 259	15 800
					422 816
ÖVRIGA FÖRETAG	Corun DD	-	51	-	0
	Fastighetspartner NF AB	600 425	3	6 004	4 383
	Prevas AB	20 000	20	200	1 798
	Sandvik-Bisov	-	51	1 771	6 338
	Vidia Kereskedőház RT	21 600	4	21 600	0
					2 097
					14 616
TOTALT					437 432
MARKNADS- NOTERADE AKTIER	AB Custos, serie A	1 563 234	3,3	39 081	203 209

Förändring av bokfört värde av aktier och andelar i intresseföretag och övriga företag, kSEK

Redovisat vid slutet av 1994	421 348
Förvärv	16 234
Avyttringar	-150
Redovisat vid slutet av 1995	437 432

Koncernens innehav

Enligt balansräkning 31/12 1995		Antal aktier	Procentuellt innehav	Nominellt värde lokal valuta enhet 1000	Bokfört värde kSEK
INTRESSEFÖRETAG					
SVERIGE	Avesta Sandvik Tube AB	150 000	25	15 000	30 460
	Fagersta-Seco AB	5 000	31	500	500
	Fagersta Stainless AB	400 000	50	40 000	40 000
JAPAN	Dormer Japan Ltd.	200	50		645
					71 605
ÖVRIGA FÖRETAG					
SVERIGE	Övriga aktier och andelar				3 810
UTLANDET	Övriga aktier och andelar				34 412
					38 222
TOTALT					
					109 827
					Sandvik ABs innehav 437 432
					Koncernens innehav 547 259
					Avgår intresseföretag -494 421
					Aktier och andelar enligt balansräkning 52 838

Aktier och andelar i väsentliga rörelsedrivande koncernföretag ägda indirekt av Sandvik AB 31/12 1995

Koncernens innehav i %			Koncernens innehav i %		
SVERIGE	Bodås Svamp AB	63	SCHWEIZ	Sandvik AG	100
	Seco Tools AB	61		Santrade Ltd.	100
AUSTRALIEN	Sandvik Australia Pty. Ltd.	100	SINGAPORE	Sandvik South East Asia Pte. Ltd.	100
	Sandvik Hard Materials Pty. Ltd.	100		Sandvik Treasury (Far East) Pte. Ltd.	100
BELGIEN	Dormer Tools N.V./S.A.	100	SPANIEN	Sandvik Española S.A.	100
	Sandvik S.A. (Belgium) N.V.	100		Sandvik Hard Materials S.A.	100
BRASILIEN	Acesita Sandvik Tubos Inox S.A.	50	STORBRIANNIEN	Dormer Tools Ltd.	100
	Sandvik-Villares Wire Indústria e Comércio Ltda	50		Dormer Tools (Sheffield) Ltd.	98
CANADA	Dormer Tools Inc.	100		Metinox Steel Ltd.	100
	Sandvik Canada Inc.	100		Osprey Metals Ltd.	100
CHILE	Sandvik Chile S.A.	100		RGB Stainless Ltd.	55
DANMARK	Sandvik A/S	100		Sandvik Band Saws Ltd.	100
	Sandvik Bahco Norden A/S	100		Sandvik Hard Materials Ltd.	100
	Sandvik Hard Materials A/S	100		Sandvik Ltd.	100
FILIPPINERNA	Sandvik Philippines Inc.	100		Sandvik Process Systems Ltd.	100
FINLAND	Suomen Sandvik Oy	100		Sandvik Rock Tools Ltd.	100
	Viialan Villa Oy	100		Sterling Tubes Ltd.	100
FRANKRIKE	Cermep S.A.	51	SYDAFRIKA	Titex Tools Ltd.	100
	Dormer Tools S.A.	100		Sandvik (Pty) Ltd.	100
	Gunther S.A.	100	TAIWAN	Sandvik Taiwan Ltd.	100
	Safety S.A.	100		Sandvik Titan Pty. Ltd.	100
	Sandvik Aciers S.N.C.	100	THAILAND	Svenska Trading Co. Ltd.	49
	Sandvik Bahco S.A.	100	TJECKIEN	Sandvik Chomutov	
	Sandvik Coromant S.N.C.	100		Precision Tubes s.r.o.	100
	Sandvik Hard Materials S.A.	100	TYSKLAND	Dormer Tools GmbH	100
	Sandvik Outillage S.N.C.	100		Günther & Co. GmbH & Co.	100
	Sandvik Process Systems S.A.	100		Prototyp-Werke GmbH	100
	Sandvik Rock Tools S.A.	100		Sandvik Belzer GmbH	100
	Sandvik S.A.	100		Sandvik Belzer Produktion GmbH	100
	Sandvik Tobler S.A.	100		Sandvik GmbH	100
HONGKONG	Sandvik Hongkong Ltd.	100		Sandvik Hard Materials GmbH	100
IRLAND	Sandvik Ireland Ltd.	100		Sandvik Kosta GmbH	100
ITALIEN	Dormer Tools S.p.A.	100		Sandvik Process Systems GmbH	100
	Impero S.p.A.	100	USA	TOP Präzisionswerkzeuge GmbH	100
	Master Tools S.p.A.	100		Dormer Tools Inc.	100
	Ovako Acciai S.p.A.	100		Lindström America Inc.	100
	Sandvik Italia S.p.A.	100		Pennsylvania Extruded Tube Co.	70
	Sandvik Process Systems S.p.A.	100		Sandvik Inc.	100
KINA	Qingdao Sandvik			Sandvik Latin America Inc.	100
	Die Cutting Systems Co. Ltd.	60		Sandvik Milford Corp.	100
LUXEMBURG	Sansafe S.A.	100		Sandvik Process Systems Inc.	100
MALAYSIA	Sandvik Malaysia Sdn. Bhd.	100		Sandvik Rock Tools Inc.	100
MEXICO	Sandvik de Mexico S.A. de C.V.	100		Sandvik Sorting Systems Inc.	100
NEDERLÄNDERNA	Dormer Tools B.V.	100		Sandvik Special Metals Corp.	100
	Sandvik Process Systems B.V.	100		Sandvik Windsor Corp.	100
	Sandvik Saws and Tools Benelux B.V.	100	ÖSTERRIKE	Union Butterfield Corporation	100
NORGE	Sandvik Norge A/S	100		Günther & Co. Ges.m.b.H.	100
NYA ZEELAND	Sandvik New Zealand Ltd.	100		Sandvik in Austria Ges.m.b.H.	100
RYSSLAND	Moskovskij Kombinat Tverdih Splavov	98		Sandvik Process Systems Ges.m.b.H.	100
	Moskovskij Kombinat				
	Tverdih Splavov Joint Venture	98			
	Sandvik A/O	100			

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen och verkställande direktören föreslår, att från föregående år balanserade vinstmedel	6 047 762 021
samt årets vinst	1 253 854 636
	Kronor <u>7 301 616 657</u>

disponeras på följande sätt:

till aktieägarna utdelas 6,00 kronor per aktie	1 639 583 280
i ny räkning överföres	5 662 033 377
	Kronor <u>7 301 616 657</u>

Sandviken den 8 mars 1996

Percy Barnevik
Ordförande

Rune Andersson

Bo Boström

Per-Olof Eriksson

Lars-Ove Håkansson

Göran Lindstedt

Mauritz Sahlin

Sven Ågrup

Clas Åke Hedström
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har avgivits den 27 mars 1996

Bernhard Öhrn
Auktoriserad revisor

Lars Svantemark
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse för Sandvik Aktiebolag; (publ)

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen, räkenskaperna samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för år 1995. Granskningen har utförts enligt god revisionssed.

Moderbolaget

Årsredovisningen har upprättats enligt aktiebolagslagen.

Vi tillstyrker

att resultaträkningen och balansräkningen fastställs

att vinsten disponeras enligt förslaget i förvaltningsberättelsen samt

att styrelsens ledamöter och verkställande direktören beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Koncernen

Koncernredovisningen har upprättats enligt aktiebolagslagen.

Vi tillstyrker att koncernresultaträkningen och koncernbalansräkningen fastställs.

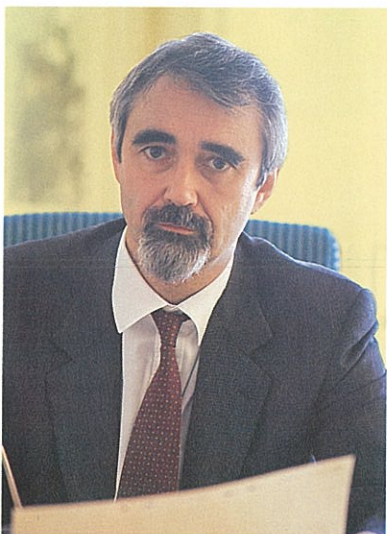
Sandviken den 27 mars 1996

Bernhard Öhrn
Auktoriserad revisor

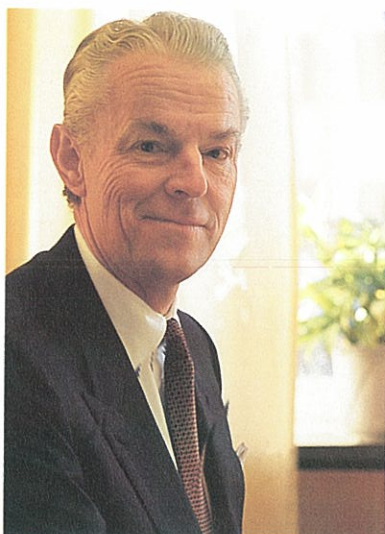
Lars Svantemark
Auktoriserad revisor

Styrelse, revisorer och koncernledning

STYRELSE, ORDINARIE

Direktör Percy Barnevik, ordförande, Zürich, f 1941.
Koncernchef i ABB Asea Brown Boveri Ltd.
Styrelseordförande i Skanska AB.
Styrelseledamot i E.I.du Pont de Nemours and Company och Investor AB.
Styrelseordförande i Sandvik AB sedan 1983.
Aktieinnehav i Sandvik: 100 000 A, 50 000 B.

Direktör Sven Ågrup, Lidingö, f 1930.
Styrelseordförande i AGA AB.
Styrelseledamot i Telefon AB L M Ericsson, Handelsbanken och Tetra Laval.
Styrelseledamot i Sandvik AB sedan 1983.

Direktör Per-Olof Eriksson, Sandviken, f 1938.
Styrelseordförande i Svenska Kraftnät.
Vice ordförande i OK Petroleum AB.
Styrelseledamot i Handelsbanken, SSAB Svenskt Stål AB, AB SKF, AB Volvo, AB Custos, Skanska AB, N.V. Koninklijke Sphinx, Kungliga Tekniska Högskolan, Assa Abloy AB, Karlskoga Invest AB och Sveriges Industriförbund.
Medlem av IVA och ordförande i IVAs Näringslivsråd.
Styrelseledamot i Sandvik AB sedan 1984.
Aktieinnehav i Sandvik: 100 000 B.

Direktör Lars-Ove Håkansson, Danderyd, f 1937.
Styrelseordförande i Graningeverkens AB och Realia AB.
Vice styrelseordförande i JM Byggnads och Fastighets AB.
Styrelseledamot i Investment AB Cardo, Euroc AB och Svedala Industri AB.
Styrelseledamot i Sandvik AB sedan 1989.

Direktör Mauritz Sahlén, Göteborg, f 1935.
Styrelseordförande i Ovako AB, Brukens AB och Novare Kapital AB.
Styrelseledamot i Scania AB, AB SKF, Investor AB, Sveriges Industriförbund och Svenska Arbetsgivareföreningen.
Styrelseledamot i Sandvik AB sedan 1993.

Tekn. Dr hc Rune Andersson, Trelleborg, f 1944.
Styrelseordförande i SSAB Svenskt Stål AB, Esselte AB, Scribona AB, Svedala Industri AB, AB Trelleborg, Akila AB och Getinge AB.
Styrelseledamot i Skandinaviska Enskilda Banken och Sveriges Industriförbund.
Styrelseledamot i Sandvik AB sedan 1994.

Direktör Clas Åke Hedström,
Sandviken, f 1939.
Verkställande direktör och koncernchef i
Sandvik AB.
Styrelseledamot i Scania AB,
Sveriges Industriförbund och
Sveriges Verkstadsindustrier.
Styrelseledamot i Sandvik AB sedan 1994.
Aktieinnehav i Sandvik: 95 A, 15 154 B.

Herr Bo Boström,
Åshammar, f 1949.
Ordförande i Metallklubben,
AB Sandvik Steel, Sandviken.
Styrelseledamot i Sandvik AB sedan 1988.
(arbetstagarrepresentant)
Aktieinnehav i Sandvik: 64 B.

Herr Göran Lindstedt,
Sandviken, f 1942.
Ordförande i Sandvik-SIF koncernklubb.
Styrelseledamot i Sandvik AB sedan 1989.
(arbetstagarrepresentant)

SUPPLEANTER

Lars Ivar Hising,
Gävle, f 1927.
F.d. landshövding. Statlig utredare.
Styrelseordförande i Nordbanken Gävle,
Gävle-Sandviken Nyföretagarcentrum och
Sveriges Allmänna Försvarsförening.
Styrelsemedlem i FLC Innovation AB.
Permanent medlem i IVAs Industriella Råd.
Styrelseledamot i Sandvik AB sedan 1993.
Aktieinnehav i Sandvik: 6 600 B.

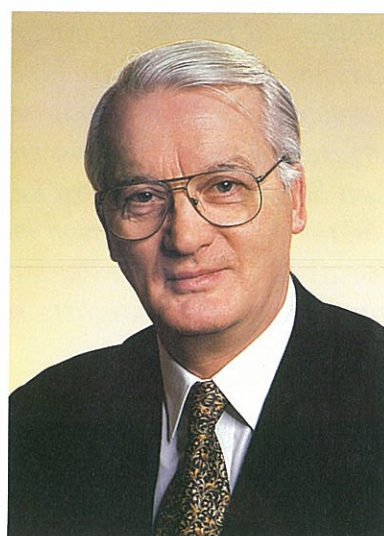
Herr Eino Honkamäki,
Gimo, f 1943.
Styrelseledamot i Sandvik AB sedan 1974.
(arbetstagarrepresentant)
Aktieinnehav i Sandvik: 385 A, 2 200 B.

Bergsingenjör Per-Åke Franklind,
Gävle, f 1963.
Ordförande i CF lokalavdelning Sandvik AB,
Sandviken.
Styrelseledamot i Sandvik AB sedan 1995.
(arbetstagarrepresentant)

Leif Sunnermalm
Vice verkställande direktör

Lars Östholm
Vice verkställande direktör

REVISORER

Ordinarie

Aukt revisor Bernhard Öhrn, Stockholm
Aukt revisor Lars Svantemark, Stockholm

Suppleanter

Aukt revisor Åke Näsman, Stockholm
Aukt revisor Peter Markborn, Stockholm

KONCERNSTABER OCH SERVICEBOLAG

Koncernstabs- och servicebolagschefer.
Övre raden fr v Lennart Höög, Koncernstab Personal, Anders Vrethem, Ekonomi,
Björn Sköld, VD för AB Sandvik Service,
Peter Lundh, VD för AB Sandvik Information Systems.
Mittenraden fr v Björn Jonson, Koncernstab Information,
Hans Mårtensson, Forskning och Utveckling, Malcolm Falkman, Juridik, Rune Nyberg, Personal.
Nedre raden fr v Carl Lindberg, Koncernstab Samhällskontakt, Gunnar Båtelsson, Finans,
Stig Åhlander, Skatter och RM, Olof Gumaelius, Finansiella Projekt.

Affärsenheter

Närhet till kunden utgör en viktig del av Sandviks filosofi. Genom 200 bolag i 60 länder erbjuder kunderna lokal service med det internationella företagens resurser och erfarenhet. Med databaserade, effektiva logistiksystem kan Sandvik tillförsäkra kunderna snabb leverans av produkter. Lokal produktion enligt nationell standard är en förutsättning i vissa länder. Förteckningen nedan omfattar koncernens viktigaste rörelsedrivande affärsenheter.

Europa

Belgien

Sandvik Benelux, Bryssel
Chef: Georges Verhoeven
Tel. 02 702 98 00

Dormer Tools N.V./S.A., Mortsel
Chef: Ben Luyckx
Tel. 03 440 59 01

Bulgarien

Sandvik-Bulgaria, Sofia
Chef: Miroslav Markov
Tel. 02 58 20 39

Danmark

Sandvik A/S, Köpenhamn
Chef: Jens Aage Jensen
Tel. 43 46 51 00

Sandvik Hard Materials, Espergaerde
Chef: Roland V. Setterberg
Tel. 49 17 49 00

Sandvik Bahco Norden A/S, Köpenhamn
Chef: Esben Brandstrup
Tel. 43 63 03 30

Finland

Suomen Sandvik Oy, Helsingfors
Chef: Kalevi Hellstén
Tel. 90 87 06 61

Frankrike

Sandvik S.A., Orléans
Chef: André Baron
Tel. 38 41 41 41

Sandvik Coromant S.N.C., Orléans
Chef: André Baron
Tel. 38 41 41 41

Dormer Tools S.A., Orléans
Chef: Eric Lebobé
Tel. 38 41 40 15

Gunther S.A., Soultz-sous-Fôrets
Chef: Louis Blangenwitsch
Tel. 88 80 20 00

Sandvik Tobler S.A., Paris
Chef: Jean-Pierre Colombano
Tel. 1 34 47 33 00

Sandvik Rock Tools S.A., Viriat
Chef: Hans Gass
Tel. 74 45 94 60

Sandvik Hard Materials S.A., Epinouze
Chef: Hans Gass
Tel. 75 31 38 00

Sandvik Aciers S.N.C., Orléans
Chef: Alain Roussel
Tel. 38 41 41 41

Sandvik Outillage S.N.C., Orléans
Chef: Dominique van Straelen
Tel. 38 41 41 41

Sandvik Process Systems S.A., Paris
Chef: Jean F. Benko
Tel. 1 49 56 85 00

Irland

Sandvik Ireland Ltd., Dublin
Chef: Mary Healy
Tel. 01 295 20 52

Italien

Sandvik Italia S.p.A., Milano
Chef: Marco Schirinzi
Tel. 02 30 70 51

Sandvik Coromant, Milano
Chef: Pietro Caligari
Tel. 02 30 70 51

Dormer Tools S.p.A., Milano
Chef: Fabrizio Resmini
Tel. 02 38 04 51

Master Tools S.p.A., Rovereto
Chef: Fabrizio Resmini
Tel. 0464 42 11 47

Sandvik Rock Tools, Milano
Chef: Ezio Fogliata
Tel. 02 30 70 51

Sandvik Hard Materials, Milano
Chef: Giorgio Morani
Tel. 02 30 70 51

Sandvik Steel, Milano
Chef: Pier Giorgio Martellozzo
Tel. 02 30 70 51

Sandvik Saws and Tools, Milano
Chef: Marco Schirinzi
Tel. 02 30 70 51

Sandvik Process Systems S.p.A., Milano
Chef: Roberto Cosentino
Tel. 02 38 01 06 00

CML Handling Technology S.p.A.,
Lonate Pozzolo
Chef: Giorgio Saranga
Tel. 0331 66 51 11

Nederländerna

Sandvik Benelux B.V., Schiedam
Chef: Georges Verhoeven
Tel. 010 208 02 08

Dormer Tools B.V., Veenendaal
Chef: Ingemar Broström
Tel. 0318 52 62 72

Sandvik Saws and Tools Benelux B.V.,
Helmond
Chef: Louis Cuppens
Tel. 0492 58 23 33

Sandvik Process Systems B.V., Breda
Chef: Hans Mulders
Tel. 76 572 08 20

Norge

Sandvik Norge A/S, Oslo
Chef: Jon Ambur
Tel. 67 13 27 40

Polen

Sandvik Polska Ltd., Warszawa
Chef: Boguslaw Swiecki
Tel. 22 43 21 51

Portugal

Sandvik Portuguesa Lda, Lissabon
Chef: Lars Östholm
Tel. 01 499 00 20

Sandvik Obergue-Limas e Mecânica Lda,
Vila do Conde
Chef: Björn Karlsson
Tel. 052 65 01 50

Rumänien

AB Sandvik International
Representative Office Bukarest
Chef: Octavian Balaban
Tel. 1 312 00 68

Ryssland

Sandvik A/O, Moskva
Chef: Mats Andersson
Tel. 502 221 50 20

MKTS, Moskva
Chef: Sergei I. Perin
Tel. 095 289 70 74

Schweiz

Sandvik AG, Zürich
Chef: Mikael Mott
Tel. 056 417 61 11

Santrade Ltd., Luzern
Chef: Mikael Mott
Tel. 041 368 33 33

Slovakien

Sandvik Slovakia s.r.o., Bratislava
Chef: Otto Kames
Tel. 07 533 36 39

Slovenien

Sandvik International
Representative Office, Kranj
Chef: Jim Stevenson
Tel. 64 21 15 44

Spanien

Sandvik Española S.A., Madrid
Chef: Björn von Malmborg
Tel. 91 660 51 00

Sandvik Hard Materials S.A., Barcelona
Chef: Björn von Malmborg
Tel. 93 862 94 00

Storbritannien

Sandvik Ltd., Birmingham
Chef: David R. Shail
Tel. 0121 504 54 00

Sandvik Coromant U.K., Birmingham
Chef: Kenneth Sund
Tel. 0121 504 54 00

Dormer Tools Ltd., Sheffield
Chef: Mike Walker
Tel. 0114 275 65 55

Dormer Tools (Sheffield) Ltd., Sheffield
Chef: Tony Elfström
Tel. 0114 275 65 55

Titex Tools Ltd., Halesowen
Chef: Frank Oak
Tel. 0121 550 75 11

Sandvik Rock Tools Ltd., Nuneaton
Chef: Bo Söderlund
Tel. 01203 37 79 00

Sandvik Hard Materials U.K., Coventry
Chef: Derek Stradling
Tel. 01203 85 69 00

S.H.M. Production U.K., Coventry
Chef: Roland V. Setterberg
Tel. 01203 85 69 00

Sandvik Steel U.K., Birmingham
Chef: Ludvig Åkerhielm
Tel. 0121 504 51 00

RGB Stainless Ltd., Birmingham
Tel. 0121 558 31 11

Sterling Tubes Ltd., Walsall
Chef: Bill Good
Tel. 01922 212 22

Metinox Steel Ltd., Sheffield
Chef: Hugh C. Firth
Tel. 0114 275 57 99

Sandvik Saws and Tools U.K., Birmingham
Chef: Björn Carlsson
Tel. 0121 504 52 00

Sandvik Process Systems Ltd., Birmingham
Chef: Gerald S. Garbett
Tel. 0121 550 76 71

Sverige

Sandvik AB, Sandviken
Koncernchef: Clas Åke Hedström
Tel. 026 26 00 00

AB Sandvik Coromant, Sandviken
Chef: Lars Pettersson
Tel. 026 26 60 00

AB Sandvik Rock Tools, Sandviken
Chef: Lars-Anders Nordqvist
Tel. 026 26 20 00

AB Sandvik Hard Materials, Stockholm
Chef: Lars Wahlqvist
Tel. 08 726 63 00

AB Sandvik Steel, Sandviken
Chef: Gunnar Björklund
Tel. 026 26 30 00

AB Sandvik Saws and Tools, Sandviken
Chef: Göran Gezelius
Tel. 026 26 57 00

AB Sandvik International, Sandviken
Chef: Svante Lindholm
Tel. 026 26 26 00

Sandvik Coromant Norden AB, Kista
Chef: Arnfinn Fredriksson
Tel. 08 793 05 00

Dormer Tools AB, Halmstad
Chef: Håkan Larsson
Tel. 035 16 52 00

AB Sandvik Automation, Sandviken
Chef: Paul W. Reach
Tel. 026 26 53 00

Sandvik Automation Norden AB, Västerås
Chef: Per Hising
Tel. 021 83 04 00

Sandvik Rock Tools Svenska
Försäljnings AB, Sandviken
Chef: Gunnar Anell
Tel. 026 26 20 00

Sandvik Hard Materials Norden AB,
Örebro
Chef: Anders Busch
Tel. 019 611 96 90

Sandvik Stål Försäljnings AB, Kista
Chef: Lennart Ek
Tel. 08 793 05 00

Edmeston AB, Göteborg
Chef: Christer Andersson
Tel. 031 35 63 50

Guldsmedshytte Bruks AB,
Guldsmedshytan
Chef: Åke Haglund
Tel. 0581 414 00

Gusab Stainless AB, Mjölby
Chef: Åke Axelson
Tel. 0142 822 00

AB Sandvik Bahco, Enköping
Chef: Anders Gemfors
Tel. 0171 227 00

Sandvik Bahco Norden AB, Enköping
Chef: Per Törnell
Tel. 0171 782 00

AB Sandvik Hand Tools, Bollnäs
Chef: Karl-Erik Forsberg
Tel. 0278 321 00

AB Sandvik Metal Saws, Lidköping
Chef: Staffan Larsson
Tel. 0510 827 00

AB Sandvik Belts, Sandviken
Chef: Rolf Hemlin
Tel. 026 26 56 00

AB Sandvik Service, Sandviken
Chef: Björn Sköld
Tel. 026 26 11 00

AB Sandvik Information Systems,
Sandviken
Chef: Peter Lundh
Tel. 026 26 17 00

Tjeckien

Sandvik Czechoslovakia s.r.o., Prag
Chef: Otto Kames
Tel. 02 25 55 51-3

Sandvik Chomutov Precision Tubes s.r.o.,
Chomutov
Chef: Lars-Olof Skoog
Tel. 0396 381 11

Tyskland

Sandvik GmbH, Düsseldorf
Chef: Johan Sörensen
Tel. 0211 502 70

Sandvik Coromant, Düsseldorf
Chef: Johan Sörensen
Tel. 0211 502 70

CTT Management GmbH, Frankfurt/Main
Chef: Anders Ilstam
Tel. 069 78 90 23 00

Dormer Tools GmbH, Erkrath
Chef: Dick Geerlings
Tel. 0211 20 00 80

Günther & Co. GmbH & Co.,
Frankfurt/Main
Chef: Klaus Scholl
Tel. 069 78 90 20

Prototyp-Werke GmbH, Zell-Harmersbach
Chef: Mats Christenson
Tel. 07835 770

TOP Präzisionswerkzeuge GmbH,
Frankfurt/Main
Chef: Horst Mack
Tel. 069 78 90 26 17

Sandvik Kosta GmbH, Renningen
Chef: Johann Taps
Tel. 07159 160 30

Sandvik Rock Tools, Düsseldorf
Chef: Ulrich Fezer
Tel. 0211 502 70

Sandvik Hard Materials, Düsseldorf
Chef: Wit Horsten
Tel. 0211 502 75 57

Sandvik Steel, Düsseldorf
Chef: Udo Vogt
Tel. 0211 502 70

Sandvik Belzer GmbH, Wuppertal
Chef: Frank Schweitzer
Tel. 0202 479 70

Sandvik Belzer Produktion GmbH,
Wuppertal
Chef: Åke Sundby
Tel. 0202 479 70

Sandvik Process Systems GmbH, Fellbach
Chef: Håkan Olofsson
Tel. 0711 510 50

Ungern

Sandvik Magyarorzágon KFT, Budapest
Chef: Johann Sulak
Tel. 1 269 63 91

Vitryssland

Sandvik Bisov, Minsk
Chef: Lars Karman
Tel. 0172 36 73 63

Österrike

Sandvik in Austria Ges.m.b.H., Wien
Chef: Helmut Stix
Tel. 1 277 37

Günther & Co. Ges.m.b.H., Wien
Chef: Eckhard Planegger
Tel. 1 402 72 73

Sandvik Process Systems Ges.m.b.H., Wien
Chef: Gerhard Schlosser
Tel. 1 277 37/0

Nordamerika

Canada

Sandvik Canada, Inc., Mississauga, Ont.
Chef: Clas Åke Hedström
Tel. 905 826 89 00

Dormer Tools, Inc., Mississauga, Ont.
Chef: Richard Tunstill
Tel. 905 542 30 00

Sandvik Steel Canada, Arnprior, Ont.
Chef: Tom M. Moylan
Tel. 613 623 65 01

Sandvik Process Systems Canada,
Guelph, Ont.
Chef: Brian Spalding
Tel. 519 836 43 22

USA

Sandvik, Inc., Fair Lawn, NJ
Chef: James T. Baker
Tel. 201 794 50 00

Sandvik Coromant Company,
Fair Lawn, NJ
Chef: James T. Baker
Tel. 201 794 50 00

Dormer Tools, Inc., Asheville, NC
Chef: Richard Tunstill
Tel. 704 274 60 78

Union Butterfield Corporation,
Asheville, NC
Chef: Adrian Waple
Tel. 704 274 60 70

Sandvik Rock Tools, Inc., Houston, TX
Chef: Olof A. Lundblad
Tel. 713 460 62 00

Sandvik Hard Materials Company,
Warren, MI
Chef: Garry Davies
Tel. 810 755 20 00

Sandvik Steel Company, Scranton, PA
Chef: Edward R. Nuzzaci
Tel. 717 587 51 91

Pennsylvania Extruded Tube Co.,
(PEXCO), Scranton, PA
Chef: William P. Moore
Tel. 717 586 55 55

Sandvik Special Metals Corp.,
Kennewick, WA
Chef: Kirk P. Galbraith
Tel. 509 586 41 31

Sandvik Saws and Tools Company,
Scranton, PA
Chef: William M. Lavelle Jr
Tel. 717 341 95 00

Sandvik Milford Corp., Branford, CT
Chef: Peter Renwick
Tel. 203 481 42 81

Sandvik Windsor Corp., Milan, TN
Chef: Rob Payne
Tel. 901 686 40 00

Sandvik Process Systems, Inc., Totowa, NJ
Chef: Walter Maier
Tel. 201 790 16 00

Sandvik Sorting Systems, Inc.,
Louisville, KY
Chef: Hermann Miedel
Tel. 201 812 97 50

Sandvik Latin America, Inc.,
Coral Gables, FL
Chef: Jarl Hansson
Tel. 305 444 52 20

Latinamerika

Argentina

Sandvik Bahco Argentina S.A.,
Buenos Aires
Chef: Michael Hermansson
Tel. 01 484 32 41

Brasilien

Sandvik do Brasil S.A., São Paulo
Chef: José V. Parra
Tel. 011 525 26 11

Sandvik-Villares Wire Indústria e Comércio
Ltda, São Paulo
Chef: Flávio Benedini
Tel. 011 525 28 46

Acesita Sandvik Tubos Inox S.A.,
São Paulo
Chef: Heraldo A. Andrade
Tel. 011 525 26 22

Dormer Tools S.A., São Paulo
Chef: Antonio Altobello Neto
Tel. 011 548 91 33

Chile

Sandvik Chile S.A., Santiago
Chef: Hanns Knorr
Tel. 2 623 54 43

Colombia

Sandvik Colombia S.A., Bogotá
Chef: Victor Manuel Angel
Tel. 1 262 56 00

Cuba

AB Sandvik International
Representative Office, Havana
Chef: José F. Recio Pando
Tel. 7 33 32 45

Mexico

Sandvik de México S.A. de C.V.,
Mexico, D.F.
Chef: Åke Nyberg
Tel. 5 729 39 00

Peru

Sandvik del Perú S.A., Lima
Chef: Juan Retamozo
Tel. 14 70 80 30

Venezuela

Sandvik Venezuela C.A., Caracas
Chef: Jean-Pierre Maire
Tel. 02 93 09 22

Afrika

Algeriet

Sandvik S.A., Bureau de Liaison, Alger
Chef: Michel Brand
Tel. 74 16 21

Kenya

Sandvik Kenya Ltd., Nairobi
Chef: Anders Bruce
Tel. 2 55 30 24

Marocko

Sandvik Maroc S.A., Mohammédia
Chef: Thierry Proner
Tel. 03 32 53 16

Sydafrika

Sandvik (Pty) Ltd., Benoni
Chef: Göran Wijk
Tel. 011 914 34 00

Zambia

Sandvik (Zambia) Ltd., Ndola
Chef: Stig Svensson
Tel. 02 65 09 29

Zimbabwe

Sandvik (Private) Ltd., Harare
Chef: James C. MacGregor-Sim
Tel. 4 677 26

Asien

Filippinerna

Sandvik Philippines, Inc., Manila
Chef: Emmanuel C. Malolos
Tel. 02 807 63 72-74

Hongkong

Sandvik Hongkong Ltd., Hongkong
Chef: Lawrence Kwok
Tel. 2 743 33 31

Indien

Sandvik Asia Ltd., Poona
Chef: Wilhelm Sebardt
Tel. 0212 77 64 91-4

Japan

Sandvik K.K., Kobe
Chef: Anders Wallin
Tel. 078 992 09 92

Kina

Sandvik China Ltd., Peking
Chef: Anders Hägglund
Tel. 10 501 31 40

Korea

Sandvik Korea Ltd., Seoul
Chef: Åke Friberg
Tel. 02 785 17 61-8

Malaysia

Sandvik Malaysia Sdn. Bhd., Kuala Lumpur
Chef: Tan Kian Hoe
Tel. 03 756 21 36

Singapore

Sandvik South East Asia Pte. Ltd.,
Singapore
Chef: Rolf Palmen
Tel. 265 22 77

Taiwan

Sandvik Taiwan Ltd., Taipei
Chef: Wendell Wang
Tel. 02 299 34 27

Sandvik Titan Pty Ltd., Chung Li
Chef: Rudy Lu
Tel. 03 452 31 72

Thailand

Svenska Trading Co. Ltd., Bangkok
Chef: Kajohn Suriphoom
Tel. 02 379 46 61-5

Turkiet

Sandvik Tiçaret A.S., Istanbul
Chef: Göran Wretås
Tel. 216 309 15 15

Australien - Nya Zeeland

Australien

Sandvik Australia Pty. Ltd., Sydney
Chef: Peter Edwards
Tel. 02 828 05 00

Sandvik Hard Materials Pty. Ltd.,
Newcastle
Chef: David MacDonald
Tel. 049 24 21 00

Nya Zeeland

Sandvik New Zealand Ltd., Pakuranga
Chef: Mark Thompson
Tel. 9 274 62 00

Uppgifterna avser mars 1996

Bolagsstämma

Ordinarie bolagsstämma hålls fredagen den 10 maj 1996 kl. 14.00 på Jernvallen, Sandviken. Aktieägare, som vill delta i bolagsstämman, skall anmäla detta till styrelsen under adress Sandvik AB, Koncernstab Juridik, 811 81 Sandviken, eller per telefax 026-26 10 86 eller telefon 026-26 10 81. Anmälan skall vara Sandvik AB tillhanda

senast den 6 maj 1996 kl. 15.00. För att få rätt att delta måste aktieägare också senast den 30 april 1996 vara införd i den av Värdepapperscentralen VPC AB förda aktieboken. Aktieägare som låtit förvaltarregistrera sina aktier måste senast den 30 april 1996 hos VPC tillfälligt ha inregistrerat aktierna i eget namn för att äga rätt att delta i stämman.

Utbetalning av utdelning

Styrelsen och verkställande direktören föreslår bolagsstämman att utdelning för år 1995 lämnas med 6,00 kronor per aktie.

Som avstämningsdag för rätt till utdelning föreslås den 15 maj 1996. Om förslaget antas av bolagsstämman beräknas utdelningen kunna sändas ut den 23 maj 1996. Utdelningen skickas

till dem som på avstämningsdagen är införda i aktieboken eller i särskild förteckning över panthavare m fl. Utdelningen sänds ut av Värdepapperscentralen. För att underlätta utdelningsredovisningen bör aktieägare som ändrat adress meddela förändringen till sin bank i god tid före avstämningsdagen.

Ekonomisk information

Bokslutskommuniké	mars
Årsredovisning	april
Rapport 1:a kvartalet	maj
Halvårsrapport	augusti
Rapport 3:e kvartalet	november

Ekonomisk information kan beställas från Sandvik AB Koncernstab Information 811 81 Sandviken
Tel. 026-26 10 47
Fax 026-26 10 43

Nyckeltal

	1995	1994	1993	1992	1991	1990	1989
Fakturerad försäljning, MSEK	29 700	25 285	21 770	17 217	17 558	18 256	18 769
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader, MSEK	5 620	3 811	1 764	1 486	1 776	2 842	3 066
Årets koncernresultat, MSEK	3 727	2 436	1 069	1 112	1 248	2 380	2 807
Resultat per aktie, SEK	13,40	8,75	3,85	4,05	4,55	8,70	10,25
Utdelning per aktie (1995 enligt förslag), SEK	6,00	3,75	2,25	1,90	1,80	1,70	1,50
Eget kapital, MSEK	18 503	16 013	14 364	13 538	12 693	11 928	9 919
Soliditet, %	64	59	60	59	57	54	46
Skuldsättningsgrad, ggr	0,1	0,2	0,2	0,2	0,3	0,4	0,6
Kapitalomsättningshastighet, %	101	95	89	75	76	80	87
Likvida medel, MSEK	6 893	6 591	5 171	4 864	4 814	5 251	4 896
Avkastning på eget kapital, %	21,6	16,0	7,7	8,5	10,1	21,8	32,5
Avkastning på sysselsatt kapital, %	28,0	21,7	12,0	10,4	12,9	19,2	24,0
Investeringar i anläggningar, MSEK	2 050	1 229	886	886	1 021	1 161	1 116
Kassaflöde, MSEK	164	1 215	1 142	1 645	882	1 486	652
Medelantal anställda	29 862	27 581	27 619	25 599	25 315	26 373	26 881

Nyckeltalen för 1994 och tidigare har ändrats på grund av de definitionsändringar som genomförts 1995. Kompletterande uppgifter per aktie i avsnittet Sandvik-aktien sid. 4.

